مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
دفتر مطالعات سیاسی
مسلسل: ۱۹۸۷۴ ■ تیر ۱۴۰۳

بررسی تطبیقی وظایف و ساختار وزارت کشور (۵): کره جنوبی (ساختار و تشکیلات)

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ انتشار:
۱۴۰۳/۴/۱۶

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۹۸۷۴
کد موضوعی: ۲۶۰

عنوان گزارش:
بررسی تطبیقی وظایف و ساختار وزارت کشور (۵): کره جنوبی (ساختار و تشکیلات)

نوع گزارش:
طرح و لایحه ☐، نظارتی ☐، راهبردی ■

نام دفتر:
مطالعات سیاسی (گروه سیاست داخلی)

تهیه و تدوین:
سمیه زمانی

ناظران علمی:
مهدی امیری، حسن کریمی‌فرد

گرافیک و صفحه‌آرایی:
زهرا دلاوری

ویراستار ادبی:
سیده مرضیه موسوی راد

تاریخ شروع مطالعه:
۱۴۰۲/۰۶/۰۱

واژه‌های کلیدی:
۱. امنیت
۲. تمرکززدایی
۳. ساختار
۴. وزارت کشور
۵. کره جنوبی

دفتر مطالعات سیاسی

فهرست مطالب

چکیده ۷
خلاصه مدیریتی ۸
۱. مقدمه ۹
۲. پیشینه پژوهش ۱۰
۲-۱. سوابق مطالعاتی در مرکز ۱۰
۳. ساختار و تشکیلات ۱۰
۳-۱. سازمان تابع ۱۱
۳-۱-۱. اداره برنامه‌ریزی و هماهنگی ۱۴
۳-۱-۲. اداره کل شورای دولت و پروتکل ۱۵
۳-۱-۳. بخش برنامه‌ریزی منابع انسانی ۱۶
۳-۱-۴. بخش پشتیبانی عملیات ۱۶
۳-۱-۵. اداره حکومت دیجیتال ۱۶
۳-۱-۶. دفتر نوآوری سازمان ۱۷
۳-۱-۷. دفتر پلیس ۱۷
۳-۱-۸. اداره مدیریت محلی ۱۹
۳-۱-۹. اداره دارایی و مالیات محلی ۲۰
۳-۱-۱۰. دفتر توسعه متوازن ۲۱
۳-۱-۱۱. دفتر تمرکززدایی و خودگردانی ۲۳
۳-۱-۱۲. ستاد مدیریت ایمنی و بلایا ۲۳
۳-۲. سازمان‌های وابسته ۳۰
۳-۲-۱. مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی ۳۰
۳-۲-۲. آرشیوهای ملی کره ۳۳
۳-۲-۳. ستاد مدیریت ساختمان‌های دولتی ۳۳
۳-۲-۴. کمیته پنج استان شمالی کره ۳۵
۳-۲-۵. کمیته تغییر شماره ثبت اقامت کره جنوبی ۳۵
۳-۲-۶. مؤسسه آموزشی ملی دفاع غیرنظامی و مدیریت بلایا ۳۵
۳-۲-۷. خدمات پزشکی قانونی کشور ۳۶
۳-۲-۸. مدیریت آرشیوهای ریاست‌جمهوری ۳۷
۳-۲-۹. سازمان مدیریت منابع اطلاعات ملی ۳۷
۳-۲-۱۰. مؤسسه ملی تحقیقات ایمنی و بلایای طبیعی ۳۸
۳-۲-۱۱. نهادهای مشورتی ۳۹
۳-۳. سازمان موقت وزارت کشور ۴۰
۴. جمع بندی و نتیجه‌گیری ۴۳
منابع و مآخذ ۴۴

فهرست شکل‌ها

شکل ۱. ساختار سازمانی وزارت کشور کره جنوبی ۱۳
شکل ۲. ساختار سازمانی اداره برنامه‌ریزی و هماهنگی ۱۵
شکل ۳. ساختار سازمانی اداره مدیریت محلی ۲۰
شکل ۴. ساختار سازمانی دفتر توسعه متوازن ۲۲
شکل ۵. ساختار سازمانی دفتر تمرکززدایی و خودگردانی ۲۳
شکل ۶. ساختار سازمانی ستاد مدیریت ایمنی و بلایا ۲۹
شکل ۷. ساختار مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی ۳۲
شکل ۸. ساختار آرشیو ملی کره ۳۳
شکل ۹. ساختار اداره مدیریت ساختمان‌های دولتی ۳۴
شکل ۱۰. ساختار سازمانی مؤسسه آموزشی ملی دفاع غیرنظامی و مدیریت بلایا ۳۶
شکل ۱۱. ساختار پزشکی قانونی ۳۷
شکل ۱۲. ساختار مدیریت آرشیوهای ریاست‌جمهوری ۳۷
شکل ۱۳. ساختار سازمان مدیریت منابع اطلاعات ملی ۳۸
شکل ۱۴. ساختار مؤسسه ملی تحقیقات ایمنی و بلایای طبیعی ۳۹
شکل ۱۵. سازمان موقت کره جنوبی ۴۱

فهرست جداول

جدول ۱. برنامه‌های آموزشی مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی ۳۱
جدول ۲. اهداف استراتژیک و عملیاتی سازمان پزشکی قانونی ۳۶

بررسی تطبیقی وظایف و ساختار وزارت کشور (۵): کره جنوبی (ساختار و تشکیلات)

چکیده

وزارت کشور یکی از مهم‌ترین وزارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران است. اهمیت چنین وزارتخانه‌ای ایجاب می‌کند تا با انجام مطالعه‌ای عمیق درباره پیشینه تاریخی این وزارتخانه، شناسایی وضع موجود (صلاحیت، ساختار و وظایف آن) و بررسی مقایسه‌ای با کشورهای دیگر الگویی عینی و کارآمد از آن ترسیم شود. در این راستا در گزارش پیش‌رو، ساختار و تشکیلات وزارت کشور کره جنوبی بررسی می‌شود. یافته‌ها نشان می‌دهد سنت نه چندان دیر پای قانونی در تأسیس ساختار وزارت کشور کره جنوبی وجود دارد. ساختار این وزارتخانه متناسب با صلاحیت‌ها و اختیارات آن در تمرکززدایی و خودگردانی محلی، مدیریت امور دولتی، امور نفوس و مدیریت ایمنی و بلایاست. سازمان این وزارتخانه به سه دسته تابع، وابسته و موقت تقسیم می‌شود و برمبنای خودگردانی محلی و تفویض اختیارات به واحدهای محلی شکل می‌گیرد. وزارت کشور بیشترین سهم را در تحقق ایده دمکراسی مشارکتی در کره جنوبی دارد. این وزارتخانه رویکرد فنی و تخصصی به مباحث مدیریت دولتی، دولت باز، حکمرانی کارآمد و حکومت دیجیتال سازمانی باز و شفاف دارد. درنهایت وزارت کشور کره جنوبی را می‌توان نمونه مدیریت فنی و تخصصی شرق آسیا دانست که عمل‌گرایانه در پی ثبات و توسعه هستند.

خلاصه مدیریتی

بیان / شرح مسئله

وزارت کشور در جمهوری اسلامی ایران یکی از مهم‌ترین و پر دغدغه‌ترین وزارتخانه‌هاست، اما قانون یا آیین‌نامه‌ای به تصریح ساختار و اختیارات آن نپرداخته است و جزء اساسنامه هیئت دولت مبنی‌بر تعیین تشکیلات و وظایف وزارت داخله در تاریخ ۲۸ فروردین‌ماه سال ۱۳۱۰ و مصوبه یازدهمین دوره مجلس شورای ملی در تاریخ ۱۶ آبان‌ماه سال ۱۳۱۶ در دوره رژیم پهلوی اول متن حقوقی دیگری درباره آن وجود ندارد. اهمیت این وزارتخانه و خلأ قانونی موجود درباره آن موجب شد تا مجموعه پژوهش‌هایی درباره صلاحیت، ساختار و وظایف وزارت کشور در دفتر مطالعات سیاسی حول سه محور آغاز شود: ۱. مطالعه پیشینه تاریخی وزارت کشور در ایران، ۲. ارزیابی وضعیت موجود آن برمبنای مصاحبه و گفتگو با کارشناسان و اهالی فن (وزرای سابق، استانداران، فرمانداران، مدیران و کارشناسان وزارت کشور)، ۳. مطالعه تطبیقی وزارت کشور در کشورهای مختلف. در نخستین مورد از مطالعه تطبیقی وظایف و ساختار وزارت کشور فرانسه و در دومین و سومین گزارش به‌ترتیب وظایف، سازمان‌های مرکزی و استانی و سازمان‌های تابعه وزارت کشور ترکیه بررسی شدند. در چهارمین گزارش نیز صلاحیت‌ها و اختیارات وزارت کشور کره جنوبی بررسی شد و در این گزارش ساختار و تشکیلات وزارت کشور کره جنوبی مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

نقطه نظرات / یافته‌های کلیدی

- ساختار وزارت کشور کره جنوبی برمبنای یک **قانون کلی با عنوان «سازمان دولت» مصوب ۲۰۱۳ و حکم ریاست‌جمهوری با عنوان «وزارت کشور و سازمان‌های وابسته» مصوب ۲۰۲۳** شکل گرفته است. بنابراین سنت قانونی در این‌باره در کره جنوبی، چندان دیرپا نیست.
- **ساختار وزارت کشور** کره جنوبی متناسب با اختیارات و صلاحیت‌های آن شکل گرفته و به سه دسته تابع، وابسته و موقت تقسیم شده است.
- **سازمان‌های تابع** وزارت کشور کره جنوبی علاوه‌بر پست‌های سازمانی معاون، سخنگو و مشاوران شامل ادارات برنامه‌ریزی و هماهنگی، شورای دولت و پروتکل، حکومت دیجیتال، مدیریت محلی، دارایی و مالیات محلی و بخش‌های برنامه‌ریزی منابع انسانی، پشتیبانی عملیات و دفاتر نوآوری سازمان، پلیس، توسعه متوازن و تمرکززدایی و خودگردانی و ستاد مدیریت ایمنی و بلایاست.
- **سازمان‌های وابسته** آن نیز متشکل از مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی، آرشیوهای ملی، ستاد مدیریت ساختمان‌های دولتی، کمیته پنج استان شمالی کره، کمیته تغییر شماره ثبت اقامت کره جنوبی، مؤسسه آموزشی ملی مدیریت بلایا و دفاع غیرنظامی، پزشکی قانونی، مدیریت آرشیوهای ریاست جمهوری، سازمان مدیریت منابع اطلاعات ملی و مؤسسه ملی تحقیقات ایمنی و بلایای طبیعی است.
- گروه‌های ارتقای یکپارچگی خدمات اداری، گروه ارتقای ایمنی و رفاه هوشمند جامعه، حمایت از قربانیان ایته‌وون، برنامه‌ریزی بهبود سیستم امور اداری و عمرانی، پشتیبانی از امور مرتبط با تاریخ گذشته، کنترل تخلفات یارانه محلی، گروه استراتژی ایمنی و بلایا و گروه پشتیبانی نوآوری «ساموئل گه اِم گو»[1] نیز ذیل ساختار موقت وزارت کشور کره جنوبی قرار دارند.
- ساختار وزارت کشور براساس **خودگردانی محلی و تفویض اختیارات به واحدهای محلی** شکل گرفته است، اما چارچوب رابطه ستاد مرکزی وزارت کشور با حکومت‌های محلی رگه‌هایی از تمرکزگرایی را نمایان می‌سازد. رابطه سلسله‌مراتبی بالا-پایین میان حکومت مرکزی و حکومت‌های محلی برایند فرهنگ دیوان‌سالاری کهن کره جنوبی و میراث تاریخی دوران تحت استعمار ژاپن و مذهب کنفوسیوس است.
- در کشور کره جنوبی سازمان پلیس تحت نظارت وزارت کشور است. با تأسیس دفتر پلیس در سال ۲۰۲۲ رابطه میان وزارت کشور و پلیس وارد مرحله جدیدی شد و درواقع وزارت کشور در قالب یک چارچوب نهادی به اعمال صلاحیت نظارتی خود بر سازمان پلیس پرداخت. امری که با **انتقاداتی چون نفوذ وزارت کشور در سازمان پلیس، سیاسی شدن و عدم استقلال آن** همراه است. بااین‌حال، وقوع فاجعه انسانی در جشن هالووین در

1. Saemaul Geumgo (The Korean Federation of Community Credit (KFCC))
یک بانک در محله اوریودانگ سئول که در توسعه محله خود نقش بسیار دارد و بیشتر از یک شعبه بانک معمولی در کره جنوبی اعتبار دارد؛ آن‌هم به‌دلیل دستاوردهایش در طول دهه‌های حیاتش است.

اواخر سال ۲۰۲۲ نشان داد راه برای گریز وزارت کشور از پذیرفتن مسئولیت در این‌باره باز است. این نشان از خلأ قانونی یا فقدان یک چارچوب نهادی روشن در تشریح و تصریح رابطه نهادی میان وزارت کشور و سازمان پلیس کره جنوبی دارد.

- نقش هماهنگ‌کنندگی و نظارتی وزارت کشور در حوزه مدیریت ایمنی و بلایا در قالب ماهیت ستادی مدیریت ایمنی و بلایا در ساختار وزارت کشور خود را نشان می‌دهد. هرچند دولت کره سعی کرده در مدیریت بلایا، **محلی‌گرایی** را اعمال کند و بیشتر هماهنگ‌کننده باشد، اما همچنان **سویه‌هایی از تمرکزگرایی** در این‌باره دیده می‌شود. از سوی دیگر تعریف نقش‌ها میان حکومت‌های محلی، سازمان آتش‌نشانی، سازمان پلیس و دیگر نهادهای درگیر در مدیریت بلایا به‌خوبی صورت نگرفته است. در این‌باره پس از حادثه ایتهوون در سال ۲۰۲۲، اصلاحاتی صورت گرفته و بر ایمنی و پیشگیری، نقش حکومت‌های محلی و مشارکت شهروندان تأکید شده است.
- توزیع وظایف امنیتی و حتی سیاسی بین نهادهای دیگر، موجب شده تا ساختار وزارت کشور کره جنوبی با تصور غالب از ساختار این وزارتخانه در کشورهای دیگری چون فرانسه و ترکیه همخوانی نداشته باشد. **کره جنوبی امنیت را در گره با آزادی اطلاعات، شفافیت و مشارکت شهروندان از سطوح محلی تا ملی** تعریف کرده و بیشترین سهم را در تحقق ایده دمکراسی مشارکتی در کره جنوبی دارد. این وزارتخانه با رویکرد فنی و تخصصی به مباحث مدیریت دولتی، دولت باز، حکمرانی مطلوب و کارآمد و حکومت دیجیتال سازمان یافته است و ساختار و رویکرد این وزارتخانه نسبت به مفاهیمی چون دمکراسی در مقایسه با فرانسه به‌عنوان یکی از مدعیان آن متفاوت است. وزارت کشور کره جنوبی **با رویکرد فنی و تخصصی** سازمان خود را بنا کرده و از فناوری برای ایجاد ساختاری باز و شفاف کمک گرفته است.
- **وجود سنت آرشیو و بایگانی کردن در ساختار وزارت کشور کره** و **توجه به تجربیات تاریخی این کشور** یکی از آموزه‌های این وزارتخانه است. آرشیو کردن، خود مقاومت در برابر فراموش کردن حوادث تاریخی و به‌نوعی حافظه عمومی دیوان‌سالاری است که به‌صورت مستمر می‌تواند به ایجاد سنت و رویه اداری بینجامد. این به شکل‌گیری و تقویت هویت ملی کره‌ای کمک می‌کند و حس تعلق به دولت و کشور را در شهروندان غنا می‌بخشد. در ساختار وزارت کشور کره جنوبی دو سازمان آرشیوهای ملی و آرشیوهای ریاست‌جمهوری نمود عینیت یافتن این امر است.
- همچنین **ساختار سازمانی وزارت کشور کره جنوبی در راستای اهداف کلان ملی** شکل گرفته و گزینه‌های متناسب و متجانس با یکدیگر همچون دمکراسی مشارکتی، دولت باز و حکومت الکترونیک انتخاب شده و چیدمان وزارت کشور بر این مبنا بازیابی شده است.
- وزارت کشور پیشران و مجهز به ابزارهای متناسب با تکالیف و اختیاراتش است. هرچند برخی انتقادها درباره دفتر پلیس و مدیریت بلایای آن وجود دارد، اما در کلیت ساختار وزارت کشور متناسب با صلاحیت‌ها و اختیارات است و به تحقق وظایف آن کمک می‌کند. درنهایت **وزارت کشور کره جنوبی را می‌توان نمونه مدیریت فنی و تخصصی شرق آسیا دانست که عمل‌گرایانه در پی ثبات و توسعه** هستند.

۱. مقدمه

وزارت کشور در جمهوری اسلامی ایران یکی از مهم‌ترین وزارتخانه‌هاست، اما قانون یا آیین‌نامه‌ای به تصریح ساختار و اختیارات آن نپرداخته است و جزء اساسنامه هیئت دولت مبنی بر «تعیین تشکیلات و وظایف وزارت داخله» در تاریخ ۲۸ فروردین‌ماه سال ۱۳۱۰ در دوره رژیم پهلوی اول و مصوبه یازدهمین دوره مجلس شورای ملی با عنوان «قانون تشکیلات مرکزی وزارت داخله» در تاریخ ۱۶ آبان‌ماه سال ۱۳۱۶ متن حقوقی دیگری درباره آن وجود ندارد. اهمیت این وزارتخانه و خلأ قانونی درباره آن موجب شد تا مجموعه پژوهش‌هایی درباره صلاحیت، ساختار و وظایف وزارت کشور در دفتر مطالعات سیاسی آغاز شود که حول سه محور تعریف شده است: ۱. مطالعه پیشینه تاریخی وزارت کشور در ایران، ۲. ارزیابی وضعیت موجود آن برمبنای مصاحبه و گفتگو با کارشناسان و اهالی فن (وزرای سابق، استانداران، فرمانداران، مدیران و کارشناسان وزارت کشور) و ۳. مطالعه تطبیقی وزارت کشور در کشورهای

مختلف. هدف از انجام پژوهش‌های تطبیقی در کنار بررسی تاریخی وزارت کشور در ایران، ترسیم الگویی مناسب برای ایران است. این گزارش در ادامه سلسله گزارش‌های بررسی تطبیقی ساختار و اختیارات وزارت کشور که در شماره‌های پیشین کشورهایی چون فرانسه و ترکیه را موضوع بحث قرار داده بود به ساختار وزارت کشور کره جنوبی می‌پردازد.

۲. پیشینه پژوهش

۲-۱. سوابق مطالعاتی در مرکز

بررسی‌های صورت گرفته نشان از خلأ ادبیات پژوهشی درباره ساختار و اختیارات وزارت کشور کره جنوبی دارد، اما گزارشی در مرکز پژوهش‌های مجلس درباره وظایف و اختیارات وزارت کشور [۱] وجود دارد که آن‌هم در نگاهی مقایسه‌ای و به‌صورت کلی، کشورهایی چون آمریکا، انگلستان، فرانسه، آلمان، روسیه و ایتالیا را بررسی کرده است. در این گزارش از سه الگو در شکل‌گیری وزارت کشورها نام‌برده شده است: یک الگو «مدیریت اموال عمومی» است که تنها نمونه آن ایالات متحده آمریکا است. الگوی دوم، «سیاسی- امنیتی و اجرایی- پلیسی» است که در فرانسه، ایتالیا و جمهوری اسلامی ایران وجود دارد. از الگوی سوم نیز تحت عنوان الگوی «امنیتی- قضایی» نام‌برده شده که در کشورهای انگلیس، آلمان و روسیه اجرا می‌شود [۱]. علاوه‌بر این، گزارش ساختار وزارت کشور کره جنوبی در ادامه سلسله گزارش‌های بررسی تطبیقی ساختار و اختیارات وزارت کشور تهیه شده که شماره نخست آن با عنوان «بررسی تطبیقی ساختار و وظایف وزارت کشور(۱)- وزارت کشور فرانسه» و شمارگان بعدی آن با عناوین «بررسی تطبیقی ساختار و وظایف وزارت کشور(۲)- وزارت کشور ترکیه (وظایف، سازمان‌های مرکزی و استانی)»، «بررسی تطبیقی ساختار و وظایف وزارت کشور(۳)- وزارت کشور ترکیه (سازمان‌های تابعه)» و «بررسی تطبیقی ساختار و وظایف وزارت کشور(۴)- وزارت کشور کره‌جنوبی (صلاحیت‌ها و اختیارات)» منتشر شده است.

۳. ساختار و تشکیلات

ساختار دیوان‌سالاری در کره جنوبی بر بسترهای فرهنگی و اجتماعی این کشور شکل گرفته و مختصاتی دارد که خاص فرهنگ شرق آسیاست. دیوان‌سالاری و حتی شیوه تمرکززدایی که مبنای تأسیس وزارت کشور کره جنوبی است، رگه‌هایی از تمرکزگرایی و فرهنگ اقتدارگرایی را نمایان می‌سازد. آنچه میراث حکومت متمرکزی است که به مدت طولانی مبتنی‌بر کنفوسیوسیسم و ۳۵ سال استعمار ژاپن در این کشور ریشه دوانده است. به‌هرحال این کشور سال‌ها تحت سلطه ژاپن و سنت بوروکراسی متمرکز آن بود و بنابراین از آن تأثیر پذیرفته است [۲]. نگرش سلسله‌مراتبی و عمودی کنفوسیوس در ساختار اجتماعی کره جنوبی نیز نمود یافته و موجب شده تا کره جنوبی از لحاظ تاریخی به ساختار اجتماعی سلسله‌مراتبی و جمع‌گرا شناخته شود [۳]. این امر با تجربه تاریخی این کشور از اقتدارگرایی همخوان شده است. تلفیقی از میراث تاریخی و مذهبی در این کشور را می‌توان در نمای بیرونی ساختار وزارت کشور کره جنوبی مشاهده کرد. آنچه موجب گسترش عمودی و نه افقی[1] این وزارتخانه شده است و در بررسی نمودار سازمانی این وزارتخانه و اجزای آن به چشم می‌آید.

مبنای ساختار و تشکیلات وزارت کشور کره جنوبی به قانون «سازمان دولت»[2] مصوب سال ۲۰۱۳ برمی‌گردد؛ قانونی جامع که شامل حال کلیه وزارتخانه‌های این کشور می‌شود که با هدف تعیین تشکیلات دولت و اختیارات آنها تدوین شده است. طبق این قانون، تأسیس و محدوده وظایف یک سازمان اداری مرکزی از جمله

۱. بدین معنا که نه در سطح معاونت‌ها، بلکه درون معاونت‌ها به‌مراتب پایین‌تر اداره کل، دفتر و... تقسیم شده است.

2. Government Organization Act

وزارتخانه‌ها توسط قوانین تعیین می‌شود. برمبنای بند «۴» ماده (۲) قانون سازمان دولت کره، ایجاد نهادهای فرعی همچون چاگوان (قائم‌مقام وزیر)،[۱] چاجانگ[۲] (معاون وزیر، معاون اداری یا معاون کمیسیونر)، سیلجانگ[۳] (معاون وزیر در یک اداره)، گوکجانگ[۴] (مدیرکل یک اداره) و گواجانگ[۵] (مدیر یک بخش) و تخصیص وظایف به آنها به‌استثنای مواردی که در این قانون و سایر قوانین مقرر شده است، با فرمان ریاست‌جمهوری مقرر می‌شود و در عوض ایجاد یک گوا[۶] (بخش) و تخصیص وظایف آن با فرمان نخست‌وزیر یا دستور وزیر صورت می‌گیرد. بنابراین ایجاد ساختار بزرگ‌تر از بخش به فرمان رئیس‌جمهور و کوچک‌تر از آن به نخست‌وزیر یا وزیر واگذار شده و جزء این محدودیت دیگری در ایجاد ساختار داخلی وزارتخانه‌ها وجود ندارد. ذیل قانون سازمان دولت، حکم رئیس‌جمهور با عنوان «وزارت کشور و سازمان‌های وابسته»[۷] به شماره ۳۳۶۸۸-۳۰ آگوست ۲۰۲۳-[۴] نیز با هدف تصریح وظایف و ساختار داخلی و امور مرتبط با وزارت کشور صادر شده است. برمبنای این حکم سازمان وزارت کشور کره به سه دسته تقسیم می‌شود: سازمان‌های تابع،[۸] وابسته[۹] و موقت.[۱۰]

۱-۳. سازمان تابع

طبق ماده (۶) قانون سازمان دولت، سازمان‌های اداری می‌توانند برخی وظایف را به دستگاه‌های فرعی یا سازمان‌های اداری زیرمجموعه خود یا سایر سازمان‌های اداری، حکومت‌های محلی یا نهادهای فرعی یا سازمان‌های اداری زیرمجموعه آنها، به‌نحوی که در اساسنامه مقرر می‌شود، تفویض یا واگذار[۱۱] کنند. در چنین مواردی، در صورت لزوم، سازمان‌ها یا نهادهایی که بخشی از این وظایف به آنها تفویض یا واگذار شده است، می‌توانند بخشی از وظایف تفویض یا محول شده را به‌صورت مقرر در اساسنامه به نهادهای فرعی یا سازمان‌های اداری تابعه خود مجدداً تفویض کنند. بنابراین سازمان‌های تابع وزارت کشور دستگاه‌های زیرمجموعه وزارت کشور هستند که بخشی از وظایف وزارت کشور به آن تفویض شده است. ذیل عنوان سازمان تابع در حکم رئیس‌جمهور پست‌های سازمانی، چندین اداره، بخش و دفتر ذکر شده است. طبق ماده (۴) حکم رئیس‌جمهور، وزیر کشور یک معاون، سخنگو و سه مشاور دارد. ذیل معاون وزیر، دستیار معاون، اداره کل شورای دولت و پروتکل،[۱۲] بازرس کل و مدیرکل برنامه‌ریزی منابع انسانی حضور دارند. دستیار به‌عنوان یک کارمند ارشد اداری به وزیر و معاون وزیر در موضوعات مدیریت محلی، خودگردانی و تمرکززدایی و حمایت از توسعه متوازن کمک می‌کند.[۱۳] سخنگوی وزیر متولی اطلاع‌رسانی در حوزه کاری وزارت کشور است. برای مثال اطلاع‌رسانی درباره وضعیت مدیریت بلایا و پوشش رسانه‌ای و پرسش و پاسخ در حیطه وظایف این وزارتخانه را برعهده دارد. او در این حوزه تنها به اطلاع‌رسانی اکتفا نمی‌کند و در تبیین و توجیه سیاست‌های کلان نیز به تعریف طرح‌های ترویجی می‌پردازد و هماهنگی و اجرای آن را نیز انجام می‌دهد تا از این طریق افکار عمومی را در اجرای این سیاست‌ها با خود همراه سازد. همچنین اطلاعات را در راستای بهبود و ارتقای خط‌مشی به‌کار می‌گیرد. یک وظیفه نظارتی نیز حول بازرسی و ارزیابی خط‌مشی ارتباطات و رسانه‌های اجتماعی دارد. سخنگوی وزیر یک معاون نیز دارد که هم‌زمان در سازمان مدیریت بحران منصب دارد و در اطلاع‌رسانی درباره حوادث و بلایا در حیطه وظایف ترسیم‌شده سخنگو به او کمک می‌کند.[۱۴] علاوه‌بر معاون، مسئول روابط عمومی، مسئول ایمنی ارتباطات و گروه ارتباطات

1. Chagwan (Vice Minister)
2. Chajang (Vice Minister, Vice Administrator or Vice Commissioner)
3. Siljang (Deputy Minister of an Office)
4. Gukjang (Director General of a Bureau)
5. Gwajang (Director of a Division)
6. Gwa (Division)
7. Ministry of Public Administration and Security and its Affiliated Organizations
8. Subordinate Organization
9. Affiliated Organization
10. Temporary Organization

۱۱. واگذاری اختیار (Entrustment of Authority) کلی‌تر از تفویض اختیار (Delegation) است و علاوه بر تفویض شامل کفالت اداری نیز است. رابطه میان این دو عموم و خصوص مطلق است. هر واگذاری را نمی‌توان تفویض اختیار دانست، اما در هر تفویض اختیاری واگذاری اختیار صورت گرفته است.

12. General Directorate for Protocol and State Council

۱۳. ماده (۴)، حکم رئیس‌جمهور «وزارت کشور و سازمان‌های تابعه» به شماره ۳۳۶۸۸ و به تاریخ ۳۰ آگوست ۲۰۲۳.

۱۴. ماده (۵)، همان.

رسانه‌های الکترونیکی نیز ذیل سخنگو قرار دارند؛ [۵] این اجزای ساختاری متناسب با وظایف تعیین شده سخنگو هستند.

وزیر کشور چند مشاور سیاستی[1] دارد. یک نفر از این مشاوران، کارمند ارشد کشوری و دو نفر نیز از کارمندان کشوری درجه (۳) یا درجه (۴) هستند، اما به دلایل خاصی ممکن است یک کارمند ارشد خدمات کشوری یا درجه (۴) یا بالاتر جایگزین آنها شود. مشاور سیاستی وزیر در امور زیر به وزیر کمک می‌کند:

۱. تحقیق و بررسی در حوزه موضوعات تعیین شده توسط وزیر؛
۲. تسهیل مشارکت عمومی و جمع‌آوری نظرات کارشناسان، ذی‌نفعان و عموم مردم در ارتباط با موضوعات سیاسی؛
۳. هماهنگی با وزارتخانه‌ها و اداراتی که در حوزه سیاسی مشاوره می‌دهند؛
۴. برنامه‌ریزی و مدیریت پیام‌های رسانه اجتماعی وزیر کشور.[2]

پس از وزیر کشور در رأس وزارت کشور کره جنوبی، یک قائم مقام و ستاد مدیریت ایمنی و بلایا قرار دارد. درحالی که ذیل ستاد مدیریت بلایا، معاونتی تعریف نشده اما آن یکی، دارای یک معاونت است و علاوه‌بر آن از ادارات، دفاتر و بخش‌های متعددی نیز تشکیل شده است. در رأس هر اداره در وزارت کشور، یک مدیرکل حضور دارد. این پست برمبنای بند «۵» ماده (۲) قانون سازمان دولت تعریف شده است که مقرر می‌دارد هر اداره وزارتخانه یک مدیرکل[3] دارد که مستقیماً دستیار وزیر و قائم مقام او در مواردی است که وزیر به‌طور خاص دستور می‌دهد، این جایگاه در وزارت کشور «بونجانگ»[4] نام دارد. علاوه‌بر معاونت، سه اداره کل شورای دولت و پروتکل - دارای دو بخش شورای دولت و پروتکل[5] و جوایز و تقدیر از خدمات،[6] بازرسی کل، متشکل از حسابرسی و بازرسی - و برنامه‌ریزی منابع انسانی به‌صورت مستقیم و مافوق سایر اجزای اداری ذیل معاون وزیر قرار دارند؛ یعنی مستقل از اجزای اداری هستند که لازمه مشی بی‌طرفانه آنهاست.

1. Ministerial Policy Advisors

اگرچه هیچ تعریف واحدی از مشاوران وزارتخانه در میان کشورها وجود ندارد، اما ویژگی‌های مشترکی نیز در میان آنها وجود دارد؛ همچون رویه‌های انتصاب و طیف وسیعی از وظایف آنها. نتیجه یک پژوهش در این‌باره نشان داد در ۷۳ درصد کشورهای مورد بررسی انتصاب مشاوران وزرا به صلاحدید خود وزیر یا رئیس دولت است. این مشاوران در درجه اول براساس اعتماد شخصی منصوب می‌شوند و دوره مسئولیت آنها، به‌طورکلی به دوره مدیریت فردی که آنها را منصوب کرده دارد. در ۷۸ درصد از کشورهای مورد بررسی نیز قوانین استخدام خدمات دولتی برای مشاوران وزیر اعمال می‌شود، اما وزیر تنها مرجع ذی‌صلاح اجرای قوانین استخدامی در ۵۰ درصد کشورهای تحت بررسی است. دومین ویژگی مشترک، ماهیت کارکردهایی است که انجام می‌دهند. ۹۵ درصد از این مشاوران در این پژوهش، ارائه توصیه‌های راهبردی در طراحی سیاست‌ها یا اصلاحات را به‌عنوان اولویت خود ذکر کردند. آنها تأکید می‌کنند که آنها در حوزه‌های کلیدی مانند بحران مدیریت، دیپلماسی و طراحی قوانین و سیاست‌های جدید نفوذ دارند. برای اطلاعات بیشتر رجوع کنید به: https://www.oecd.org/gov/ethics/49291496.pdf

۲. ماده (۶)، همان.

3. Chagwanbo
4. Bonbujang
5. Protocol and State Council Division
6. Citation and Awards Division

شکل ۱. ساختار سازمانی وزارت کشور کره جنوبی

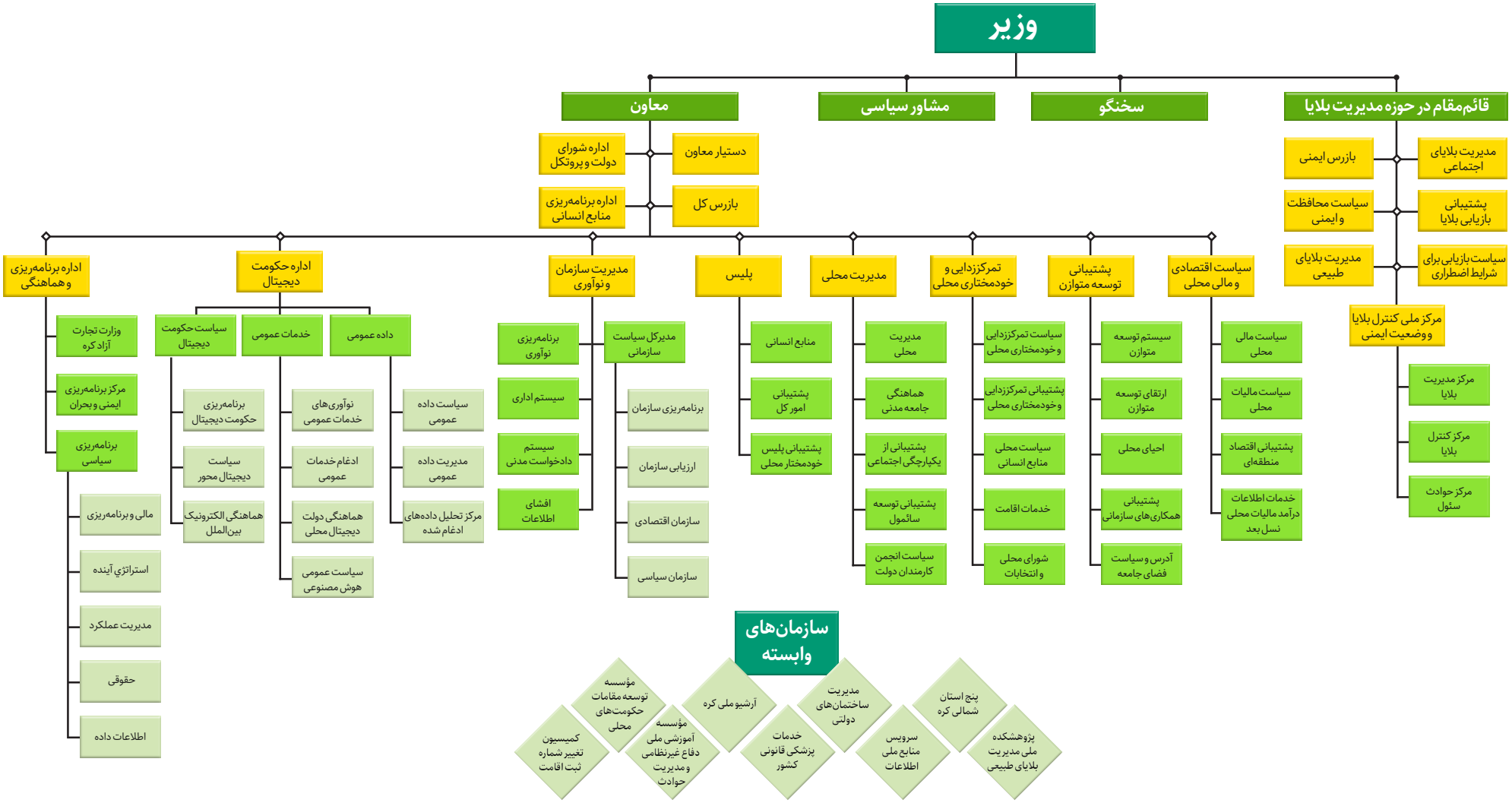

اما ذیل معاون وزیر ادارات زیر قابل بررسی است:

۱-۱-۳. اداره برنامه‌ریزی و هماهنگی

این اداره وظایف متنوعی از سیاستگذاری، مدیریت، هماهنگی تا اجرا و نظارت دارد. اداره برنامه‌ریزی و هماهنگی به سه اداره کل برنامه‌ریزی سیاست، همکاری اداری بین‌المللی و برنامه‌ریزی ایمنی و حوادث غیرمترقبه تقسیم می‌شود. مدیریت اداری و سازمانی وزارت کشور برعهده این اداره است و طرح‌ها و سیاست‌های عمده وزارت کشور را تدوین و هماهنگ می‌کند. نگاهی به فهرست وظایف تعریف شده این اداره نشان از مرکزیت این اداره در سازمان تابع وزارت کشور کره است. اداره برنامه‌ریزی و هماهنگی، طرح‌های اساسی درباره اصلاح مقررات را تنظیم و پیش‌نویس‌های قانونی را بررسی و روزنامه رسمی را منتشر می‌کند. علاوه‌بر این، مسئولیت سیستم شبکه اطلاعات در داخل وزارتخانه و پشتیبانی از امور همکاری‌های بین‌المللی وزارت کشور را برعهده دارد [۶]. بررسی و هماهنگی دستور کار جلسات شورای دولتی و معاونان وزیران، کارهای مرتبط با اصلاح ضوابط وزارت کشور و کارهای آماری نیز برعهده این اداره است. اداره برنامه‌ریزی و هماهنگی رابط و هماهنگ‌کننده میان وزارت کشور با مجلس و احزاب، بخش خصوصی، شورای دولت و معاونان وزیر، کارمندان و سازمان‌های وابسته وزارت کشور و ادارات و دفاتر به‌ویژه در شرایطی است که حوزه اختیارات و وظایف آنها مبهم است و امکان تداخل یا موازی‌کاری بین آنها وجود دارد. به عبارتی این اداره، در جایگاه رابط و همچنین حَکَم به پیشبرد امور کمک می‌کند. زیرا در جایگاه میانجی میان نهادهای داخلی وزارتخانه نیز عمل می‌کند. افزون بر این، شأن نظارتی نیز دارد. چنانچه وضعیت ارتقای مدیریت و سیستم ارزیابی عملکرد و شایستگی را بررسی و بازرسی می‌کند و ارزیابی‌هایی مانند تدوین طرح مدیریت عملکرد در داخل اداره و نظارت بر واگذاری امور ملی به بخش خصوصی در داخل وزارتخانه را انجام می‌دهد [۶].

علاوه‌بر این، در ساختار وزارت کشور کره جنوبی، سیستمی برای دریافت شکایات شهروندان وجود دارد که امور مرتبط با آن مانند بهبود سیستم شکایت مدنی در وزارتخانه، مدیریت فرایند شکایات مدنی (شامل گزارش‌دهی ملی و پیشنهاد عمومی) و ارتقای رضایت مشتری در داخل وزارتخانه در حوزه صلاحیت‌های اداره برنامه‌ریزی و هماهنگی تعریف شده است. بنابراین شهروندان و مراجعان وزارت کشور تحت عنوان مشتری مقوله‌بندی می‌شوند که نشان از ماهیت «حکومت مشتری‌مدار»[1] در کره جنوبی می‌دهد. این اداره به پشتیبانی از ستاد مدیریت مجتمع‌های دولتی، پزشکی قانونی کشور و ارائه خدمات ترجمه به سایر ادارات سازمان مرکزی وزارت کشور می‌پردازد. درواقع حجم عمده امور دولتی در این اداره، سامان‌دهی و رسیدگی می‌شود و نهاد پشتیبانی‌کننده سازمان وزارت کشور است. اداره مزبور در حوزه امنیت نیز وظایف تعریف‌شده‌ای دارد. بخشی از این وظایف به حفاظت و امنیت وزارتخانه مرتبط است؛ برای مثال سامان‌دهی منابع اطلاعاتی، امنیت و حفاظت اطلاعات شخصی در داخل وزارتخانه. بخش دیگری از این وظایف نیز حول تأمین امنیت ملی و عمومی تعریف شده‌اند مانند: ۱. بررسی اجمالی و هماهنگی طرح‌های ضدتروریسم، ۲. هدایت و نظارت بر اقدامات امنیتی و حفاظتی در تأسیسات ملی مهم تحت صلاحیت وزارت کشور، ۳. استقرار طرح‌های مختلف برای آمادگی در حوادث غیرمترقبه، ۴. راهنمایی و نظارت بر آمادگی سازمان‌های وابسته وزارت کشور در حوادث غیرمترقبه، ۵. بهره‌برداری از «اتاق وضعیت بلایا و ایمنی»[2] در وزارت کشور، ۶. بررسی اجمالی و هماهنگی طرح‌های مربوط به بلایا و ایمنی در وزارت کشور.[3] به‌جز دو مورد اول سایر وظایف این نهاد نیز حول ایمنی و مدیریت بلایا شکل گرفته و حفاظت از تأسیسات دولتی به‌عنوان یکی از صلاحیت‌های وزارت کشور در این اداره تمرکز یافته است.

1. Customer-Oriented Government
2. Operation of Disaster and Safety Situation Room
۳. ماده (۷)، حکم رئیس‌جمهور «وزارت کشور و سازمان‌های تابعه» به شماره ۳۳۶۸۸ و به تاریخ ۳۰ آگوست ۲۰۲۳.

شکل ۲. ساختار سازمانی اداره برنامه‌ریزی و هماهنگی

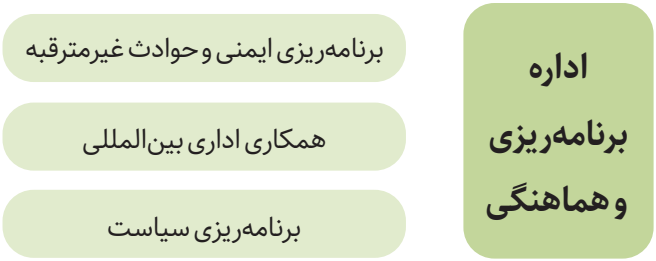

۲-۱-۳. اداره کل شورای دولت و پروتکل

وظایف وزارت کشور در حوزه امور شورای دولت و مباحثی که به روزها و نمادهای ملی یا تشریفات دولتی مرتبط بوده، به این اداره واگذار شده است. همچنین تکریم و بزرگداشت رؤسای‌جمهور سابق، تدوین و اجرای طرح‌های پاداش دولتی و بهبود سیستم‌های پاداش دولتی و سامان‌دهی سوابق جوایز دولتی و ارائه آمار را انجام می‌دهد و کانال ارتباطی وزارت کشور با مجلس ملی کره جنوبی محسوب می‌شود.[۱] در نمودار سازمانی مندرج در سایت وزارت کشور کره مدیریت این اداره ذیل سمتی تحت عنوان مشاور[۲] قرار داده شده [۷]، اما در نسخه انگلیسی وب‌سایت کره زیرمجموعه معاون وزیر بوده و تحت عنوان اداره کل شورای دولت و پروتکل از آن نام‌برده شده است [۸].

این تفاوت در نمودار سازمانی به همین جا ختم نمی‌شود و اجزای متفاوتی از این اداره در دو نمودار سازمانی یاد می‌شود. نقطه تشابه هر دو، همان بخش پاداش است. یعنی هر دو ذیل این اداره، قسمتی تحت عنوان پاداش دارند که البته در نمودار نسخه اصلی وب‌سایت کره از آن به «مأمور پاداش»[۳] و در نسخه انگلیسی وب‌سایت «بخش پاداش و تقدیر از خدمات»[۴] یاد شده است. یعنی یک فرد و نه یک ساختار در این جایگاه قرار دارد. در نمودار اول ذیل این اداره از «مأمور قانونگذاری»[۵] و دومین نمودار سازمانی که در وب‌سایت انگلیسی این وزارتخانه درج شده تحت عنوان «بخش شورای دولتی و پروتکل»[۶] از این جایگاه یاد کرده است، اما حکم رئیس‌جمهور درباره ساختار و تشکیلات وزارت کشور تنها به‌شرح جایگاه مأمور قانونگذاری می‌پردازد که نشان می‌دهد این جایگاه در ساختار سازمانی فعلی کره رسمیت دارد. هرچند فهرست وظایف آن نشان می‌دهد عنوان شورای دولتی و پروتکل نیز چندان بی‌ارتباط با مأموریت‌های تعریف شده این جایگاه نیست. چنانچه مأمور قانونگذاری به معاون وزیر در موضوعات مشخص زیر کمک می‌کند:

۱. مدیریت «مهر بزرگ»،[۷] مهر ریاست‌جمهوری، مهر نخست وزیر و ثبت مهر رسمی،
۲. اجرای جلسات شورای دولتی و معاونان وزیران و رویدادهای مربوط به شورای دولتی و معاونان وزیران،
۳. ارتقای پروتکل دولتی و سیستم‌های مرتبط،
۴. مدیریت و بهبود نظام نمادهای ملی،
۵. بهره‌برداری از سیستم جشن ملی و سالگرد قانونی،
۶. امور مربوط به تکریم رؤسای‌جمهور سابق و پروژه‌های یادبود،
۷. ایجاد و اجرای طرح‌های پاداش دولتی و تحقیق و بهبود سیستم‌های پاداش دولتی،
۸. مدیریت سوابق، آمار و سیستم پورتال جوایز،
۹. امور مربوط به جوایز و رویدادهایی که مستقیماً توسط رئیس‌جمهور اعطا و به نخست‌وزیر منتقل می‌شود.

---

۱. ماده (۹)، همان.

2. Counsillor
3. Awards Officer
4. Citation and Awards Division
5. Legislative Officer
6. Protocol and State Council Division
7. The Great Seal:

اصطلاحی مدرن برای مهر ملی «گوکسی» است که به‌عنوان مهر رسمی برای امور دولتی استفاده می‌شود. این مهر نماد مهم ملی، است و نشان‌دهنده اقتدار ملی، قدرت و فرهنگ ملت و ویژگی‌های دوره زمانی است که از آن استفاده می‌شود.

این جایگاه کانال ارتباطی وزارت کشور با مجلس ملی کره جنوبی نیز محسوب می‌شود.[1]

۳-۱-۳. بخش برنامه‌ریزی منابع انسانی

بخش برنامه‌ریزی منابع انسانی به مدیریت امور پرسنل وزارت کشور و مدیران اجرایی سازمان‌های وابسته می‌پردازد و رویه‌های انتصاب، استخدام، ترفیع و انتقال نیروهای وزارت کشور را اجرا می‌کند. امور مربوط به آموزش و تربیت نیرو، اقدامات انضباطی و تشویقی، ارزیابی عملکرد و پرداخت پاداش به پرسنل وزارت کشور نیز برعهده این بخش است. همچنین مسئول مبادله پرسنل بین وزارت کشور و حکومت‌های محلی است [۹]. بدین معنا که نیروهای ستادی در مرکز با نیروهای محلی مدام در حال تعویض هستند. این امر موجب می‌شود تا نیروهای مرکزی وزارتخانه با مسائل و چالش‌های محلی آشنا شوند.

۴-۱-۳. بخش پشتیبانی عملیات

بخش پشتیبانی عملیات، متولی امنیت، خدمات، مدیر اموال و تجهیزات در وزارت کشور است، همچنین جذب حامیان مالی برای فعالیت‌های داوطلبانه، خدمات رفاهی و رویدادهای مختلف درون وزارتخانه و امور معیشتی کارمندان و امور مربوط به قراردادهای کالا، خدمات، ساخت‌وساز و غیره را برعهده دارد. مدیریت مهرهای رسمی و دفاتر ثبت رسمی را انجام می‌دهد. مسائل مرتبط با افشای اطلاعات، مدیریت و عملیات مرکز آرشیو را نیز سامان می‌دهد. بهبود فرهنگ سازمانی و شیوه کار در داخل وزارتخانه نیز در حیطه وظایف آن است [۱۰].

۵-۱-۳. اداره حکومت دیجیتال

همان‌گونه که در گزارش نخست وزارت کشور کره مطرح شد، وزارت کشور کره، رهبری تحول دیجیتال در داخل کشور و همکاری با کشورهای دیگر را برای ایجاد جامعه دیجیتالی در سراسر جهان برعهده گرفته است. در همین راستا، اداره حکومت دیجیتال در وزارت کشور تمامی امور مرتبط با دیجیتالی کردن حکومت را از تدوین سیاست‌ها تا منابع انسانی مورد نیاز و خدمات پشتیبانی دربرمی‌گیرد. این اداره، وظیفه هماهنگی در تدوین سیاست‌ها را دارد؛ سیاست‌هایی که با هدف ارتقای حکومت کارآمد دیجیتال و موبایلی، تعریف می‌شود. همچنین این اداره باید به بهبود عملکرد منابع اطلاعاتی از طریق حکومت دیجیتال و ترویج همکاری‌های بین‌المللی در این زمینه بپردازد. ازسوی‌دیگر مسئول سیاست‌ها درباره توسعه حکومت دیجیتال محلی است و خط‌مشی‌هایی را برای اشتراک‌گذاری و مدیریت کیفیت داده‌های عمومی ایجاد می‌کند [۱۱]. بنابراین مجموعه وظایف تعریف شده این اداره نشان می‌دهد این اداره سیاستگذار، مجری، هماهنگ‌کننده، پشتیبان و ارزیاب در حوزه حکومت دیجیتال است. همچنین در حوزه دیجیتالی شدن حکومت‌های محلی مسئولیت اصلی با مرکز است و ستاد وزارت کشور در این‌باره تصمیم‌گیرنده است.

اداره حکومت دیجیتال از سه دفتر مجزا با عنوان دفتر سیاست حکومت دیجیتال، دفتر داده عمومی و دفتر خدمات عمومی تشکیل شده است که هر دفتر بخشی از وظایف مقرر شده این اداره را انجام می‌دهد. **دفتر سیاست حکومت دیجیتال** ایجاد و هماهنگی سیاست‌های مرتبط با حکومت الکترونیک و ارتقای خدمات آن با استفاده از فناوری‌های هوش مصنوعی، تدوین و ارزیابی برنامه‌های اساسی میان‌مدت تا بلندمدت مرتبط با این حوزه، نحوه نظارت بر سیستم‌های اطلاعاتی و مباحث امنیتی در حوزه الکترونیکی کردن حکومت را صورت می‌دهد. ایجاد و اجرای سیاست توسعه منابع انسانی حکومت الکترونیک و امور مربوط به عملکرد «شورای مأموران اطلاعات»[2] و مدیریت و هماهنگی حکومت الکترونیک ازجمله دیگر وظایف این اداره است [۱۱]. علاوه‌بر اینها، صلاحیت این اداره در حفاظت از اطلاعات آن را به توسعه و حمایت از نهادها و سازمان‌های مرتبط با خدمات عمومی حکومت الکترونیک وا می‌دارد. مسائل مرتبط با احراز هویت دیجیتال و کارت‌های شناسایی دیجیتال مبتنی‌بر موبایل نیز در حیطه صلاحیت‌های این دفتر است. بنابراین مهم‌ترین خدمات شهروندی وزارت کشور کره یعنی شناسایی و احراز هویت برعهده دفتر مزبور است.

دفتر داده عمومی در حوزه انتشار داده‌ها و داده باز فعالیت می‌کند و تحقیق و بهبود سیستم‌ها و سیاست‌های مربوط به مدیریت، اشتراک‌گذاری، باز کردن و استفاده از داده‌های عمومی و ایجاد، اجرا، مدیریت کلی و هماهنگی طرح‌های اساسی را برعهده دارد. این دفتر وظایف تعریف شده دیگری ازجمله تعمیم، پشتیبانی و

---

۱. ماده (۹)، حکم رئیس‌جمهور «وزارت کشور و سازمان‌های تابعه» به شماره ۳۳۶۸۸ و به تاریخ ۳۰ آگوست ۲۰۲۳.

2. The Information Officers' Council

هماهنگی سیاست‌ها و سیستم‌های مبتنی‌بر مدیریت داده عمومی را انجام می‌دهد و برای ایجاد و استفاده از زیرساخت‌های مربوط به مدیریت مبتنی‌بر داده سیاستگذاری می‌کند.

دفتر خدمات عمومی نیز برنامه‌ریزی، مدیریت و پشتیبانی سیستم‌ها و سیاست‌های مرتبط با نوآوری خدمات عمومی را سامان می‌دهد. امور مربوط به سیاست‌های ایجاد و بهره‌برداری از خدمات حکومت دیجیتال را برعهده دارد و سیاستگذار و بنیانگذار خدمات دولت باز به بخش خصوصی، است [۱۱]. این اداره متناسب با نقش وزارت کشور در حوزه پیشرانی حکومت دیجیتال شکل گرفته است و نشان می‌دهد وزارت کشور در این حوزه علاوه‌بر سیاستگذاری در هماهنگی و پشتیبانی نیز نقش داشته و راهبری حکومت دیجیتال را به‌عهده دارد.

۶-۱-۳. دفتر نوآوری سازمان[1]

دفتر نوآوری سازمان را باید ریل‌گذار تحقق دولت خلاق دانست، اما چگونگی این امر با توجه به فهرست وظایف تشریحی دفتر نوآوری سازمان نشان از اهمیت و محوریت مردم و مشارکت آنها در فرایندهاست. برای نمونه یکی از وظایف آن، تحقق نوآوری در راستای ایجاد حکومتی است که مردم مالک و حاکم آن باشند. این نمود عینی ایده دمکراسی مشارکتی در ساختار سازمانی وزارت کشور است. در همین راستا نیز توسعه مشارکت و به اشتراک‌گذاری اطلاعات عمومی ازسوی این دفتر دنبال می‌شود. درواقع رسیدگی به مباحثی مانند افشای اطلاعات و مشارکت و شکایات شهروندان ذیل این دفتر تعریف شده است. ازسوی‌دیگر همکاری و مشارکت بین ادارات و هماهنگی و پشتیبانی بین وزارتخانه‌ای نیز در زمره وظایف دفتر نوآوری سازمان است. درواقع مبحث ارتباط و همکاری بین‌بخشی و فرابخشی در وزارت کشور ذیل این دفتر تعریف می‌شود. این دفتر، یک مدیر و یک کارمند مسئول سیاستگذاری دارد [۱۲].

۷-۱-۳. دفتر پلیس

دفتر پلیس در وزارت کشور نهادی تازه تأسیس و محصول اصلاحاتی است که توسط کمیته مشورتی وزیر کشور کره جنوبی در سال ۲۰۲۲ ایجاد شد. این کمیته که به دستور وزیر کشور کره جنوبی تشکیل شده بود در ماه ژوئن ۲۰۲۲، طرح راه‌اندازی این دفتر را برای اعمال کنترل و نظارت مستقیم بر سازمان پلیس داد. کمیته مشورتی متشکل از ۹ عضو، ازجمله ۶ فرد غیرنظامی مانند استادان دانشگاه و وکلا بود. این طرح درحالی ارائه شد که طبق قانون جدید، با کاهش و درنهایت لغو اختیارات تحقیقاتی دادستان، نقش‌های تحقیقاتی بیشتری به پلیس واگذار شد [۱۳]. علاوه‌بر این، طبق توصیه کمیته مشورتی وزارت کشور، حق معرفی نامزدهای مقامات ارشد سازمان پلیس و درخواست اقدامات انضباطی برای رئیس پلیس ملی و سایر مقامات ارشد پلیس را یافت. این اختیار از طریق ایجاد دفتر پلیس در وزارت کشور تحقق یافت. مدیر این دفتر که به‌عنوان مدیر امنیت عمومی شناخته می‌شود در امور زیر مسئولیت دارد:

۱. امور مربوط به هدایت و نظارت وزیر کشور بر فرمانده کل سازمان پلیس ملی؛

۲. موضوعات مرتبط با پیشنهاد انتصاب اعضای کمیته پلیس ملی (بند «۱» ماده (۸) قانون تشکیلات و مدیریت پلیس ملی و پلیس خودمختار) و پیشنهاد انتصاب فرمانده پلیس ملی (بند «۲» ماده (۱۴) همین قانون)؛

۳. تعیین دستور کار کمیته پلیس در شرایطی که وزیر کشور و فرمانده کل سازمان پلیس برخی موضوعات را برای نشست کمیته مهم ارزیابی کنند و درخواست تجدیدنظر درباره مواردی که توسط کمیته پلیس ملی بررسی و حل‌وفصل شده؛

۴. پیشنهاد انتصاب افسران پلیس در رده رئیس پلیس یا بالاتر، تصویب تمدید درجه سن بازنشستگی و برخورد انضباطی و مسائل مربوط به جابه‌جایی؛

۵. درخواست تجدیدنظر در مصوبه کمیته پلیس خودگردان شهرستان/استان به‌موجب بند «۴» ماده (۲۵) قانون تشکیلات و عملیات پلیس کشور و پلیس خودمختار و درخواست فرمانده پلیس شهر/استان به‌موجب ماده ۲۸ (۲) همین قانون درباره امور مربوط به توصیه در انتصاب؛

۶. سایر امور اداره پلیس و حمایت از امور خودگردان پلیس مطابق سایر قوانین و مقررات.[2]

بخشی از وظایف دفتر پلیس به کمیته پلیس اشاره دارد. این کمیته در وزارت کشور و به‌منظور مشورت و حل‌وفصل موضوعات مرتبط با بندهای زیر ایجاد می‌شود:

۱. مسائل مربوط به سیاست‌های اصلی پلیس ملی، مانند پرسنل، بودجه، تجهیزات و ارتباطات و توسعه وظایف ملی پلیس؛

1. Innovation and Organization Management Bureau

۲. ماده (۲-۱۳) قانون وزارت کشور و سازمان‌های تابعه.

۲ مسائل مربوط به عملکرد و ارتقای پلیس ملی با احترام به حمایت از حقوق بشر؛
۳ مسائل مربوط به سیاست‌های عمده برای جلوگیری از فساد و بهبود یکپارچگی پلیس ملی؛
۴ مسائل مربوط به درخواست‌های سایر ادارات دولتی برای همکاری در تجارت غیر از وظایف پلیس ملی؛
۵ امور مربوط به سیاست‌های عمده برای حمایت و همکاری، هماهنگی در انعقاد قراردادها و غیره برای پلیس خودگردان استان خودگردان ویژه ججو؛
۶ سایر مواردی که وزیر کشور و فرمانده پلیس ملی مهم تشخیص بدهند.[۱] در این میان وزیر کشور نسبت به فرمانده پلیس برتری دارد. زیرا او می‌تواند درصورتی که موضوع مورد بررسی در کمیته را نامناسب تشخیص دهد درخواست تجدیدنظر دهد.

این کمیته متشکل از هفت عضو ازجمله یک رئیس و ۶ عضو است که رئیس و پنج عضو غیردائمی و یک عضو آن، دائمی است. عضو دائمی نیز از مقامات سیاسی است.[۲] یک عضو نیز به پیشنهاد وزیر و به‌واسطه نخست‌وزیر توسط رئیس‌جمهور منصوب می‌شود. وزیر کشور در توصیه خود باید بی‌طرفی سیاسی سازمان پلیس را در نظر بگیرد. دو نفر از اعضا به‌عنوان قاضی دادگاه احراز می‌شوند. هر فردی که مشمول بندهای زیر باشد نمی‌تواند عضو کمیته شود:

شخصی که کمتر از سه سال است که:
۱ از یک حزب سیاسی جدا شده؛
۲ از یک منصب دولتی انتخابی کنار گذاشته است.
۳ اداره پلیس، دفتر دادستانی، سرویس اطلاعات ملی یا دفتر نظامی؛ بازنشسته شده باشد.
۴ افراد مشمول بندهای ماده (۳۳) «قانون مقامات دولتی»[۳] کره جنوبی.[۴]

دوره تصدی اعضا، سه سال است و نباید به‌طور متوالی منصوب شوند و هریک از اعضا در صورت پیوستن به یک حزب سیاسی، انتصاب یا برعهده گرفتن منصبی انتخابی در دولت، اداره پلیس، دفتر دادستانی، سرویس اطلاعات ملی یا دفتر نظامی یا مشمول ماده (۳۳) قانون مقامات دولتی به‌طور طبیعی استعفا می‌دهد. هر عضو بر خلاف میل خود از سمتش برکنار نمی‌شود، مگر اینکه به‌دلیل ناتوانی شدید جسمی یا روحی قادر به انجام وظایف خود نباشد.[۵] امور کمیته توسط سازمان پلیس ملی انجام می‌شود. تصمیم‌گیری در جلسات کمیته نیز با حضور اکثریت اعضای ثبت‌نام شده و با رضایت اکثریت اعضای حاضر صورت می‌گیرد. به‌استثنای مواردی که در این قانون به‌نحوی پیش‌بینی شده است، محورهای لازم در عملکرد کمیته، محدوده خاص موضوعات مورد بحث و حل‌وفصل، درخواست‌های تجدیدنظر و غیره توسط فرمان ریاست‌جمهوری تجویز می‌شود.[۶]

به‌هرحال، دفتر پلیس با اختیاری که در انتصاب اعضای کمیته پلیس دارد به‌صورت غیرمستقیم نیز می‌تواند در سازمان پلیس نفوذ یابد. اهمیت این مسئله در جایی مشخص می‌شود که طبق ماده (۱۱) قانون پلیس[۷] کره جنوبی، فرمانده کل سازمان پلیس ملی توسط رئیس‌جمهور به پیشنهاد وزیر کشور و با موافقت کمیته پلیس انتخاب و توسط نخست‌وزیر منصوب می‌شود.

ساختار سازمانی این دفتر حاکی از این است که این دفتر با رویکرد پشتیبانی از پلیس تأسیس شده است. چنانچه این دفتر دارای سه بخش با عنوان بخش پشتیبانی کل، بخش پشتیبانی پرسنل و بخش پشتیبانی پلیس خودگردان است. بنابراین نه‌تنها پلیس ملی، بلکه پلیس خودگردان را نیز در حیطه صلاحیت‌های خود

---

۱. ماده (۱۰) قانون سازمان و عملکرد پلیس ملی و پلیس خودگردان کره جنوبی.
۲. ماده (۷) همان.
3. State Public Officials Act
۴. ماده (۳۳) قانون مقامات دولتی کره جنوبی مقرر می‌کند: «هر فردی که مشمول هریک از بندهای زیر باشد نمی‌تواند به‌عنوان یک مقام دولتی منصوب شود:
۱- فرد بی‌لیاقت و بی‌کفایت؛
۲- ورشکسته‌ای که نتوانسته اعاده حیثیت کند؛
۳- شخصی که پنج سال از حبس بدون کار زندان (حبس در کره به دو نوع با کار در زندان یا بدون در کار زندان تقسیم می‌شود) یا مجازات سنگین‌تر او که به تشخیص دادگاه به‌طور کامل اجرا یا متوقف شده است نگذشته باشد.
۴- شخصی که به تعلیق اجرای حبس بدون کار زندان یا مجازات سنگین‌تر محکوم شده و دو سال از انقضای مدت تعلیق نگذشته باشد.
۵- شخصی که تعلیق مجازات حبس بدون کار زندان یا مجازات شدیدتری به تشخیص دادگاه داشته باشد.
۶- شخصی که به‌موجب حکم دادگاه یا سایر قوانین از او سلب صلاحیت شده یا صلاحیتش معلق شده است.
۷- شخصی که به‌موجب حکم انضباطی از سمت خود برکنار شده و از آن زمان کمتر از پنج سال گذشته است.
۸- شخصی که به‌موجب حکم انضباطی برکنار شده و از آن زمان کمتر از سه سال گذشته است.
۵. ماده (۷) قانون پلیس کره جنوبی.
۶. ماده (۱۰) همان.
7. Police Act

دارد که نشان از کنترل مرکزی بر نهادهای محلی است. فهرست وظایف این دفتر نشان می‌دهد با تأسیس آن، اختیارات اداری وزارت کشور در سازمان پلیس توسعه یافته است و صلاحیت نظارتی این وزارتخانه با تعریف اختیارات آن در انتصابات سازمان پلیس به کنترل و مهار پلیس در دستان قوه مجریه منجر می‌شود و استقلال نهادی پلیس را به چالش می‌کشد. همین امر نیز از همان ابتدا، انتقادهایی را متوجه وزارت کشور کرد. از منظر منتقدان تأسیس این دفتر در وزارت کشور موجب نفوذ سیاسی در پلیس می‌شود. این انتقادها از سوی نیروهای پلیس و حزب مخالف دولت صورت گرفت. نقض حاکمیت قانون، آسیب دیگری بود که در این‌باره مطرح شد. چنانچه ایده تأسیس دفتر پلیس در وزارت کشور به «مداخله در مدیریت پرسنل، بودجه و بازرسی پلیس» تعبیر شد که «درنهایت به استقلال و بی‌طرفی» سازمان پلیس آسیب می‌زند. از این منظر این دفتر، پلیس را در کنترل دولت قرار می‌دهد تا به‌منظور اهداف سیاسی از آن سوءاستفاده کند، اما کمیته مشورتی وزیر این انتقادها را رد کرد که «نظارت و توازن قوا برای سازمان مجری قانون لازم است» [۱۳]. افزون بر این، راه‌اندازی دفتر پلیس، توانایی سازمان پلیس برای نظارت و انضباط پلیس را محدود کرد [۱۴] و کنترل درونی را به سود کنترل از بیرون به حاشیه برد.

همچنین به‌رغم تعیین وظایف دفتر پلیس و تأکید بر اختیارات اداری و سازمانی آن، اما همچنان جایگاه این دفتر و رابطه میان وزارت کشور با سازمان پلیس چندان روشن نیست. این امر به‌ویژه پس از وقوع انفجار جمعیتی در جشن هالووین ایتهوون در اواخر سال ۲۰۲۲ آشکار شد؛ وقتی وزیر کشور به‌عنوان مسئول کنترل عملیات پلیس مورد بازخواست قرار گرفت، اما مدعی شد که دفتر پلیس فقط در سطح سازمانی و اداری در پلیس حق مداخله دارد و در فرایند عملیات پلیس اختیاری ندارد. بنابراین اداره پلیس به‌عنوان یک سازمان مجزا از دفتر پلیس، به وزارت کشور مربوط نیست [۱۴]. از منظر وزیر کشور کره جنوبی، چارچوب نهادی مشخصی برای اعمال کنترل وزارت کشور بر وظایف اداره پلیس وجود ندارد؛ هرچند طبق قانون، راهبری و نظارت بر سازمان پلیس در حیطه صلاحیت‌های وزارت کشور است. این درحالی است که این دفتر برمبنای فهرست وظایفش به‌صورت مستقیم و به‌طور غیرمستقیم می‌تواند وزارت کشور را به‌عنوان ناظر و حتی کنترل‌گر سازمان پلیس مطرح سازد و به‌گونه‌ای مهار این سازمان را در دستان وزارت کشور قرار دهد.

۸-۱-۳. اداره مدیریت محلی

اداره مدیریت محلی، متولی امور و مسائل حکومت‌های محلی است. حمایت از حکومت‌های محلی، نظارت بر سیاست‌های تمرکززدایی و بهبود عملکرد سیستم‌های مربوط به ارزیابی حکومت محلی از جمله محورهای کاری این اداره است. این اداره مسئول سیاست‌های مرتبط با مشارکت ساکنان محلی از جمله انتخابات محلی و سیستم فراخوان شهروندان است. درواقع نقش وزارت کشور و حکومت مرکزی در تعیین سیاست‌های کلان محلی اینجا نمایان می‌شود و بنابراین مشارکت در سطوح محلی از طریق سیاستگذاری در سطح مرکزی تعریف و اجرا می‌شود. ارتقای کارمندان دولتی در قلمروهای محلی و بهبود سیستم ارزیابی حکومت‌های محلی از دیگر مصادیقی است که می‌تواند کنترل حکومت مرکزی بر حکومت‌های محلی را به رخ بکشد، اما در مواردی مانند ایجاد شغل، اقتصاد منطقه‌ای و هماهنگی سیاست‌ها در جهت ارتقای توسعه منطقه‌ای این اداره به پشتیبانی و حمایت می‌پردازد. هماهنگی در مدیریت خودگردانی محلی، جمع‌آوری نظرات عمومی و حمایت از همکاری بین دولت و حکومت‌های محلی نیز به‌عهده اداره مدیریت محلی است. بنابراین این اداره، واسطه میان حکومت مرکزی و حکومت‌های محلی است و از سوی دیگر صلاحیت حکومت مرکزی درباره نظارت بر حکومت‌های محلی را از طریق نقش خود در انتصابات و توصیه مقامات دولت ملی در حکومت‌های محلی و حتی در مدیریت پرسنل محلی اعمال می‌کند. بنابراین می‌توان اداره مدیریت محلی را نمود سویه‌های تمرکزگرایی و رابطه سلسله‌مراتبی بالا به پایین میان دو سطح ملی و محلی دانست. اسکان خارجی‌های مقیم در حکومت‌های محلی، همکاری با کمیته‌ها و پروژه‌های یادبود وقایع تاریخی و نظارت بر پنج استان شمالی کره جنوبی نیز در دستور کار این اداره قرار دارد. این پنج استان که در همسایگی کره شمالی قرار دارند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. علاوه‌بر این، اداره مزبور در حوزه مسائل محیط زیستی حکومت‌های محلی مانند پروژه رشد سبز یا مسائلی چون ترویج فرهنگ استفاده از دوچرخه نیز فعال است [۱۵]. این اداره همچنین سیاست‌های اصلی سازمان‌های خدمات کشوری را ایجاد و اجرا و درباره سیستم‌های مرتبط تحقیق می‌کند. علاوه‌بر این، میانجیگری و رسیدگی به تعارضات سازمان‌های خدمات کشوری را برعهده دارد [۱۵]. در کل مدیریت مسائل محلی غیر از مسائل مالی و اقتصادی برعهده این اداره است. آنچه در بررسی این اداره مشخص است، وجه نظارتی،

هماهنگ‌کنندگی و پشتیبانی وزارت کشور در حوزه حکومت‌های محلی است و ازسوی‌دیگر هنگامی‌که از تدوین سیاست‌های اصلی مثلاً در حوزه سازمان‌های خدمات کشوری سخن می‌رود، بحث اولویت مرکز و تعیین‌کنندگی آن در حکمرانی محلی کره نمایان می‌شود. نکته قابل‌توجه در نقش مشورتی این اداره در حوزه تبادل پرسنل دولتی بین حکومت مرکزی و محلی است. امری که موجب می‌شود تا کارکنان ستاد مرکزی به‌صورت ملموس شرایط محلی را درک کرده و در جریان امور محلی قرار بگیرند و آن را تجربه کنند. همین امر در واقع‌نگری آنها نسبت به مسائل و آشنایی با چالش‌ها و مشکلات محلی مؤثر است.

شکل ۳. ساختار سازمانی اداره مدیریت محلی

۹-۱-۳. اداره دارایی و مالیات محلی

تمرکززدایی مالی در کره همراه تمرکززدایی اداری- سیاسی صورت گرفته و حکومت‌های محلی طبق ماده (۳) «قانون مالیه محلی»،[1] «مرجع اخذ مالیات» هستند، اما اداره دارایی و مالیات محلی نهاد ناظر و کنترلگر حکومت‌های محلی در این‌باره است که نقش نظارتی قدرت مرکزی بر حکومت‌های محلی را ایفا می‌کند. این اداره سیاست‌های مربوط به امور مالی حکومت‌های محلی را تدوین می‌کند و در راستای ارتقای مدیریت مالی محلی به تحقیق می‌پردازد. علاوه‌بر این از شرکت‌های دولتی در قلمروهای محلی پشتیبانی می‌کند. تهیه پیش‌نویس برنامه‌های میان‌مدت تا بلندمدت، انجام تحقیقات درباره سیستم‌های مالیاتی محلی و نظارت بر امور مربوط به افزایش «انطباق مالیاتی»[2] از دیگر وظایف این اداره است. این اداره از سه دفتر دارایی محلی، مالیات محلی و پشتیبانی از اقتصاد منطقه‌ای تشکیل شده است. [۱۶].

دفتر دارایی محلی به یکسان‌سازی و هماهنگی سیاست‌های مالی محلی و برنامه‌ریزی، مدیریت، تحقیق و بهبود سیستم‌های مالی محلی می‌پردازد. دفتر مزبور از تهیه و بهره‌برداری از بودجه‌های عملکردمحور حکومت محلی حمایت می‌کند و مدیریت آمار مالیه محلی و اطلاع‌رسانی را برعهده دارد و سیستم‌های اوراق قرضه، بدهی، صندوق و خزانه حکومت محلی را مدیریت می‌کند. این دفتر صندوق توسعه منطقه‌ای برد-برد را مطابق با قانون چارچوب مدیریت صندوق حکومت محلی مدیریت و وجوه قرعه‌کشی را

1. The Local Finance Act
2. Tax Compliance (We-tax): تصمیم فردی یا تجاری برای رعایت قوانین مالیاتی در یک کشور خاص است.

میان هریک از حکومت‌های محلی به‌موجب ماده (۸۸) قانون دارایی محلی توزیع می‌کند. امور مربوط به توزیع منابع مالی بین دولت و حکومت‌های محلی و صدور یارانه‌های دولتی در حکومت‌های محلی و مدیریت عملکرد اجرایی نیز از وظایف دفتر دارایی محلی است [۱۶]. درواقع در توزیع منابع و توسعه متوازن نقش اساسی دارد. نقش حمایتی این دفتر در مباحثی مانند مدیریت، بهره‌برداری و هدایت جلسه استراتژی مالی محلی و جلسه مشورتی سیاست مالی محلی آشکار است [۱۶]. وظایف نظارتی و بازرسی در حوزه مدیریت و کارایی مالی محلی نیز از وظایف این دفتر است. بنابراین دفتر دارایی محلی، صلاحیت‌های هماهنگی و پشتیبانی و نظارتی وزارت کشور در این حوزه را تحقق می‌بخشد.

مباحث مالیاتی حکومت‌های محلی نیز ذیل حوزه صلاحیت‌های **دفتر مالیات محلی** تعریف شده است. سیاستگذاری درباره سیستم مالیات محلی و مدیریت کلی اصلاح نظام مالیاتی، بهبود طرح‌های توسعه مالیات محلی، اجرای قوانین مربوط به مالیات محلی، پاسخ به استعلامات و مشاوره مالیاتی از جمله وظایف تعیین شده این دفتر است. هرچند وظایفش به این موارد محدود نیست و پشتیبانی از حکومت‌های محلی در قالب مواردی مانند حمایت از تصویب و تجدیدنظر در قوانین محلی مربوط به مالیات‌های محلی رخ می‌نماید [۱۶]. در حوزه مالیات محلی نیز نقش وزارت کشور حول محوریت این دفتر در قالب تعیین‌کننده سیاست‌های اساسی مالیات محلی نمود می‌یابد و کنترل حکومت مرکزی بر حکومت‌های محلی را در این‌باره آشکار می‌سازد.

سومین دفتر این اداره، **پشتیبانی از اقتصاد منطقه‌ای** است که تحلیل اقتصاد منطقه‌ای، روندها و آمارهای آن را برعهده دارد. مسائلی مانند بیکاری و اشتغال نیز در قلمروهای محلی در حیطه موضوعات ذیل این دفتر تعریف شده است. مجموعه وظایفی که نقش پشتیبانی این دفتر از حکومت‌های محلی را آشکار می‌سازد، در قالب مواردی مانند حمایت از نوآوری‌های محلی و پشتیبانی عملیاتی از مؤسسات تحقیقاتی محلی خود را نشان می‌دهد، اما شأن نظارتی نیز برای این دفتر تعریف شده که برایند صلاحیت نظارتی وزارت کشور در حوزه حکمرانی محلی است؛ چنانچه امور مربوط به ارزیابی و تشخیص مدیریت شرکت‌های دولتی محلی، نظارت بر تدوین سیاست شرکت‌های عمومی محلی و مؤسسات سرمایه‌گذاری و مشارکتی حکومت‌های محلی و مدیریت نظارت بر «مؤسسه ارزیابی سرمایه‌گذاری عام‌المنفعه»[1] برعهده این دفتر است [۱۶].

۱۰-۱-۳. دفتر توسعه متوازن

دفتر توسعه متوازن عینیت‌یافته و تجسم رویکرد کشور کره به توسعه است. توسعه متوازن و منطقه‌ای برمبنای تقسیم سرزمین در کره جنوبی و حول اصل خودگردانی محلی تعریف شده است. در این راستا، این دفتر به برنامه‌ریزی و حمایت از طرح‌های توسعه منطقه‌ای بین حکومت مرکزی و حکومت‌های محلی می‌پردازد و سیستم مبتنی‌بر «قانون ویژه حمایت از مناطق با جمعیت کم» را مورد بهره‌برداری قرار می‌دهد و ارتقا می‌بخشد. این دفتر به تدوین و اجرای طرح جامع توسعه مناطق مرزی و جزیره‌ای می‌پردازد، اما در کل رویه‌اش در راستای توجه و تمرکز به تمام مناطق کشور کره جنوبی است. بدین معنا که مثلاً با توجه به بند «۵» ماده (۳-۱۴) حکم رئیس‌جمهور این دفتر از پروژه‌های عمرانی در مناطق توسعه‌نیافته مانند مناطق با موقعیت خاص و جزایر پنج‌گانه در دریای غرب به‌موجب بند «۱۰» ماده (۲) قانون ویژه «عدم تمرکز، خودمختاری محلی و توسعه متوازن منطقه‌ای» حمایت و در این راستا برنامه‌ریزی می‌کند. همچنین طبق بند «۶» حمایت از مناطق ویژه مانند مناطق اطراف پایگاه نیروهای ایالات متحده آمریکا در کره جنوبی و منطقه پیونگ تاک[2] را در دستور کار دارد. در میان وظایف قید شده این دفتر چند نکته قابل توجه وجود دارد: نخست اینکه، دفتر توسعه متوازن، حمایت و ارتقای مدیریت «صندوق واکنش به انقراض محلی»[3] را مطابق با قانون چارچوب مدیریت صندوق حکومت محلی برعهده دارد [۱۷]، صندوقی که با هدف حمایت مالی از اجرای پروژه‌های واکنش به انقراض محلی[4] به رهبری حکومت‌های محلی تأسیس شده است. این برنامه برای حمایت از حکومت‌های محلی به مدت ۱۰ سال (۲۰۲۲ تا ۲۰۳۱) با مبلغ سالیانه ۷۶۹,۲ میلیون دلار آمریکا طراحی شده است. آنچه در این میان جلب‌توجه می‌کند حل بحران انقراض

1. The Local Public Enterprise Evaluation Institute

2. Pyeongtaek:

شهری در استان گیونگی کره جنوبی است. پیونگ تاک که در بخش جنوب غربی استان واقع شده است، به‌عنوان اتحادیه‌ای از دو منطقه در سال ۱۹۴۰ در زمان سلسله گوریو تأسیس شد. این شهر در سال ۱۹۸۶ به شهر تبدیل شد و پایگاه نیروی دریایی کره جنوبی و تمرکز زیادی از نیروهای ایالات متحده است. دولت کره جنوبی قصد دارد هم‌زمان با انتقال نیروهای ایالات متحده کره (USFK) به پیونگ تاک، شهر پیونگ تاک را به یک مرکز اقتصادی بین‌المللی تبدیل کند.

3. The Local Extinction Reaction Fund

۴. اصطلاح «انقراض محلی» ریشه در نظریه انقراض محلی (۲۰۱۴) ماسودا هیرویای ژاپنی دارد. این اصطلاح اشاره به پدیده‌ای در برخی از مناطق است که به‌دلیل نرخ پایین زاد و ولد، پیری و جابه‌جایی جمعیت به توکیو خالی از سکنه می‌شوند یا جمعیت‌شان کاهش می‌یابد. به‌عبارت‌دیگر، مناطق محلی با بحران انقراض جمعیت مواجه می‌شوند که به‌دلیل کاهش جمعیت ناشی از نرخ پایین زاد و ولد، پیری و مهاجرت به کلان‌شهرها ایجاد شده است.

محلی در راستای توسعه پایدار منطقه‌ای و متوازن آن‌هم با تمرکز بر منطقه‌گرایی و محلی‌گرایی است. یعنی راه‌حل انقراض محلی تنها از طریق سیاست‌های جمعیتی و اجتماعی و افزایش زاد و ولد دیده نشده، بلکه این مسئله درون بافت نظری توسعه متوازن قرار گرفته و از این منظر اقداماتی برای آن تعریف شده است. این درحالی است که مطالعات نیز نشان می‌دهد تنها تأکید بر سیاست‌های جمعیتی و اجتماعی درباره بحران انقراض محلی کافی نیست و رقابت بر سر افزایش نرخ زاد و ولد نیز بازی با حاصل‌جمع صفر است، همچنین حکومت مرکزی به تنهایی نمی‌تواند در این‌باره موفق باشد و باید رابطه حکومت مرکزی و حکومت‌های محلی و سهم هریک در این‌باره باید مورد بازبینی قرار گیرد [۱۸].

افزون بر این، دفتر توسعه متوازن، بهره‌برداری، پشتیبانی و ارتقای سامانه‌ای مختص کمک‌های داوطلبانه مردم به حکومت‌های محلی مطابق با «قانون اهدای داوطلبانه به زادگاه»[1] را برعهده گرفته است. یعنی مشارکت داوطلبانه مردم در تقویت مالی حکومت‌های محلی نیز با مدیریت و تحت حمایت و پشتیبانی وزارت کشور و دفتر توسعه متوازن اجرا می‌شود. بدین‌ترتیب از این ظرفیت نیز در راستای توسعه استفاده شده است.

نکته سوم، توجه به بحثی تحت عنوان «احیای اجتماع»[2] و «احیای منطقه‌ای»[3] در میان وظایف این دفتر است که به‌نظر می‌رسد از اقدامات دولت کره در مقابل انقراض محلی باشد. در این‌باره دفتر توسعه متوازن، حمایت، برنامه‌ریزی و مدیریت قوانین و مقررات مربوط درخصوص احیای جامعه را برعهده دارد. علاوه‌بر این، درباره مدل و طرح‌های موجود احیای اجتماع نیز به برنامه‌ریزی، تحقیق و توسعه می‌پردازد. همچنین همکاری‌های داخلی و بین‌المللی را در حوزه احیای اجتماع پیگیری می‌کند. در حوزه احیای منطقه نیز متولی استفاده از فضای خالی از سکنه و ارتقای سیاست‌ها در این‌باره است، اما سایر وظایف این دفتر نیز با دو سرفصل احیای اجتماع و منطقه تعارضی ندارد، بلکه در همین راستا است. ایجاد یک سیستم مشارکتی برای حل مسائل پیشنهادی ساکنان محل، ایجاد فضای ارتباطی و همکاری برمبنای هر منطقه و حمایت از پروژه‌های مشارکتی ساکنان محلی تنها مواردی از این دست است [۱۸].

شکل ۴. ساختار سازمانی دفتر توسعه متوازن

1. Hometown Love Donation Act:
این قانون با اخذ تجربه ژاپن در کره جنوبی تدوین شد. قانونی که به مردم کره جنوبی اجازه می‌دهد تا به هر دولت‌شهری به‌جز دولت محلی محل سکونت خود تا سقف ۵۲۲۳ دلار کانادا (۵ میلیون وون) به‌ازای هر نفر در سال کمک مالی کنند و در عوض از هدایا و کسر مالیات بهره‌مند شوند. درواقع از این طریق به گسترش منابع مالی محلی و احیای اقتصاد محلی و کاهش فاصله میان مناطق از نظر توسعه می‌پردازند.

2. Community Revitalization
3. Regional Revitalization

۱۱-۱-۳. دفتر تمرکززدایی و خودگردانی

این دفتر مدیریت نظام اداری و سازمانی را برمبنای اصل خودگردانی محلی و با تمرکز بر حکومت‌های محلی برعهده دارد. برنامه‌ریزی عمومی، تحقیق و بهبود سیستم خودگردانی محلی و هماهنگی کارهای مربوط به خودگردانی محلی و تمرکززدایی ازجمله وظایف این دفتر است. بررسی‌های بیشتر در این‌باره نشان می‌دهد امور مرتبط با سازمان اداری و پرسنل حکومت‌های محلی در حوزه صلاحیت‌های این دفتر است. چنانچه بند «۴» ماده (۲-۱۴) حکم رئیس‌جمهور مقرر می‌دارد دفتر تمرکززدایی و خودگردانی به برنامه‌ریزی و بهره‌برداری از سیستم هزینه نیروی کار استاندارد در حکومت‌های محلی و ایجاد و پشتیبانی از برنامه میان‌مدت مدیریت منابع انسانی پایه می‌پردازد. تحقیق درباره تشکیلات و ایجاد آن، برنامه‌ریزی و مدیریت کلی سیاست‌های سازمانی، حمایت از تحقیق، بهبود و بهره‌برداری از سیستم‌های پرسنل، پاداش، امکانات آموزشی و رفاهی مقامات حکومت‌های محلی از دیگر وظایف این دفتر در حوزه سازمانی و اداری است. حتی مسائل مربوط به عملکرد قوانین و سیستم‌های مربوط به خودگردانی محلی و تمرکززدایی و اصلاح نظام اداری محلی در حیطه صلاحیت‌های این دفتر است. مصادیق فوق همگی نمود صلاحیت‌های وزارت کشور در حوزه مدیریت امور دولتی و درعین‌حال سویه‌های تمرکزگرایی در کره جنوبی است. ازسوی‌دیگر دفتر تمرکززدایی و خودگردانی به نمایندگی از حکومت مرکزی واسط میان حکومت‌های محلی است و در جایگاه میانجیگری میان حکومت‌های محلی و توسعه سیستم‌های همکاری بین حکومت‌های محلی قرار دارد. دفتر تمرکززدایی و خودگردانی لغو، تأسیس، تقسیم، ادغام، تغییر نام، اصلاح حوزه صلاحیت‌ها و سازمان‌دهی مجدد سیستم اداری حکومت‌های محلی را بررسی می‌کند. امور مرتبط با ثبت و شناسایی شهروندان، پشتیبانی انتخابات و همه‌پرسی، بهبود عملکرد سیستم ثبت اقامت، دعاوی شهروندان نیز برعهده این دفتر است [۱۹]. درواقع بخشی از صلاحیت‌های وزارت کشور در حوزه حکومت‌های محلی و به‌تبع آن، مدیریت امور دولتی و خدمات نفوس از طریق این دفتر اعمال می‌شود، اما دفتر تمرکززدایی و خودگردانی شأن نظارتی در حوزه خودگردانی محلی ندارد و بیشتر امور نظارتی برعهده اداره مدیریت محلی است.

شکل ۵. ساختار سازمانی دفتر تمرکززدایی و خودگردانی

۱۲-۱-۳. ستاد مدیریت ایمنی و بلایا

مدیریت مدرن ایمنی و بلایا در کره جنوبی عمر چندانی ندارد و به سال ۲۰۱۴ باز می‌گردد. همان‌گونه که در گزارش نخست وزارت کشور کره آمده است، برمبنای ماده (۶) قانون مدیریت بلایا و حوادث غیرمترقبه کره، وزیر کشور کنترل کلی و هماهنگی امور مربوط به مدیریت بلایا و ایمنی را که توسط حکومت مرکزی و

حکومت‌های محلی انجام می‌شود، برعهده دارد. همچنین وزارت کشور از نظر ترتیبات نهادی ذیل «کمیته مرکزی مدیریت ایمنی» نخست‌وزیری قرار دارد. نخست‌وزیر به‌عنوان رئیس کمیته مرکزی کنترل کلی امور را برعهده دارد و وزیر کشور دستیار اجرایی اوست. وزیر کشور، ایجاد، اداره، کنترل و هماهنگی کامل سیاست‌های ایمنی و بلایا را برعهده دارد و امور آتش‌نشانی، پیشگیری از بلایا و آمادگی اضطراری و دفاع غیرنظامی را نیز انجام می‌دهد [۶]. بنابراین سازمان آتش‌نشانی ذیل وزارت کشور قرار دارد و ابزار حکومت مرکزی در مدیریت بلایا محسوب می‌شود. ازسوی‌دیگر نیز وزارت کشور جهت انجام مسئولیت‌هایش در حوزه مدیریت بلایا، ستاد مرکزی مدیریت بلایا و ایمنی را تشکیل می‌دهد که سیاست‌های مرتبط با این حوزه را تدوین می‌کند و نظارت بر آن و هماهنگی‌ها را نیز برعهده دارد. ذیل این ستاد، یک اداره مرکزی وضعیت ایمنی و بلایا[1] و یک مأمور بازرسی ایمنی[2] قرار دارد [۲۰]. رئیس اداره مرکزی بلایا و ایمنی به رئیس ستاد در امور مرتبط با ایمنی بلایا و مدیریت جامع شرایط بحرانی کمک می‌کند. گزارش وضعیت بلایا، جمع‌آوری، تجزیه‌وتحلیل و انتشار اطلاعات، برآورد خسارت بلایا و مسائل مربوط به تجزیه‌وتحلیل علائم بحران، ارزیابی و صدور هشدار ازجمله اموری است که برعهده اداره مرکزی بلایا و ایمنی است. همچنین مسائل مرتبط با شبکه ارتباطات و اطلاعات دفاعی، اعلام وضعیت آمادگی اضطراری و اقدام نیز به این اداره واگذار شده است. مأمور بازرسی ایمنی نیز به رئیس ستاد مدیریت بلایا و ایمنی درخصوص اعمال صلاحیت‌های نظارتی وزارتخانه کمک می‌کند. برای نمونه، تدوین و اجرای برنامه بازرسی‌های منظم ایمنی برعهده مأمور بازرسی است. همچنین دادن تذکر سازمانی و درخواست اقدام انضباطی برای مقامات دولتی در سازمان‌های مدیریت بلایا و غیره برمبنای قانون نیز به آن واگذار شده است. این امر نشان می‌دهد نظارت تعریف شده، مأمور بازرسی دارای ضمانت اجرایی است. حتی می‌تواند یک سیستم پلیس قضایی[3] در این‌باره ایجاد کند. ازسوی‌دیگر نیز مسائل مرتبط با فساد در حوزه ایمنی نیز در چارچوب صلاحیت‌های این جایگاه تعریف شده است. در مجموع ممکن است به‌موجب فرمان وزیر کشور یا رئیس ستاد در بازه صلاحیت‌های تعریف شده به بازرسی بپردازد [۲۱].

علاوه‌بر دو جایگاه فوق، این ستاد حول سه وظیفه اساسی آمادگی اضطراری، دفاع غیرنظامی و پیشگیری از بلایا سازمان‌دهی شده و چهار مرحله مدیریت بلایا یعنی پیشگیری، آمادگی، واکنش و مقابله و بازیابی را دربرمی‌گیرد. ستاد مدیریت بلایا و ایمنی، دارای اداره سیاست پیشگیری و ایمنی، دفتر بلایای طبیعی، دفتر بلایای اجتماعی، بخش پشتیبانی بازیابی بلایا و بخش سیاست آمادگی در شرایط اضطراری است [۲۰].

الف) اداره سیاست پیشگیری و ایمنی

این اداره از بخش‌هایی مانند دفتر سیاست ایمنی، دفتر سیاست پیشگیری و مرکز اطلاعات بلایا و ایمنی تشکیل شده است. دفتر سیاست مدیریت بلایا[4] امور کلی مرتبط با برنامه‌ریزی، مدیریت و هماهنگی سیاست‌های مدیریت ایمنی و تصویب و بازنگری قوانین مرتبط مانند قانون مدیریت بلایا و ایمنی را برعهده دارد. هماهنگی و پشتیبانی بین سازمان‌های اداری مرکزی درباره سیاست‌های ایمنی نیز در حوزه وظایف این اداره است. بودجه‌های طرح‌های مدیریت بحران و ایمنی سازمان اداری مرکزی و ارزیابی اثربخشی و کارآیی طرح و پروژه مدیریت بلایا و ایمنی در حکومت‌های محلی نیز در حیطه اختیارات این دفتر است. ازسوی‌دیگر امور پرسنل دولتی ستاد مدیریت ایمنی و بلایا را در دست دارد و طرح‌های مدیریت ایمنی ملی و منطقه‌ای را ایجاد و مورد بهره‌برداری قرار می‌دهد. این دفتر تا حدی می‌تواند نشانی از خاصیت تمرکزگرایی در نظام سیاسی کره جنوبی باشد که در عین خودگردانی محلی، اما همچنان برخی اختیارات در دست مرکز باقی است [۲۲].

دفتر سیاست پیشگیری از بلایای طبیعی:[5] یکی دیگر از اجزای ساختاری اداره سیاست پیشگیری و ایمنی است. کلیه اموری که به‌نحوی با پیشگیری و زندگی ایمن رابطه دارد، از برنامه‌ریزی تا نظارت، بازرسی و هماهنگی و ازجمله ثبت و بررسی استانداردهای ایمنی و مباحث آموزشی و پشتیبانی در دایره وظایف این دفتر است. توجه به بحث پیشگیری در مدیریت بلایای کره امری جدید است که در پی وقوع حادثه جشن هالووین ایتهوون در اواخر سال ۲۰۲۲ در سئول که منجر به کشته و زخمی شدن بیش از صد نفر شد به مدیریت بلایای کره افزوده شد. در میان وظایف این دفتر چند نکته به چشم می‌آید که یکی از آنها توجه

1. The Central Disaster and Safety Situation Office
2. Safety Inspection Officer
3. Special Judicial Police System
4. The Disaster Management Policy Bureau
5. The Prevention Policy of Natural Disaster Bureau

به ارتقای ایمنی فضاهای مخصوص کودکان، سالمندان و معلولان است. بررسی وظایف این دفتر حاکی از این است که مسائل ایمنی کودکان به‌طور خاص در کانون توجه سیاستگذار قرار گرفته، چنانچه در بندهای دیگر نیز به این مهم توجه شده است: «...و بهبود امکانات بازی کودکان»، «مسائل مربوط به خط‌مشی کلی ایمنی کودک و آموزش ایمنی به کارکنان مراکز کودکان». بندهایی تحت عنوان «ارتقای اقدامات مدیریت ایمنی آب‌بازی و جشنواره‌های محلی و ...» یا «فراهم آوردن شرایط برای پیشگیری از حوادث ترافیکی جاده‌ای» نیز وجود دارد که همگی مصداق‌هایی برای اولویت پیشگیری در مدیریت بلایای کره در حال حاضر است. حتی در راستای وظایف این دفتر در حوزه پیشگیری، فرایند مدیریت پلیس قضایی که ویژه بازرسی ایمنی اضطراری است؛ را برعهده دارد، بنابراین مأمور بازرسی ایمنی می‌تواند پلیس قضایی ویژه بازرسی ایمنی را ایجاد، اما مدیریت و کنترل آن با دفتر سیاست پیشگیری است. نکته آخر اینکه در تقویم کره جنوبی روزی تحت عنوان «روز بازرسی ایمنی»[1] نامگذاری شده که این دفتر امور مربوط با آن را برعهده دارد. این نیز در راستای فرهنگ‌سازی و آموزش عمومی زندگی ایمن به‌عنوان یکی از اهداف وزارت کشور کره صورت می‌گیرد [۲۲]. سومین جزء ساختاری این اداره، **مرکز اطلاعات ایمنی و بلایا** است که هماهنگی و پشتیبانی در زمینه اطلاعات و ارتباطات ملی و محلی بلایا و راه‌اندازی سیستم ارتباطی اضطراری در محل‌های حادثه را برعهده دارد [۲۲].

ب) اداره بلایای طبیعی

مدیریت بلایای کره جنوبی حول بلایای طبیعی[2] و حوادث اجتماعی[3] تدوین شده و بر همین اساس، سازمان ستاد مدیریت بلایا و ایمنی نیز شکل گرفته است. اداره بلایای طبیعی شامل دو دفتر، **سیاست مدیریت بلایای طبیعی** و **واکنش به بلایای طبیعی** است که مدیر هریک از آنها همچون مدیر اداره بلایای طبیعی به کارمندان ارشد خدمات کشوری تعلق دارد. **دفتر سیاست مدیریت بلایای طبیعی**، برنامه‌ریزی، مدیریت و هماهنگی سیاست‌های آمادگی، واکنش و بازیابی در بلایا و مسائل مربوط به بازنگری قانون مقابله با بلایای طبیعی را برعهده دارد. این دفتر بیشتر کارهای پشتیبانی و هماهنگی‌های مرتبط با آن را انجام می‌دهد و درواقع می‌توان آن را ستاد مرکزی مدیریت بلایای طبیعی در وزارت کشور دانست. امور کلانی مانند سیستم مدیریت بلایا و پیشگیری، آمادگی، واکنش و بازیابی، نظارت و ارزیابی سیستم، امور مربوط به بهبود سیستم ملی مدیریت بلایا، تخصیص، بهره‌برداری و بهبود سیستم مالیات‌های بلاعوض ویژه در زمینه مدیریت ایمنی و بلایا، آموزش‌های واکنش به بلایا یا امور پرسنلی نیروهای واکنش به بلایا در حیطه وظایف دفتر مدیریت بلایای طبیعی است. همکاری با سازمان‌های مرتبط از قبیل سازمان‌های خصوصی داخلی و خارجی و انجمن‌های دانشگاهی و مؤسسات تحقیقاتی مرتبط با بلایا نیز برعهده این دفتر است. در فهرست وظایف این دفتر چند بند به موضوعاتی تخصیص داده که کانون بلایا و مخاطرات طبیعی هستند. برای مثال در وظایف این دفتر، امور مربوط به نگهداری رودخانه‌های کوچک و تأسیسات عمومی کوچک‌مقیاس، پیشگیری از بلایا در شیب‌های تند، بهره‌برداری از سیستم‌های مرتبط با مدیریت ایمنی مخاذن آبی و سدها و ایجاد استانداردهای تأسیسات کاهش جریان آب باران و بهره‌برداری از آنها پیش‌بینی شده است. [۲۳]. هریک از این موارد خود می‌تواند زمینه ایجاد یک بحران طبیعی باشد که با پیش‌بینی و مدیریت قابل کنترل هستند.

هرقدر دفتر سیاست مدیریت بلایای طبیعی بیشتر امورات در سطح کلان و ملی را برعهده دارد، **دفتر واکنش به بلایای طبیعی** مسئول هماهنگی بین سازمان‌های اداری مرکزی در دو سطح ملی و محلی در مورد مدیریت بلایاست. پشتیبانی مدیریت بلایای حکومت‌های محلی از جمله محورهای مورد توجه این دفتر است. دفتر واکنش به بلایای طبیعی شأن نظارتی نیز داراست و بازرسی از دستورالعمل‌های میدانی بلایا و ارائه طرح‌های پیشنهادی در این‌باره را برعهده دارد. این دفتر، مسئول راه‌اندازی ستاد مرکزی مقابله با بلایا و ایمنی و پشتیبانی از ستاد محلی مقابله با ایمنی و بلایا به‌استثنای بلایای اجتماعی است. با وقوع بلایا این دفتر وارد عمل می‌شود و تجزیه‌وتحلیل وضعیت و راه‌اندازی جلسات ارزیابی وضعیت و اقدامات مرتبط با اعلام وضعیت و خروج از این وضعیت، ایجاد و اجرای اقدامات مدیریت بلایا، مدیریت و استفاده از اطلاعات هشدار در مورد بلایا و برنامه‌های اقدام در واکنش به بلایا را صورت می‌دهد. بخشی از وظایف این دفتر به تدوین طرح‌ها و استانداردسازی روش‌های پاسخ‌گویی بنا به نوع بلایای طبیعی باز می‌گردد. برای مثال بهره‌برداری از قوانین و سیستم‌های مربوط به اقدامات در برابر زلزله و بلایای آتشفشانی، طرح جامع پیشگیری از

1. Safety Inspection Day
2. Natural Disasters
3. Social Accidents

بلایای زلزله و طرح مقاوم‌سازی در برابر زلزله و بررسی، تحقیق و توسعه فناوری برای کاهش خسارت زلزله و سونامی [۲۳].

ج) اداره بلایای اجتماعی

اداره بلایای اجتماعی نیز همچون اداره بلایای طبیعی حول یک مدیر و دو دفتر یکی سیاست و دیگری واکنش به بلایای اجتماعی تشکیل شده است. طبق قانون مدیریت بلایا و حوادث غیرمترقبه کره جنوبی، بلایای اجتماعی، بلایایی هستند که ناشی از آتش‌سوزی، سقوط، انفجار، حوادث ترافیکی (شامل سوانح هوایی و دریایی)، حوادث شیمیایی، بیولوژیکی و رادیواکتیو، حوادث آلودگی محیطی، از کار افتادن زیرساخت‌های دولتی مانند انرژی، ارتباطات، حمل‌ونقل، مالی، درمان پزشکی و تأمین آب و گسترش بیماری‌های عفونی یا بیماری‌های مسری حیوانی می‌شوند [۲۴].

این اداره، **یک دفتر سیاست بلایای اجتماعی** دارد که مرحله آمادگی مدیریت بلایا را تحقق می‌بخشد. در همین راستا نیز ایجاد، مدیریت و هماهنگی سیاست‌های همکاری در زمینه بلایای اجتماعی و تجزیه‌وتحلیل ظرفیت واکنش به آن، تشخیص و مشاوره را دربرمی‌گیرد. موضوعات مرتبط با پشتیبانی و آمادگی برای وقوع بلایای اجتماعی در حیطه وظایف این دفتر پیش‌بینی شده است. بررسی و تحلیل علل بلایا، توسعه و توزیع فناوری‌های مرتبط، ایجاد سیستم آمادگی برای بلایای غیرمترقبه در مقیاس بزرگ و پیچیده و انتخاب بلایای مهم و پیش‌بینی و تحلیل خطرات آتی جهت آمادگی برای مدیریت بحران‌های ملی از جمله مواردی است که در جهت کاهش مهار خسارات و آمادگی پیش‌بینی شده است [۲۵].

هرچند **دفتر واکنش به بلایای اجتماعی**، ایجاد و هماهنگی اقدامات در دو مرحله آمادگی و واکنش را دربرمی‌گیرد، اما بیشتر بر مرحله پس از وقوع بلایا تمرکز دارد. مسائل کلانی مانند تعمیم دادن، هماهنگی و تصویب دستورالعمل‌های استاندارد در زمینه بلایای اجتماعی و تحقیق، توسعه، تهیه، اجرا و انتشار استانداردهای راهنما در این‌باره از جمله مصادیقی است که نقش پشتیبانی وزارت کشور در مدیریت بلایا را نشان می‌دهد. راه‌اندازی ستاد مرکزی مقابله با بلایا و ایمنی در حوزه بلایای اجتماعی و پشتیبانی از ستاد محلی مقابله با بلایا و ایمنی و سایر امور مرتبط با جلسات تعیین علل و تحلیل وضعیت بلایای اجتماعی به این دفتر واگذار شده است [۲۵]. از جمله مصادیق بلایای اجتماعی که ذیل وظایف این دفتر به آن اشاره شده و می‌تواند دلیلی بر اهمیت آنها نزد سیاستگذار باشد تروریسم، تأسیس و انحلال زیرساخت‌های ملی و حفاظت و مدیریت هسته‌ای است [۲۵].

د) دفتر پشتیبانی بازیابی بلایا

مرحله نهایی مدیریت بلایا، بازیابی و برگشت به وضعیت عادی است. دفتر پشتیبانی بازیابی بلایا، این مرحله را مدیریت می‌کند و ایجاد، هماهنگی و مدیریت کلی سیاست‌ها و اقدامات بازیابی، امور مربوط به پیشنهاد اعلام منطقه خاص بلایا، ایجاد طرح بازیابی بلایا و بهره‌برداری و مدیریت بودجه احیا و بازیابی پس از وقوع بلایا را برعهده دارد. نظارت، هماهنگی و پشتیبانی از نقش‌های این دفتر در جریان رسیدگی به بلایای طبیعی است. تعیین استانداردها در محاسبه هزینه امداد، بازیابی بلایا، خسارات ناشی از بلایا و نظارت بر سازمان‌دهی پرسنل سیار ویژه برای پشتیبانی امداد و نجات را می‌توان مصادیق صلاحیت نظارتی این دفتر دانست. دفتر پشتیبانی بازیابی بلایا، هماهنگی میان سطوح مرکزی را در سطح ملی با ایجاد طرح واکنش مشترک وزارتخانه‌های ذی‌ربط و اعزام و راه‌اندازی تیم واکنش مشترک پی می‌گیرد. همچنین هماهنگی، همکاری و حمایت از حکومت‌های محلی در امدادرسانی در بلایا نیز از دیگر وظایف تعریف‌شده این بخش است که نشان از نقش پشتیبانی وزارت کشور در مدیریت بلایاست. در بحث بازیابی چند نکته قابل توجه ذیل وظایف این بخش وجود دارد:

نخست، توجه به بازیابی روحی و روانی قربانیان بلایاست که معمولاً در برخی کشورها در مدیریت بلایا نادیده گرفته می‌شود.

دوم، سازمان‌دهی بخش خصوصی و ارتباط با سازمان‌های خصوصی امدادی با شبکه‌سازی و استفاده از این شبکه ارتباطی است که درواقع واسطه‌گری میان دولت و جامعه مدنی در بحث مدیریت بلایا را نشان می‌دهد.

سوم، سامان‌دهی کمک‌ها و هدایا در قالب ایجاد سیستمی مختص این موضوع است.

چهارم، توجه به بیمه در مقابل بلایا مانند بیمه طوفان و سیل است [۲۶] که می‌تواند تضمینی برای تسریع در بازیابی و قوت قلب قربانیان بلایا باشد.

ه) دفتر سیاست آمادگی اضطراری

دفتر سیاست آمادگی اضطراری برنامه‌ریزی و هماهنگی سیاست‌ها در شرایط اضطراری را برعهده دارد. شاید به‌دلیل شرایط اضطراری که این دفتر حول آن ایجاد شده، اشاره‌ای به سطوح محلی نشده و بیشتر نقش حکومت مرکزی در آن برجسته است. این خود نشانی از همان سویه‌های تمرکزگرایی است که در عین محلی‌گرایی در کره جنوبی همچنان وجود دارد. یکی از مصادیقی که در فهرست وظایف این دفتر تحت عنوان اضطراری تعریف شده، جنگ و حوادث دفاع

غیرنظامی است. بخش عمده وظایف این دفتر نیز هماهنگی است. برای مثال این دفتر جامع بودن و هماهنگی امور در راستای حفظ کارکردهای دولت در زمان جنگ را برعهده دارد. حتی هماهنگی بسیج ملی و استفاده از انبارهای آمادگی اضطراری نیز ذیل این دفتر تعریف شده است. دفتر سیاست آمادگی اضطراری، سیاست‌های مرتبط، رهنمودهای آمادگی در شرایط اضطراری و طرح‌های اساسی را تدوین می‌کند و به راهنمایی و بازرسی از طرح‌های آمادگی در شرایط اضطراری می‌پردازد. اینها نمود اولویت مرکز در حوزه آمادگی اضطراری است که می‌تواند اهمیت این بحث را نشان دهد. زیرا به‌هرحال، اختیارات، منابع و تجهیزات حکومت مرکزی با حکومت‌های محلی قابل قیاس نیست. یکی دیگر از موضوعاتی که ذیل این دفتر سامان‌دهی شده، مسائل مرتبط با دفاع غیرنظامی است که از تدوین طرح‌ها و نظارت بر اجرای آن تا مسائل آموزشی و تعلیم و تربیت نیروهای دفاع غیرنظامی و بسیج و عملیات آنها در حوادث غیرنظامی را دربرمی‌گیرد [۲۷]. نکته مهم دیگر توجه به تدوین سیاست‌های دفاع غیرنظامی و سیستم‌های هشدار بلایاست [۲۷] که می‌تواند منجر به انسجام بیشتر در شرایط اضطراری شود و از مخاطرات و خسارت‌های وارده با سازمان‌دهی به‌موقع و اعلام خطر به شهروندان بکاهد. همچنین هریک از دفاتر فوق وظیفه تربیت نیرو در حوزه کاری خود را برعهده دارند که نشان از توجه ویژه به بحث کادرسازی و تربیت نیروی ماهر و متخصص است.

در مجموع موضوع قابل تأمل در مدیریت ایمنی و بلایای کره جنوبی، اولویت دادن به بحث ایمنی، پیشگیری و آمادگی یعنی مرحله پیش از بلایا بر مرحله واکنش است. همان‌طور که پیشتر گفته شد این تحولی است که پس از حادثه انفجار جمعیتی در جشن هالووین ۲۰۲۲ در ایته‌وون توسط دولت در سیستم مدیریت ایمنی و بلایا رخ داد و از یک سیستم واکنشی و بازیابی‌محور به سیستم پیشگیرانه تبدیل شد. این حادثه منجر به افزایش انتقادها از ساختار مدیریت ایمنی و بلایای کره جنوبی شد و وزیر کشور به‌عنوان مسئول اصلی مدیریت ایمنی و بلایا به‌عنوان مقصر این ماجرا در افکار عمومی شناخته شد، اما لی سانگ مین، وزیر کشور مسئولیت وزارت کشور را در فاجعه نپذیرفت که: «این نوع جدیدی از فاجعه بود که پیش‌بینی آن دشوار بود»، «تشکیل یک ستاد مرکزی واکنش به این حادثه یک موضوع فوری نبود... براساس قانون، رئیس تیم واکنش اضطراری مسئول صحنه [فاجعه] است» [۲۸] و حتی نخست‌وزیر به‌عنوان رئیس کمیته مرکزی مدیریت ایمنی دلیل «غیبت دولت» در این حادثه را خلأ قانون چارچوب مدیریت ایمنی و بلایای کره عنوان کرد. از این منظر جشن‌های هالووین در ایته‌وون به‌عنوان رویداد «بدون سازمان‌دهی» طبقه‌بندی می‌شوند. بنابراین با توجه به قوانین و سیستم‌های موجود دولت راهی جزء عدم دخالت نداشته است [۲۹]. چنین اظهاراتی نشان از این دارد که راه برای گریز وزارت کشور از پذیرش مسئولیت در مدیریت ایمنی و بلایا در کره جنوبی باز است. به‌عبارت‌دیگر، شاید صلاحیت این وزارتخانه در این حوزه چندان تصریح نشده است.

اما نمایندگان مجلس کره در متن استیضاح وزیر کشور کره جنوبی، وظیفه اصلی وزیر کشور را «نظارت و هماهنگی مدیریت بلایا و ایمنی» دانستند. آنها وزیر کشور را متهم کردند که در شرایط بحرانی که ایفای مناسب وظایف به‌عنوان وزیر کشور و ایمنی بیش از هر زمان دیگری مورد تقاضای عاجل بود، قانون و قانون اساسی را زیر پا گذاشته است» [۲۹]. از این منظر از آنجایی که وزیر کشور، وظیفه وزارتی خود را براساس قانون مدیریت ایمنی و بلایا برای ایجاد سریع ستاد واکنش در بلایا بلافاصله پس از فاجعه نادیده گرفت، کار نجات به‌موقع پیش نرفت و منجر به تلفات جانی بیشتر شد [۲۸]. درواقع نیز وزارت کشور از انجام دو کار در پی این حادثه اجتناب کرده بود، اولاً، وزارتخانه از قبل برای بلایایی که می‌تواند در جمعیت‌های پر ازدحام رخ دهد، آماده نشده بود. برخلاف ادعای دولت کره جنوبی، حادثه انسانی در پی ازدحام جمعیت در ایته‌وون «نوع جدیدی از فاجعه» نبود و مجموعه‌ای از حوادث مرگ‌بار جمعیتی در کره جنوبی، انگلیس، ژاپن و عربستان پیش از این اتفاق افتاده بود؛ ازجمله ایستگاه سئول در سال ۱۹۶۰،[۱] هیلزبورو در ۱۹۸۹[۲]، پل عابر پیاده آکاشی در سال ۲۰۰۱،[۳] کنسرت سانگجو در سال ۲۰۰۵[۴] و حادثه منا در عربستان.[۵] ازسوی‌دیگر نیز انتظار

۱. در ۲۶ ژانویه ۱۹۶۰ در ایستگاه قطار شهری سئول ازدحام و فشار جمعیت برای سوار شدن به قطار حادثه آفرید و در مجموع ۳۱ نفر کشته و ۴۰ نفر مجروح شدند.
۲. فاجعه هیلزبورو در ۱۵ آوریل ۱۹۸۹ در یک مسابقه فوتبال در استادیوم هیلزبورو در یورکشایر جنوبی انگلیس رخ داد. این فاجعه در جریان مسابقه نیمه نهایی جام حذفی بین لیورپول و ناتینگهام فارست در جایگاه تماشاچی‌ها به‌دلیل ازدحام جمعیت رخ داد و ۹۷ کشته و ۷۶۶ مجروح در پی داشت.
۳. تصادف در پل عابر پیاده آکاشی در ۲۱ ژوئیه ۲۰۰۱ در ژاپن رخ داد که طی آن جمعیت زیادی از مردم پس از نمایش آتش‌بازی در داخل پل روگذر عابر پیاده جمع شدند و در اثر فشار جمعیت ۱۱ نفر کشته و ۱۸۳ نفر زخمی شدند.
۴. در سال ۲۰۰۵ در کنسرتی که در جنوب شهر سانگجو در کره جنوبی برگزار شد، بیش از ۵۰۰۰ هزار نفر برای ورود به یکی از درهای استادیوم این شهر (محل برگزاری کنسرت) هجوم آوردند که ۱۱ نفر کشته و ۵۰ زخمی در پی داشت.
۵. فاجعه منا روز دوم مهرماه ۱۳۹۴ (۲۴ سپتامبر ۲۰۱۵) برابر با روز عید قربان در مراسم رمی جمرات در خیابان ۲۰۴ در منطقه منا در شهر مکه رخ داد و موجب جان باختن دست‌کم ۲۲۳۶ نفر شد. دلیل این حادثه ازدحام و فشار بیش از حد جمعیت اعلام شد.

حضور جمعیت عظیمی در هالووین در ایته‌وون می‌رفت. زیرا قوانین فاصله‌گذاری اجتماعی که به‌دلیل همه‌گیری کرونا حاکم بود، لغو شده بود. این درحالی بود که در نوامبر ۲۰۱۷ به وزارت کشور توصیه شد رژیم حقوقی و دستورالعمل‌های سیاستی را براساس تجزیه‌وتحلیل ازدحام جمعیت در کره جنوبی بهبود بخشد. همین موارد موجب شد تا وزارت کشور مورد پرسش قرار گیرد که چرا اقداماتی برای جلوگیری از یک فاجعه از قبل انجام نداده است؟ دوم، چرا وزارت کشور به ایفای نقش نظارتی نپرداخته است [۲۸]؟ این در شرایطی بود که طبق قانون مدیریت بلایا و ایمنی، تلاش‌های امداد و نجات اضطراری در طول یک فاجعه برعهده بخش آتش‌نشانی (گروه کنترل نجات اضطراری) و نظارت بر تلاش‌های «واکنش و بازیابی» از وظایف سازمان‌های اداری مرکزی به‌عنوان «سازمان مدیریت بلایا» است. حتی وقتی وزیر کشور در تحقیق و تفحص پارلمان در دفاع از خود گفت که بلافاصله پس از فاجعه وزارت کشور را به‌عنوان یک سازمان مدیریت بلایا تعیین کرده است؛ این انتقاد مطرح بود که او باید با ایجاد سریع یک ستاد مرکزی مدیریت بلایا یا ستاد مرکزی مقابله با بحران به هماهنگی/کنترل برای بهبود سریع، بررسی امداد و نجات اضطراری، نحوه واکنش به بلایا و اقدامات صورت گرفته، پشتیبانی و شناسایی قربانیان می‌پرداخت، اما در سندی با عنوان «وضعیت واکنش ستاد مرکزی مقابله با حادثه در ایته‌وون منطقه یونگسان» تنها اقدامات مهم ذکر شده وزارت کشور بازدید وزیر کشور از محل حادثه در ساعت ۱:۰۵ بامداد و «راه‌اندازی ستاد مرکزی مقابله» در ساعت ۲:۳۰ بامداد همان روز بود. این نشان می‌داد که ستاد مرکزی مقابله با فاجعه چهار ساعت و ۱۵ دقیقه پس از فاجعه راه‌اندازی شده و هیچ اقدام عملی صورت نگرفته است. فقدان نظارت و هدایت صحیح وظایف واکنش در بلایا منجر به مشکلات کمبود آتش‌نشانان برای انجام اقدامات امداد و نجات اضطراری در صحنه فاجعه ایته‌وون و تأخیر در اعزام پلیس برای فعالیت‌های کنترلی شد، آنچه افزایش تلفات را در پی داشت. بنابراین در عمل، مدیریت مؤثری در جریان این حادثه رخ نداد و کشته‌ها و مجروحان به مکان‌های مختلف اعزام شدند. مسئله دیگر تأخیر در گزارش‌دهی اداره مرکزی وضعیت ایمنی و بلایا و ناکافی بودن اقدامات اولیه بود. وزیر کشور یک ساعت پس از وقوع فاجعه گزارشی دریافت کرد، درحالی که دستورات رئیس‌جمهور ۵۰ دقیقه بعد به سازمان‌های مربوطه صادر شد. بهره‌برداری ناکافی از شبکه ارتباطی چالش دیگر مدیریت بلایای کره بود. در پی حادثه ایته‌وون مشخص شد چنین شبکه‌ای ایجاد و به شبکه ارتباطی آتش‌نشانان متصل نشده یا در جریان حادثه مورد استفاده قرار نگرفته است. مدیر ستاد مدیریت بلایا و ایمنی وزارت کشور، مدیر اداره مرکزی وضعیت ایمنی و بلایا، مدیران دفاتر همکاری در بلایا و واکنش به بلایای اجتماعی وزارت کشور از دیگر مقاماتی بودند که پس از وقوع این فاجعه مورد انتقاد قرار گرفتند. ضعف مدیریت بلایای کره در پی حادثه هالووین ایته‌وون حاکی از این بود که قانون مدیریت بلایا و ایمنی نتوانسته تقسیم نقش‌ها و وظایف را به‌گونه‌ای سازمان‌دهی کند که تلفات را به حداقل برساند، زیرا وظایف نهادهای مختلف درگیر با بلایا - از جمله آتش‌نشانان، پلیس و حکومت‌های محلی – با یکدیگر هم‌پوشانی داشت و موازی‌کاری صورت می‌گرفت [۲۸]. چنانچه در جریان فاجعه ایته‌وون، به‌گونه‌ای درهم‌آمیختگی وظایف نهادهای درگیر مشخص بود. به همین دلیل سازمان‌های مرتبط با بلایا مانند پلیس، ایستگاه‌های آتش‌نشانی، ارتش، حکومت‌های محلی و مؤسسات پزشکی - که همگی با یک شبکه ارتباطی واحد به‌هم متصل هستند - در اجرای وظایف خود ناکام ماندند [۲۹].

علاوه‌بر وزارت کشور به حکومت‌های محلی به‌عنوان یکی از نهادهای درگیر مدیریت بلایا نیز انتقادهایی مبنی‌بر انفعال دفتر منطقه یونگسان، نهاد اصلی مسئول اقدامات ایمنی در هالووین و عدم پاسخ‌گویی مقامات دولتی کلان‌شهر سئول مطرح شد، اما پاسخ آنان ضعف دیگر مدیریت بلایای کره را نمایان ساخت. چنانچه هنگامی که چند تن از اعضای تیم تحقیق و تفحص پارلمانی فاجعه ایته‌وون از حکومت محلی سئول در مورد وضعیت اقدامات ایمنی روز هالووین در طول پنج سال گذشته سؤال کردند، پاسخی که دریافت کردند این بود «هیچ اقدامات ایمنی خاص هالووین وجود ندارد». درواقع در این مدت، مسائل ایمنی مورد توجه حکومت‌های محلی نبود. شاید به این دلیل که ابتکار عمل در مدیریت بلایای کره در مرکز بود و کنترل از مرکز موجب شده بود تا حکومت‌های محلی با توجه به چالش‌های محلی خود دستورالعملی برای مدیریت بلایا نداشته باشند. پلیس کلان‌شهر سئول[1] و سازمان ملی پلیس نیز شرایط اضطراری را درک نکردند و وارد عمل نشدند. با اینکه خطر وقوع حادثه در سطوح پایین احساس شد و برای نمونه اداره اطلاعات ایستگاه پلیس یونگسان

۱. آژانس پلیس کلان‌شهر سئول، نیروی پلیس اصلی شهر سئول پایتخت کره جنوبی است که یک نیروی پلیس مستقل محسوب نمی‌شود و یکی از ۱۶ بخش استانی پلیس است.

گزارشی در مورد احتمال حادثه در طول جشن هالووین در شبکه داخلی پلیس منتشر کرد. حکومت محلی سئول نیز می‌توانست این گزارش را مشاهده کند، اما این نگرانی‌ها به سطوح بالا نرسید و اقدامی انجام نشد. حتی این گزارش پس از وقوع حادثه حذف شد [۲۹]. تیم‌های کمک پزشکی در بلایای طبیعی نیز از فقدان کنترل بر روند درمان در هنگام وقوع بلایا و خرابی خطوط ارتباطی ایراد گرفتند و توصیه کردند که اختیار هدایت ایستگاه‌های پزشکی اورژانس - که در حال حاضر در اختیار مدیر محلی بهداشت عمومی متمرکز است - پراکنده شود. این تیم‌ها همچنین خواستار اصلاح سیستم ارتباطی شدند تا ارتباطات روان بین پلیس، تیم‌های پزشکی و آتش‌نشانی نیز فراهم شود. آنها بر این نظر بودند «اصولاً کارشناسان با دانش یا تجربه زیاد در زمینه مربوطه (پزشکی، نجات و غیره) باید به‌جای مدیران اداری، فرماندهی را برعهده بگیرند» [۳۰]. عدم هماهنگی بین امدادگران اولیه مانند حکومت‌های محلی، آتش‌نشانی و پلیس، سیستم فرماندهی نامشخص برای واکنش سریع مشترک به بلایا و حوادث بزرگ‌مقیاس، عدم آموزش مشترک و فقدان توانمندی‌های اولیه واکنش مانند عدم تمایل به‌کار در بلایا و عدم تخصص در بین مقامات حکومت محلی که نقش مهمی در واکنش اولیه دارند از دیگر ضعف‌هایی مدیریت بلایای کره جنوبی بود که در پی این حادثه آشکار شد.

در مجموع بزرگ‌ترین آسیب مدیریت بلایای کره جنوبی این بود نقشی که هر نهاد در سیستم پیشگیری و واکنش بلایا ایفا می‌کرد، حداقل در عمل به‌درستی روشن نبود یا بدان عمل نشد. تنها واکنش اضطراری در محل، بلکه نظارت بر واکنش در بلایا نیز از سوی وزارت کشور به‌خوبی صورت نگرفت. این سیستم از یک عدم تعادل در مدیریت ایمنی بلایا و نقش‌ها رنج می‌برد.

برای مدیریت مؤثر بلایا که منعکس‌کننده ویژگی‌های منطقه‌ای و محلی است، لازم است سیستم مدیریت ایمنی از مرکزی به میدانی تغییر داده شود و از قابلیت‌های عمومی و خصوصی استفاده شود [۳۱]. بر این مبنا، توجه به دیگر نواقص موجود در سیستم مدیریت بلایا بود که دولت کره پس از فاجعه ایته‌وون اصلاح سیستم مدیریت بلایا را در دستور کار خود قرار داد. برای مثال در راستای جلوگیری از تکرار حوادث جمعیتی، طرح جامعی تدوین شد [۳۲]. همچنین براساس اهداف تعریف شده تغییر دیدگاه مدیریت بلایا از پیش‌بینی و بازیابی به پیشگیری صورت گرفت. در همین راستا گسترش فرهنگ ایمنی، تمرین و اقدام شهروندان و ایجاد پلتفرمی برای مشارکت همه شهروندان در امر مدیریت بلایا فراهم شد [۳۲]. تأکید بیشتر بر نقش حکومت‌های محلی، استفاده از فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی و ایجاد سامانه دیجیتال مدیریت بلایا، حمایت از قربانیان بلایا، آموزش فرهنگ ایمنی و مشارکت بیشتر شهروندان و بخش خصوصی از دیگر محورهایی است که در تحول سیستم مدیریت بلایای کره جنوبی مورد توجه قرار گرفت.

هرچند کره جنوبی سعی کرده تا در مدیریت ایمنی و بلایا محلی‌گرایی را اعمال کند، اما همچنان غلبه با ستاد مرکزی است. چارچوب مدیریتی از بالا به پایین با تمرکز بر حکومت مرکزی، پیشگیری و واکنش بلایا را در سطح محلی منفعل و محدود می‌کند. در سطح حکومت مرکزی، وزارت کشور دستورالعمل نحوه مواجهه با بلایا را ارائه و به همین ترتیب، بخش مربوط به پیشگیری از بلایا در هر حکومت محلی، سیاست عمومی دولت مرکزی را در منطقه اجرا می‌کند. درواقع تا پیش از اصلاحات در مدیریت بلایای کره جنوبی، حکومت‌های محلی مسئولیت اصلی در فرماندهی مدیریت ایمنی و بلایا در قلمروهای محلی را برعهده نداشتند.

شکل ۶. ساختار سازمانی ستاد مدیریت ایمنی و بلایا

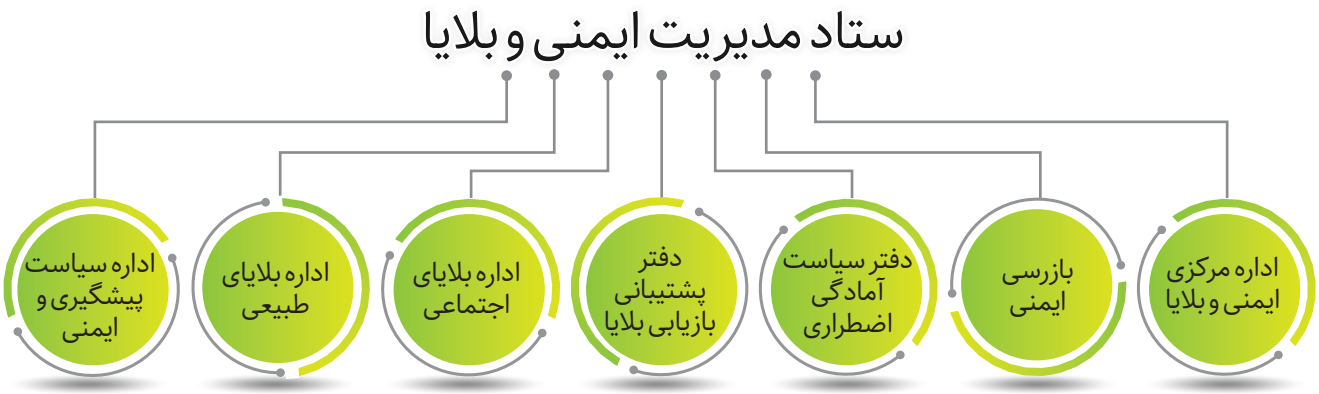

۲-۳. سازمان‌های وابسته

سازمان‌های وابسته در راستای پشتیبانی از وزارت کشور و کمک به این وزارتخانه تأسیس می‌شوند. این سازمان‌ها برمبنای ماده (۴) قانون سازمان دولت ایجاد شدند. این ماده مقرر می‌کند پیرو حکم رئیس‌جمهور سازمان‌های اداری ازجمله وزارتخانه‌ها می‌توانند در صورت لزوم مؤسسه‌های آزمایشی و تحقیقاتی، آموزشی و تربیتی، فرهنگی، پزشکی، مشورتی، کارخانه و غیره را تأسیس کنند. طبق ماده (۲) فرمان رئیس‌جمهور درباره سازمان وزارت کشور این سازمان‌های وابسته به چهار دسته تقسیم می‌شوند:

دسته نخست با عنوان پشتیبانی از امور اداریِ وزارت کشور مشخص شدند که شامل مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی،[۱] آرشیوهای ملی،[۲] ستاد مدیریت ساختمان‌های دولتی،[۳] مؤسسه آموزشی ملی مدیریت بلایا و دفاع غیرنظامی[۴] و مدیریت آرشیوهای ریاست جمهوری[۵] است.

هدف از تأسیس دسته دوم که فقط کمیته پنج استان شمالی کره[۶] را دربرگرفته، مدیریت امور تحت صلاحیت وزارت کشور است.

سومین دسته نیز به کمیته تغییر شماره ثبت اقامت کره جنوبی[۷] می‌پردازد که در راستای بازنگری و تصمیم‌گیری درباره موضوعات مرتبط با شماره ثبت اقامت ایجاد شده است.

پزشکی قانونی،[۸] آژانس مدیریت منابع اطلاعات ملی[۹] و مؤسسه ملی تحقیقات ایمنی و بلایای طبیعی[۱۰] مشمول چهارمین دسته هستند که در راستای پشتیبانی از امور تحت صلاحیت وزارت کشور و طبق بند «۱» ماده (۴) «قانون تأسیس و فعالیت سازمان‌های اداری مسئول»[۱۱] ایجاد می‌شوند که مقرر می‌کند: در مواردی که امور حرفه‌ای دارای یکی از استانداردهای زیر باشد، به‌موجب فرمان ریاست‌جمهوری یک سازمان اداری مسئول ایجاد می‌شود:

۱. بتوان دستاوردهای امور حرفه‌ای سازمان ارائه‌دهنده خدمات اداری را با تدوین استانداردهایی سنجید.

۲. امور حرفه‌ای که به وسیله آن تمام یا قسمتی از درآمد مالی لازم برای فعالیت یک سازمان به تنهایی تأمین می‌شود.

۱-۲-۳. مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی

مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی در سال ۱۹۶۵ ذیل وزارت کشور و تحت عنوان مؤسسه آموزش مدیریت محلی تأسیس و در سال ۲۰۰۵ با عنوان امروزی آن، سازمان‌دهی مجدد شد. این مؤسسه به‌عنوان یکی از برجسته‌ترین مؤسسات آموزشی در کره شناخته می‌شود که آموزش منابع انسانی حکومت‌های محلی را از سطوح متوسط تا عالی برعهده دارد. ویژگی این آموزش‌ها، کاربردی بودن در حوزه‌های تخصصی نیروهاست. علاوه‌بر این، مؤسسه مزبور آموزش‌های تخصصی برای سران حکومت محلی، شوراهای محلی و سایر مقامات عالی برگزار می‌کند. هر برنامه آموزشی متناسب با نیازهای شرکت‌کنندگان و الزامات استراتژی‌های توسعه هر حکومت محلی تنظیم شده است. بنابراین محتوای آموزشی کلاس‌ها در سطوح محلی تدوین می‌شود. از لحاظ اجرا نیز جدیدترین روش‌های آموزشی به‌کار گرفته می‌شوند و ارزیابی‌ها برای توسعه مداوم هر برنامه درسی صورت می‌گیرد. در جدول زیر عناوین، مخاطبان و محتوای آموزش‌های داخلی این مؤسسه آمده است.

1. Local Autonomy Human Resources Development Institute
2. National Archives
3. Government Complex Management Headquarters
4. National Civil Defense and Disaster Management Training Institute (NDTI)
5. Presidential Archives
6. The Five Northern Provinces
7. The Resident Registration Number Change Committee
8. National Forensic Service (NFS)
9. National Information Resources Management Agency
10. National Disaster and Safety Research Institute
11. Act on the Establishment and Operation of Responsible Administrative Agencie

جدول ۱. برنامه‌های آموزشی مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی [۳۳]

ردیف	عنوان	مخاطبان	هدف	محتوا
۱	برنامه‌های آموزشی ۱۰ ماهه	مدیران کل، مدیران، معاونان و زنانِ صاحب‌منصب	ارتقای مهارت‌های استراتژیک مدیران و تقویت ظرفیت‌های مدیران اصلی	۱. برنامه مدیران ارشد سیاست برای مدیران کل (درجه ۴-۳)، پرورش قابلیت‌های رهبری در سطح بالا. ۲. برنامه مدیران ارشد برای مدیران درجه (۴)، در جهت الهام بخشیدن به توسعه محلی خلاقانه و نوآورانه. ۳. برنامه مدیران تازه‌کار برای مقامات درجه (۵)، در راستای پرورش قابلیت‌های رهبری سطح متوسط در یافتن راه‌حل‌های خلاقانه، رهبری تغییرات و مشارکت، همکاری و ارتباطات. ۴. برنامه جهانی مدیران برای مقامات درجه‌های (۵) و (۶) در جهت زمینه‌سازی مدیریت همکاری و تجارت بین‌المللی. ۵. برای زنان صاحب‌منصب با درجه (۶) در راستای تقویت دانش و مهارت‌های آنان در جایگاه راهبری در دولت.
۲	آموزش مدیران تازه‌کار با درجه (۵) این دوره ۶ هفته‌ای و گذراندن آن برای ارتقا، اجباری است.	مقامات انتخاب شده برای ارتقا به درجه (۵)	توسعه ظرفیت مورد نیاز مقامات مدیریتی تازه ارتقا یافته و تبدیل نامزدهای درجه ۵ به رهبران قابل اعتماد و خلاق در مدیریت محلی	دوره‌های ویژه برای ارتقای کیفیت، دانش و مهارت‌های رهبری و تسهیل فرایند انتقال آنها به نقش‌های رهبری
۳	آموزش تخصصی و سیاسی دوره‌های سه تا پنج روزه	مقامات حکومت محلی و منتخب و کارمندان شرکت‌های حکومت محلی	افزایش توانایی اجرای سیاست و مهارت در زمینه‌های تخصصی	جدیدترین روش‌های آموزشی مانند «آموزش عملی» و برنامه‌های درسی متمرکز بر حل مسئله ۱. در توسعه منابع انسانی: – برنامه پرورش مربی، – برنامه توسعه رهبری، – برنامه زبان خارجی، – برنامه بهبود مهارت‌های ارتباطی. ۲. در مدیریت دولتی: – برنامه مدیریت عملکرد، – برنامه مدیریت تعارض، – برنامه برابری جنسیتی، – برنامه همکاری سازمان‌های غیردولتی. ۳. در امور مالی، اقتصادی و مالیاتی: – برنامه مدیر ثبت زمین، – برنامه مدیر مالی محلی، – برنامه اداره مالیات محلی، – برنامه نوآوری توسعه منطقه‌ای، – برنامه حسابداری دو طرفه. ۴. در خلاقیت و نوآوری: – برنامه آموزشی سفارشی، – کارگاه آموزشی مقامات ارشد حکومت محلی، و بسیاری دیگر ازجمله: – انجمن چشم‌انداز، – برنامه آکادمی مشاوران محلی.

ردیف	عنوان	مخاطبان	هدف	محتوا
۴	آموزش آنلاین			بیش از ۲۵۰ موضوع متشکل از مدیریت عمومی، ارزش‌های خدمات عمومی، ابتکارات سیاست حکومت، تخصص‌های مرتبط با شغل، زبان‌های خارجی و بسیاری موارد دیگر: – برنامه حقوق اداری، – برنامه حقوق مدنی، – برنامه استراتژی نوآوری، – برنامه حسابداری، – برنامه زبان انگلیسی، – برنامه روابط عمومی.
۵	برنامه جهانی رهبران [۳۴] دوره پنج‌ماهه	مقامات درجه (۵) و (۶)	به دنبال تقویت و گسترش آگاهی جهانی و توانایی‌های ارتباطی مقامات حکومت محلی	برنامه درسی نوآورانه و دائماً در حال توسعه برای مثال: انگلیسی مقدماتی و فشرده (خواندن، نوشتن و صحبت کردن) و انگلیسی تخصصی، آموزش جهانی (نوآوری‌های سیاست ملی). ظرفیت‌سازی تخصصی مرتبط با مشاغل، ارزش‌های اساسی و مربوط به مشاغل و توسعه فردی.

این مؤسسه دوره‌های آموزش بین‌المللی نیز دارد که با حضور ۸۹ کشور در راستای افزایش کیفیت حکومت‌داری در جهان، به اشتراک گذاشتن تجربیات کره جنوبی در سیستم اداری محلی و توسعه منطقه‌ای و حمایت از استراتژی‌های توسعه پایدار کشورها طراحی شده است. در این راستا، آموزش با دعوت از دولت یا مؤسسه میزبان صورت می‌گیرد. این برنامه‌های آموزشی را دولت کره بنیان گذاشته و توسط مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی نیز طراحی و اجرا شده است [۳۵]. کاربردی بودن و محلی‌گرایی در محتوای دروس از نکات قابل‌توجهی است که درباره این مؤسسه به چشم می‌آید.

شکل ۷. ساختار مؤسسه توسعه منابع انسانی حکومت‌های محلی [۳۶]

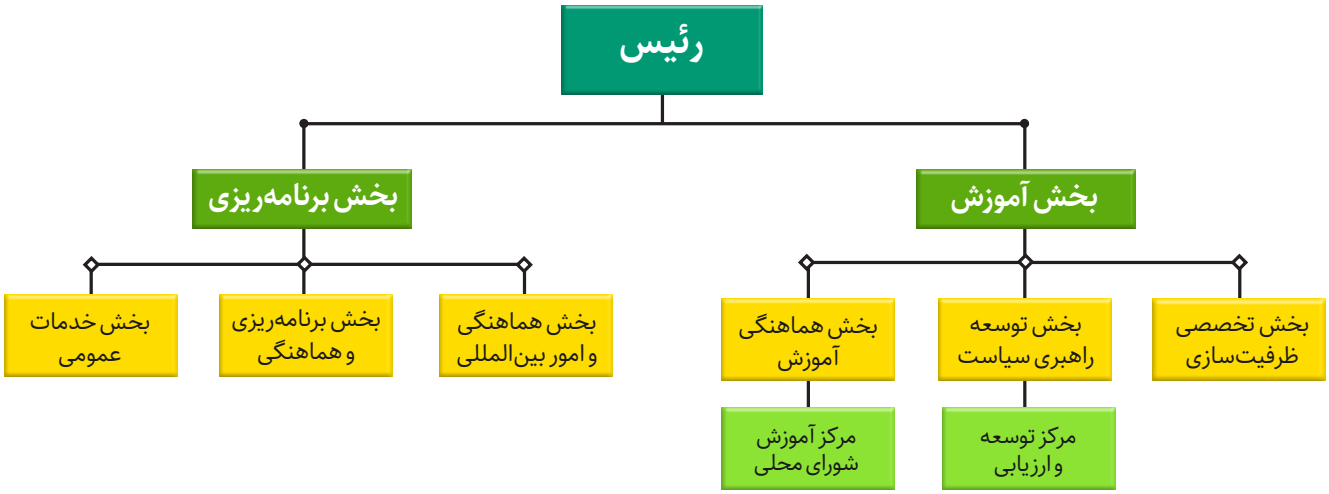

۲-۲-۳. آرشیوهای ملی کره

آرشیوهای ملی کره که «مؤسسه سوابق»[1] نیز نامیده می‌شود، یک مؤسسه مرکزی است که به‌منظور حفظ و انتقال آرشیوهای موجود، سیاست‌های مدیریت آرشیور اتدوین و آرشیوهای مهم ملی را جمع‌آوری و حفظ می‌کند [۳۷]. این مؤسسه، یک مدیر دارد که از رسته کارمندان ارشد خدمات کشوری منصوب می‌شود. نتیجه چنین سازمانی با تمرکز بر آرشیو ملی، می‌تواند حافظه تاریخی دیوان‌سالاری کره را ایجاد و تقویت کند و در شکل‌گیری رویه‌ها و سنت‌های اداری مؤثر باشد.

شکل ۸. ساختار آرشیو ملی کره [۳۸]

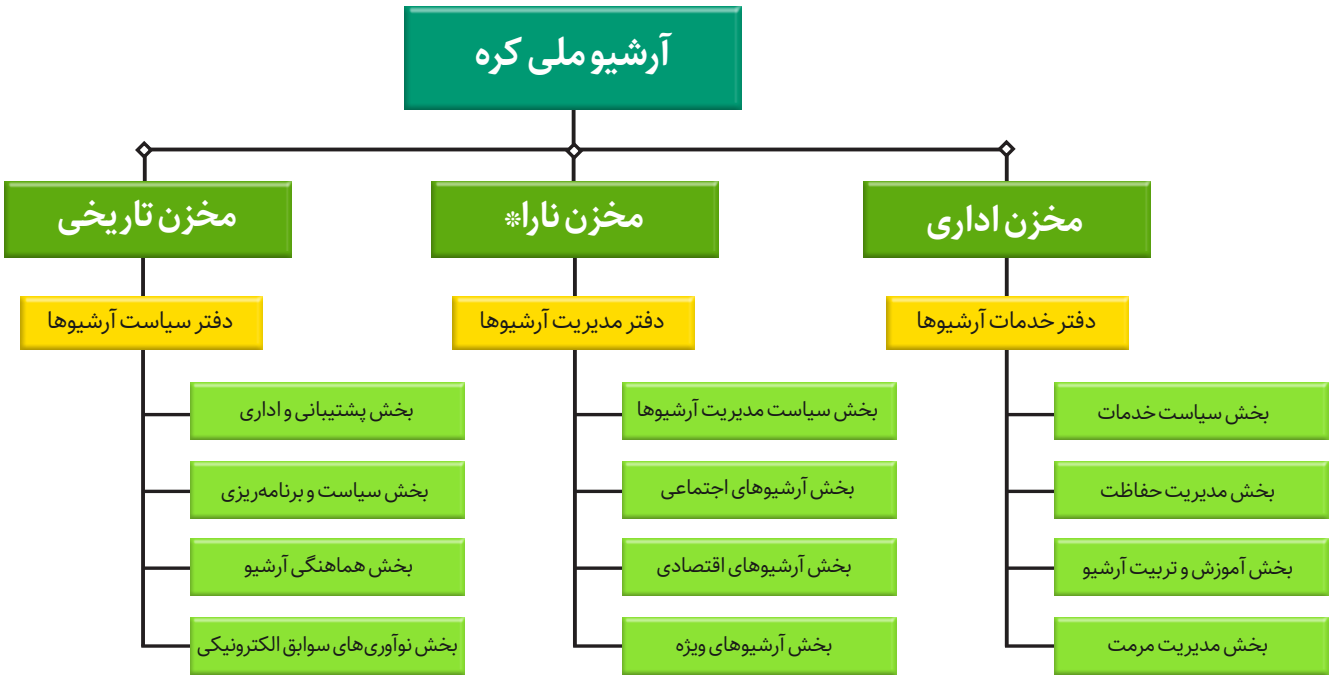

*مخزن نارا (The NARA Repository): مرکز آرشیو کره جنوبی که به مدیریت سوابق، اختصاص یافته و برای جمع‌آوری سیستماتیک سوابق از منابع داخلی و خارجی، ایجاد یک سیستم مدیریت سوابق الکترونیکی و ارائه طیف گسترده‌ای از خدمات اطلاعات آرشیو ساخته شده است.

۳-۲-۳. ستاد مدیریت ساختمان‌های دولتی

ستاد مدیریت ساختمان‌های دولتی ساخت‌وسازهای جدید، جابه‌جایی ساختمان‌های دولتی و نگهداری و مدیریت هر ساختمان اداری را برعهده دارد. تدوین طرح‌های خرید و فروش ساختمان‌های دولتی و طرح‌های ساخت‌وساز و انجام پروژه‌های عمرانی و بهبود طراحی فضای ساختمان‌های دولتی از جمله اموری است که این ستاد برعهده دارد. انجام تحقیق در مورد سیستم مدیریت این ساختمان‌ها و کارهای مربوط به امنیت، حفاظت و پیشگیری از آتش‌سوزی، بهره‌برداری و مدیریت کارکنان عمومی خود، اجاره و بهره‌برداری وسایل نقلیه مسافربری برای مقامات دولتی و امور مربوط به تعمیر، نگهداری و مدیریت ساختمان‌های دولتی از جمله مسئولیت‌های این ستاد است [۳۹]. ماهیت ستادی این نهاد نشان از وجه هماهنگ‌کنندگی آن دارد.

1. Records Institute

شکل ۹. ساختار اداره مدیریت ساختمان‌های دولتی [۴۰]

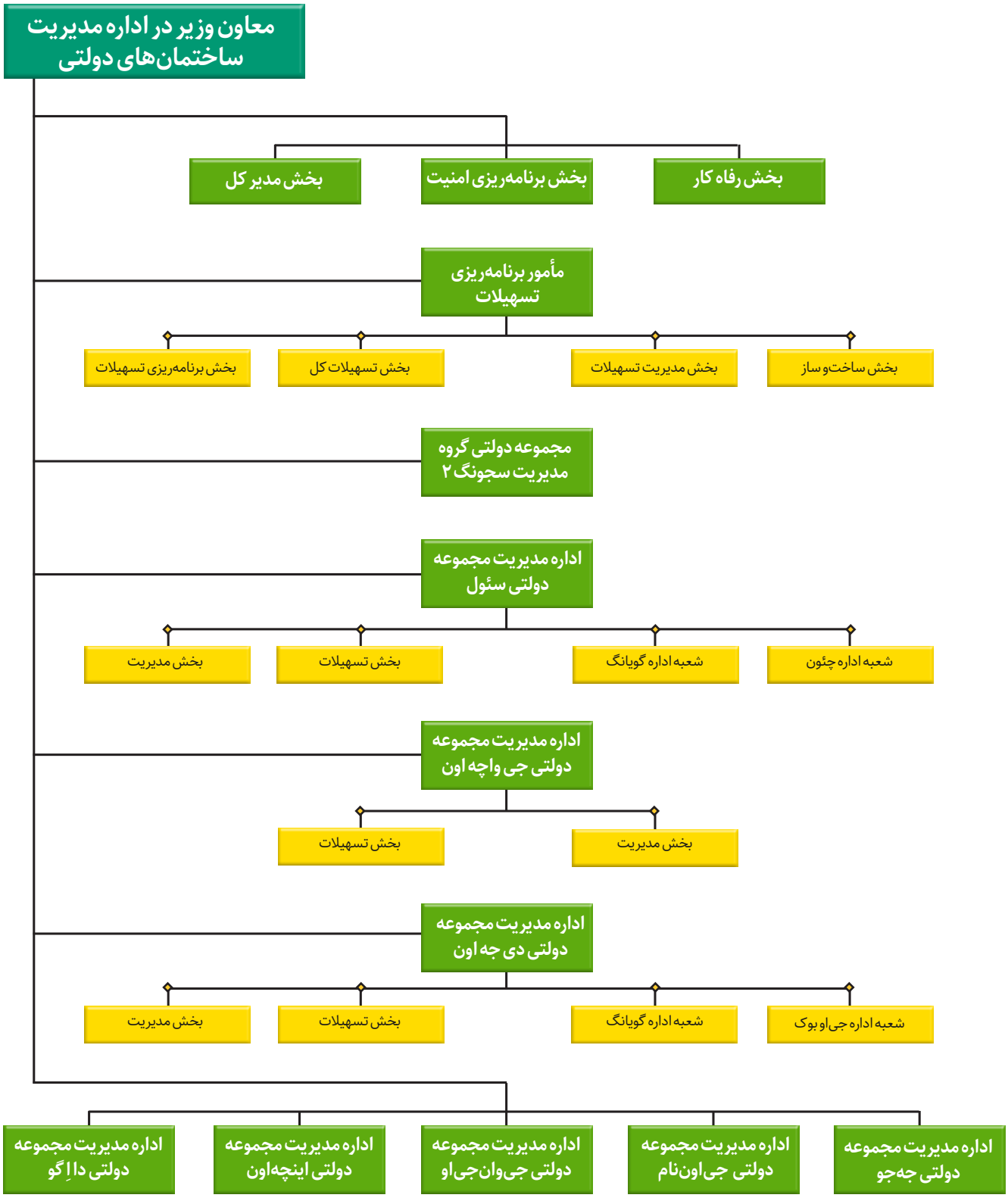

۴-۲-۳. کمیته پنج استان شمالی کره

کمیته پنج استان شمالی کره، یک سازمان دولتی وابسته به وزارت کشور است که در ۱۵ آگوست ۱۹۴۵ تأسیس شد. حوزه صلاحیت آن در شهرها و شهرستان‌های پنج استان شمالی در همسایگی کره شمالی شامل وانگی،[1] پیونگان جنوبی،[2] پیونگان شمالی،[3] هامگیونگ شمالی[4] و هامگیونگ جنوبی[5] است. این استان‌ها، بخش‌های اداری جمهوری کره جنوبی محسوب می‌شوند و هنوز بازسازی نشدند [۴۱]. کمیته پنج استان شمالی، مسئول اجرای وظایف مقرر در ماده (۴) قانون «اقدام‌های ویژه پنج استان شمالی کره»[6] است. این کمیته باید به جمع‌آوری و تجزیه‌وتحلیل اطلاعات در زمینه‌های مختلف ازجمله سیاست، اقتصاد، جامعه، فرهنگ و آموزش در پنج استان کره شمالی بپردازد و سیاست‌های مورد نیاز پس از بازیابی پنج استان شمالی را نیز مشخص کند. کمیته مزبور باید در راستای پشتیبانی و مدیریت ساکنان پنج استان شمالی به اقداماتی همچون بررسی وضعیت واقعی و ثبات معیشتی ساکنان استان‌های شمالی، طرح‌های مبادله بین پناهندگان کره شمالی و ساکنان پنج استان شمالی، پرورش و حمایت از نسل‌های آینده پنج استان شمالی، انجام امور لازم درباره دیدار خانواده‌های جدا شده، راهنمایی و پشتیبانی سازمان‌های مرتبط با ساکنان پنج استان شمالی و صدور گواهینامه‌های مختلف برای ساکنان این منطقه بپردازد. علاوه‌بر این اموری چون توسعه فرهنگ محلی پنج استان کره شمالی، ترویج دمکراسی و افزایش احساس امنیت در راستای هم‌افزایی و انسجام این مناطق با سایر مناطق کره جنوبی از محورهای مورد توجه این کمیته است.

۵-۲-۳. کمیته تغییر شماره ثبت اقامت کره جنوبی

کمیته تغییر شماره ثبت اقامت کره جنوبی ذیل وزارت کشور تشکیل می‌شود تا مسائل مربوط به تغییر شماره‌های ثبت اقامت[7] را بررسی و در این‌باره تصمیم‌گیری کند.[8] درواقع این کمیته، بخشی از صلاحیت‌های وزارت کشور در حوزه امور نفوس و شهروندی را برعهده دارد. اعضای این کمیته توسط وزیر کشور از میان هریک از افراد زیر منصوب یا مأمور می‌شوند:

۱. مقامات عمومی وزارت کشور و سازمان‌های اداری ذی‌ربط (ازجمله کمیته حفاظت از اطلاعات شخصی مقرر در ماده (۷) قانون حفاظت از اطلاعات شخصی)؛

۲. اشخاصی که حداقل پنج سال سابقه قضاوت، مدعی‌العموم، وکیل دادگستری یا پزشکی را داشته باشند؛

۳. اشخاصی که حداقل پنج سال در امور مالی کار کرده باشند؛

۴. اشخاصی که دارای دانش و تجربه تخصصی فراوان در حوزه حفاظت اطلاعات شخصی یا ثبت اقامت، باشند [۴۲].

رئیس کمیته توسط وزیر کشور از بین اعضای غیردولتی تعیین می‌شود. تعداد اعضای غیررسمی حداقل نصف تعداد اعضا اعم از رئیس و اعضای ثابت است [۴۲].

۶-۲-۳. مؤسسه آموزشی ملی دفاع غیرنظامی و مدیریت بلایا[9]

این مؤسسه در سال ۱۹۸۷ با هدف تحقق آموزش آینده‌نگر و چشم‌انداز تربیت نیروهای ماهر در برابر بلایا و شرایط اضطراری تأسیس شده است. مؤسسه آموزشی ملی دفاع غیرنظامی و مدیریت بلایا، واکنش میدان‌محور به بلایا را در دستور کار خود قرار داده است. بدین معنا که بر اقدامات پیشگیرانه در مقابل تغییرات آب و هوایی تمرکز و قابلیت‌های جدید و پیچیده آمادگی در برابر بلایا را دنبال می‌کند. مؤسسه آموزشی ملی دفاع غیرنظامی و مدیریت بلایا وجه فراملی نیز دارد و بهبود وضعیت بین‌المللی مدیریت ایمنی بلایا را با ایجاد یک سامانه بین‌المللی آموزش ایمنی پیگیری می‌کند [۴۳]. در وب‌سایت این مؤسسه غیر از بخش‌های آموزشی و بین‌المللی بخشی به افشای اطلاعات درباره عملکرد و بودجه نهادهای ملی و حکومت‌های محلی برای عموم مردم اختصاص دارد [۴۴]. این اقدام در جهت شفافیت و پاسخ‌گویی وزارت کشور است که موجب افزایش اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی می‌شود. آنچه علاوه‌بر تأثیر بر

1. Hwaqnghae
2. South Pyeongan
3. North Pyeongan
4. North Hamgyeong
5. South Hamgyeong
6. Act on Special Measures for Five North Korean Dos

۷. در کره جنوبی شماره ثبت اقامت، یک شماره دیجیتالی ۱۳ رقمی است که برای همه ساکنان کره جنوبی بدون توجه به ملیت آنها صادر می‌شود.

۸. ماده(۷-۵) قانون ثبت اقامت.

9. National Civil Defense and Disaster Management Training Institute (NDTI)

مشروعیت نظام سیاسی می‌تواند در مدیریت بلایا نیز به‌کار آید و بر کارآیی سیستم مدیریتی بیفزاید. زیرا اعتماد و سرمایه اجتماعی در دو سطح رابطه حکومت مرکزی با محلی و دولت با جامعه در مدیریت بلایا مؤثر است و به افزایش کیفی آن می‌انجامد.

شکل ۱۰. ساختار سازمانی مؤسسه آموزشی ملی دفاع غیرنظامی و مدیریت بلایا

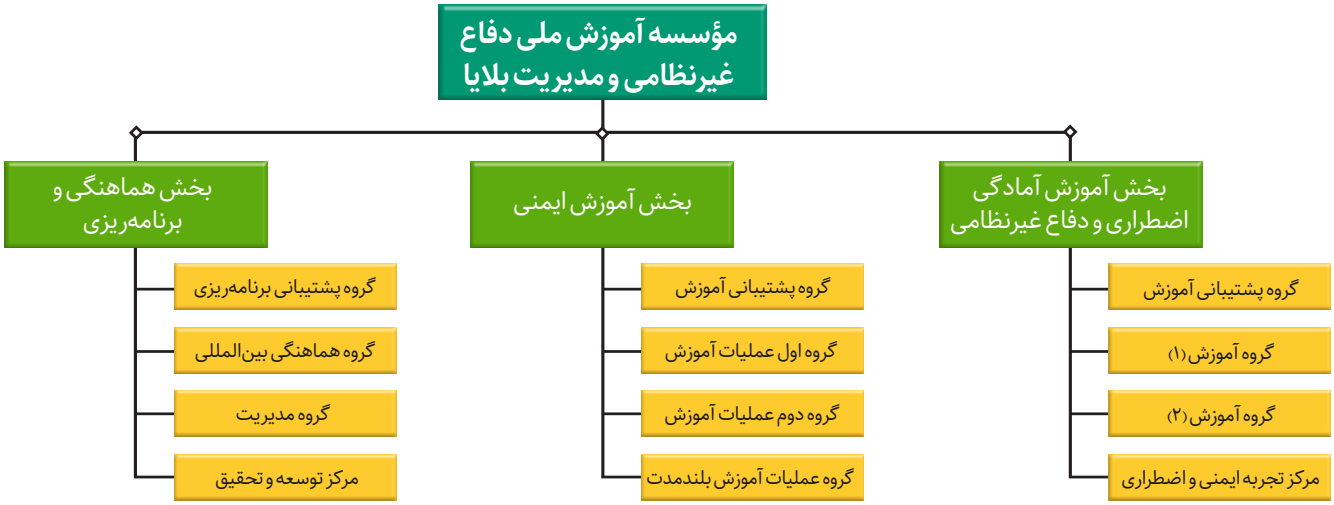

۷-۲-۳. خدمات پزشکی قانونی کشور[1]

پزشکی قانونی کره با هدف تضمین حقوق اولیه افراد و حفظ جان و ایمنی از طریق حل پرونده‌های جنایی و دستگیری مجرمان با تجزیه‌وتحلیل علمی و فعالیت‌های پژوهشی در حوزه تحقیقات جنایی زیرنظر وزارت کشور در ۲۵ مارس ۱۹۵۵ تأسیس شد.

ساختار این اداره در دو سطح مرکزی و محلی شکل گرفته است، اما سازمان محلی آن نیز تنها در سئول، بوسان، گوانجو، دائه‌جون و ججو قرار دارد. آنچه قابل توجه است استقلال آن از سازمان پلیس و قرار گرفتن ذیل وزارت کشور است. اهداف استراتژیک و عملیاتی این اداره در جدول زیر آمده است:

جدول ۲. اهداف استراتژیک و عملیاتی سازمان پزشکی قانونی [۴۵]

نوآوری عملیاتی برای ایجاد عملکرد مشتری‌مدار	ایجاد زیرساخت برای حفظ راهبری در تحقیقات جنایی	بررسی و ارزیابی علمی شفاف، دقیق و سریع	سه هدف استراتژیک
✓ ترویج خدمات نوآورانه و پایدار از طریق تعدیل مستمر اهداف و کارکردهای اصلی کسب و کار	✓ گسترش تجهیزات پیشرفته، نیروی انسانی و بودجه برای انواع ارزیابی‌های جدید	✓ ارائه ارزیابی شفاف، دقیق و سریع از حوادث و سوانح	✓ اهداف عملیاتی
✓ پرورش فرهنگ مناسب در محل کار از طریق ارتباط و مراقبت مؤثر	✓ توسعه بهترین تکنیک‌ها در تحقیقات جنایی	✓ تقویت سیستم ارزیابی تحقیقات جنایی در محل از طریق همکاری با آژانس های تحقیقاتی	
✓ افزایش رضایت مشتری از طریق نوآوری تحقیقات جنایی	✓ آموزش کارکنان پزشکی قانونی و پرورش استعدادهای آینده تحقیقات جنایی	✓ افزایش کیفیت ارزیابی تحقیقات جنایی از طریق یک فرآیند ارزیابی پیچیده	
✓ بهبود عملکرد به عنوان "موسسه مدیریت پاسخگو"	✓ گسترش همکاری جهانی برای افزایش ارزش برند تحقیقات جنایی کره		

1. National Forensic Service (NFS)

شکل ۱۱. ساختار پزشکی قانونی [۴۶]

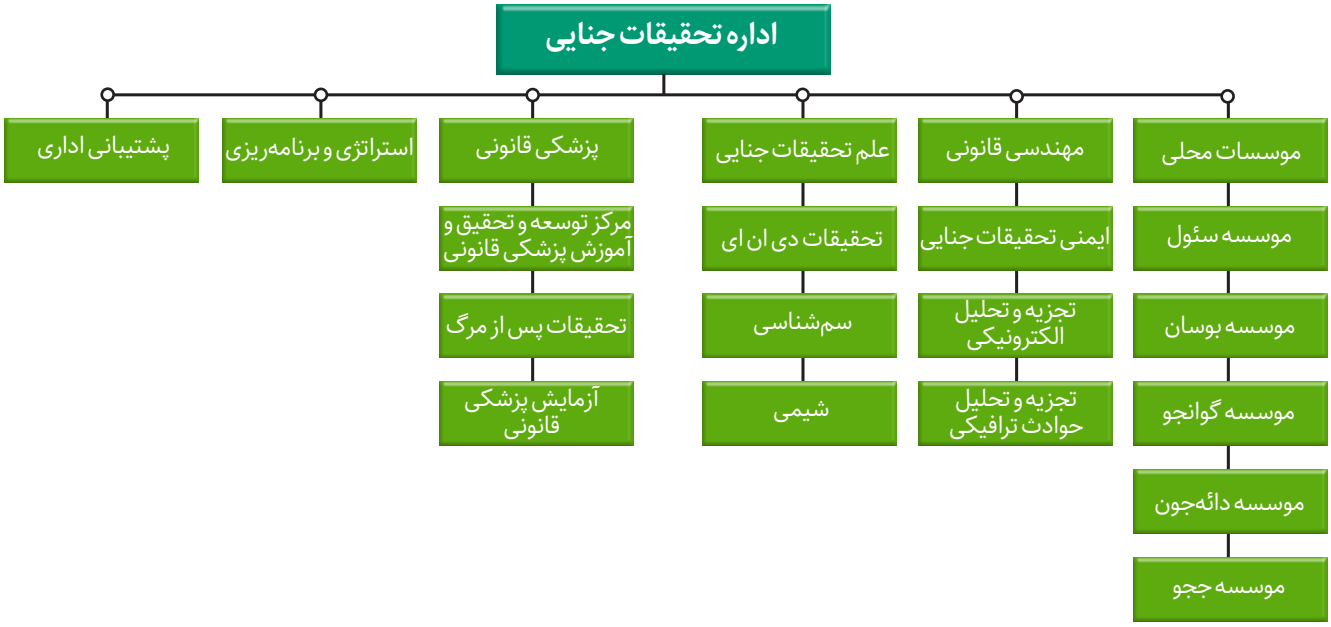

۸-۲-۳. مدیریت آرشیوهای ریاست‌جمهوری

این سازمان از سال ۲۰۰۶ تأسیس شده است و به جمع‌آوری نامه‌ها، سخنرانی‌ها، احکام رؤسای‌جمهور و مقررات و سایر مدارک موجود از رؤسای‌جمهور می‌پردازد. برای نمونه نامه‌های نخستین رئیس‌جمهور کره جنوبی تا هفدهمین رئیس‌جمهور به شخصیت‌های مهم را بایگانی و در اختیار عموم مردم قرار داده است. سازمان مدیریت آرشیوهای ریاست‌جمهوری، چهار وظیفه اساسی دارد: ۱. حمایت از مؤسساتی که به جمع‌آوری و تولید اسناد ریاست‌جمهوری می‌پردازند، ۲. ایجاد سیستم فنی و مدیریتی سوابق ریاست‌جمهوری، ۳. ایجاد زیرساخت‌ها برای حفظ و احیای سوابق ریاست‌جمهوری و ۴. تأسیس سیستم ارائه خدمات برای شهروندان [۴۷] این سازمان نیز همچون آرشیو ملی کره در ایجاد حافظه تاریخی و رویه‌های اداری نقش دارد.

شکل ۱۲. ساختار مدیریت آرشیوهای ریاست‌جمهوری [۴۸]

۹-۲-۳. سازمان مدیریت منابع اطلاعات ملی

سازمان مدیریت منابع اطلاعات ملی که در سال ۲۰۰۵ تأسیس شد، به‌تدریج به شکل امروزی سازمان مدیریت منابع اطلاعات ملی درآمد که مسئول ارائه خدمات فناوری اطلاعاتی و ارتباطی با کیفیت در راستای حکومت الکترونیک است و حول پنج اصل اساسی تعریف شده است: ۱. آینده‌نگری،[1] ۲. یکپارچگی،[2] ۳. رابطه مبتنی بر اعتماد،[3]

1. Future (Future-Oriented)
2. Integrity
3. Relationship (Trust/Communication)

۴. خدمات (رضایت مصرف‌کننده)،[1] ۵. فناوری.[2] این سازمان امور مربوط به عملیات پایدار، یکپارچه‌سازی کارآمد، ساخت، مدیریت، حفاظت و امنیت سیستم‌ها و شبکه‌های اطلاعاتی و ارتباطات ملی ادارات مرکزی و مؤسسات عمومی را مدیریت می‌کند [۴۹].

شکل ۱۳. ساختار سازمان مدیریت منابع اطلاعات ملی

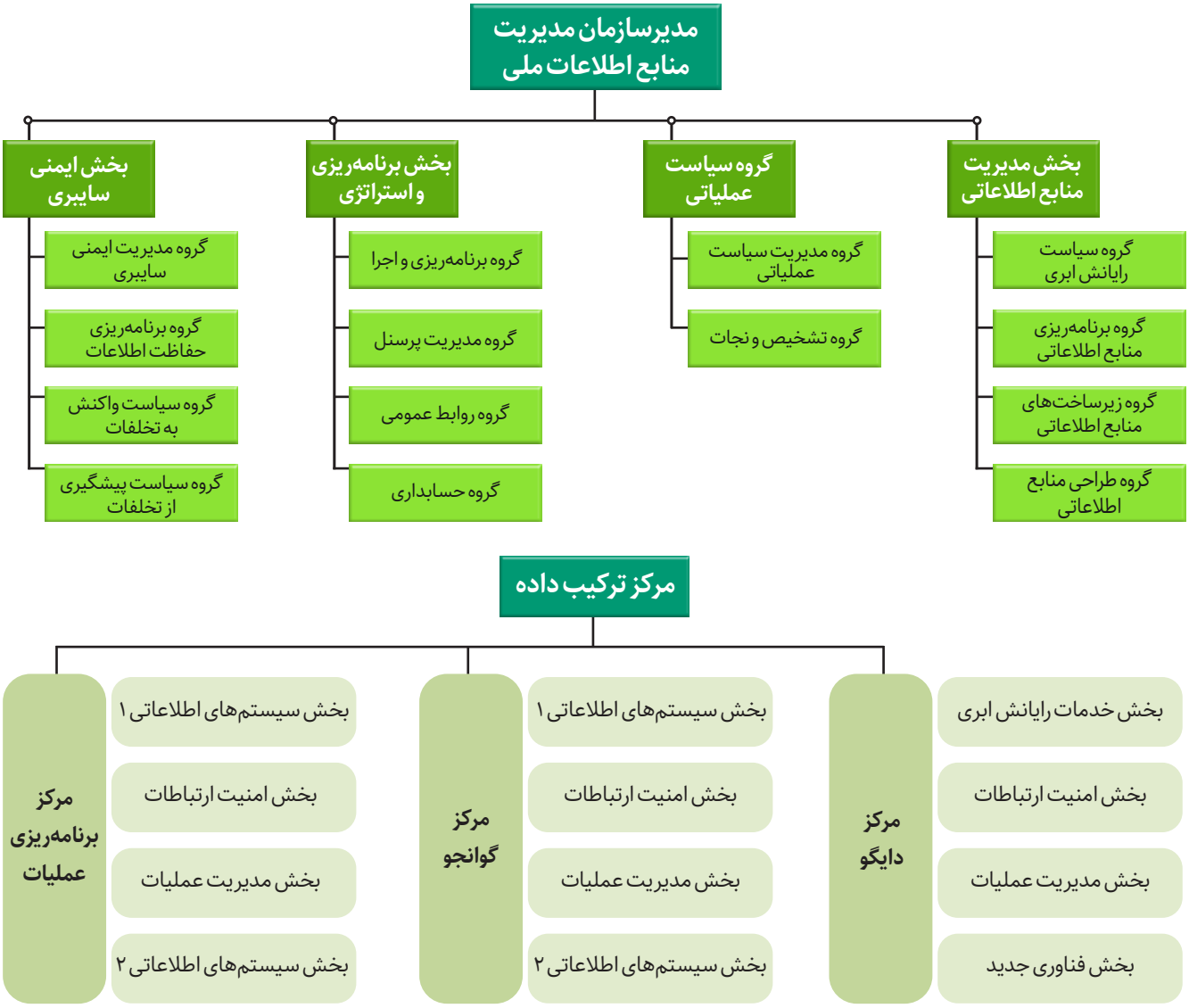

۱۰-۲-۳. مؤسسه ملی تحقیقات ایمنی و بلایای طبیعی

این مؤسسه در سال ۱۹۹۷ با عنوان اولیه «مؤسسه تحقیقات پیشگیری از بلایای طبیعی» تأسیس شد و در سال ۲۰۱۱ به‌عنوان اداره‌ای ذیل وزارت کشور درآمد و در سال ۲۰۱۳ نام امروزی خود را یافت [۵۰]. مؤسسه ملی تحقیقات ایمنی و بلایای طبیعی، ۶ وظیفه اصلی دارد: نخست به تحقیق درباره خط‌مشی‌ها می‌پردازد تا در قالب آن تصویب و بازنگری قانون، کشف و بهبود سیستم و غیره را تدوین کند. سیستم ملی مدیریت بلایا، بودجه

1. Service (Customer Satisfaction)
2. Technology

ایمنی/ استانداردهای ایمنی و آثار بلایا را نیز بررسی می‌کند. دومین وظیفه آن، توسعه فناوری است. در این حوزه نیز به تحقیق و توسعه فناوری‌های مرتبط با پیش‌بینی، پیشگیری، آمادگی، پاسخ و بازسازی می‌پردازد؛ فناوری پیش‌بینی/اخطار بلایا، فناوری کاربردی «داده‌های بزرگ»[1] و فناوری ملی پاسخ به زلزله از جمله موضوعات مورد توجه این مؤسسه است [۵۱].

وظیفه دیگر آن، تجزیه‌وتحلیل اطلاعات همچون تحلیل ویدئویی ماهواره‌ای، دوربین مدار بسته، فناوری «مدیریت موقعیت»[2] مبتنی‌بر اطلاعات ایمنی بلایاست. تحقیق درباره علل بلایا نیز از دیگر وظایف این مؤسسه است که با بررسی محل حادثه یا بلایای طبیعی و تجزیه‌وتحلیل علل و پشتیبانی از کار تیم تحقیقاتی مشترک دولت در حوزه بلایا صورت می‌گیرد [۵۱].

همکاری‌های بین‌المللی در حوزه فناوری و ایجاد یک شبکه جهانی تحقیقاتی از جمله «کمیته طوفان سازمان ملل»[3] و «پروژه‌های کمک به توسعه»[4] نیز در حیطه وظایف این مؤسسه است. توسعه و تحقیق مدیریت و برنامه‌ریزی در بلایا و ایمنی، ارزیابی کسب‌وکار و مدیریت نیز در دستور کار آن قرار دارد [۵۱]. درواقع این مؤسسه پشتیبان اندیشه‌ای و علمی مدیریت بلایای کره جنوبی بوده که در پویایی و به روز بودن این سیستم مؤثر است. حتی تأسیس آن را در راستای حمایت از توسعه سیاست‌های مدیریت ایمنی و بلایا می‌دانند [۵۲].

شکل ۱۴. ساختار مؤسسه ملی تحقیقات ایمنی و بلایای طبیعی

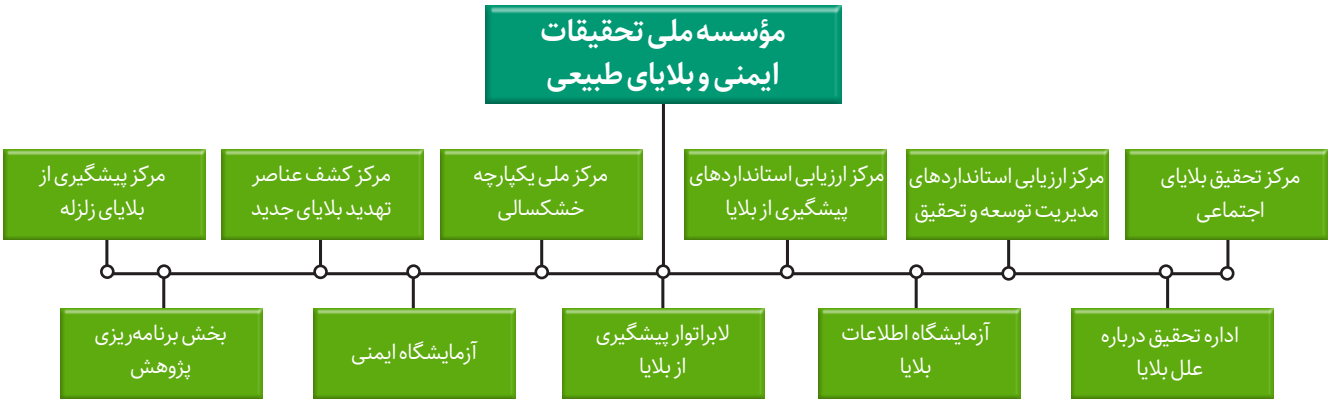

۱۱-۲-۳. نهادهای مشورتی

علاوه‌بر اجزای فوق که در حکم ریاست‌جمهوری آمده، وزارت کشور از کمیته‌های مشورتی نیز برخوردار است که برمبنای ماده (۴) قانون سازمان دولت، می‌توانند ذیل سازمان وابسته وزارت کشور قرار گیرند. ازسوی‌دیگر این نهادها در راستای کمک به اعمال صلاحیت‌ها و وظایف وزارت کشور، تأسیس شدند و بنابراین شرط مقرر در حکم رئیس‌جمهوری درباره تعریف سازمان‌های وابسته را نیز دارند. هرچند در نمودار سازمانی و حکم ریاست‌جمهوری قید نشوند. برای مثال وزارت کشور یک شورای افشای اطلاعات[5] دارد که براساس ماده (۱۷) بخشنامه وزارت کشور در این‌باره تأسیس می‌شود. وزیر باید انعکاس مصوبات شورا در تصمیم‌گیری درباره افشای اطلاعات را تضمین کند. این شورا از هفت عضو، شامل

1. Big Data:
مجموعه‌ای از داده‌هاست که حجم عظیمی دارد و درعین‌حال با گذشت زمان رشد چشمگیری می‌کند. هیچ‌یک از ابزارهای سنتی مدیریت داده، نمی‌توانند داده‌های بزرگ را ذخیره یا پردازش کنند.

2. Situation Management:
اصطلاح مدیریت موقعیت در موارد مختلف استفاده شده است. در نفوذ بین فردی و مدیریت قدرت، پردازش هشدارهای غیرعادی در سیستم‌های صنعتی در ارزیابی موقعیت‌های تجاری/ مالی و اخیراً در زمینه مدیریت عملیات و سیستم‌های پویا و پیچیده.

3. UN Typhoon Committee
4. Development Assistance (ODA) Projects
5. Information Disclosure Council

دو عضو از داخلی وزارت کشور و پنج عضو غیرنظامی از خارج از وزارت کشور تشکیل می‌شود. یک عضو داخلی باید مسئول افشای اطلاعات باشد. یک عضو دیگر باید از میان مقامات دولتی به‌عنوان وکیل واجد شرایط، متخصص در افشای اطلاعات و دارای تجربه چندین ساله در این زمینه باشد. اعضای غیرنظامی با توجه به تخصص آنها در زمینه‌های مختلف از جمله دانشگاهیان، وکلا، روزنامه‌نگاران، مدیران، سازمان‌های دانشگاهی، مدنی و مؤسسات مرتبط و دیگر کارشناسان خارجی که در وزارتخانه، سال‌ها تجربه حضور و فعالیت دارند توسط وزیر انتخاب و منصوب می‌شوند. تأکید بر غیرنظامی بودن اعضای کمیته نشان از رویکرد غیرامنیتی در شفافیت اطلاعات دارد. همچنین در ترکیب شورا تلاش می‌شود تا سهمیه حضور زنان طبق دستورالعمل افزایش نرخ مشارکت زنان در کمیته‌های دولتی، محقق شود.[1] شورا درباره محورهای زیر بحث و تصمیم‌گیری می‌کند:

۱. موضوعاتی که در آنها تشخیص افشای اطلاعات مشکل است.

۲. تجدیدنظرخواهی طبق مواد (۱۸)[2] و بند «۲» ماده (۲۱)[3] قانون افشای اطلاعات. بااین‌حال، درخواست‌های تجدیدنظر تحت هریک از موارد زیر مستثنا هستند:

الف) درخواست تجدیدنظری که بیش از یک‌بار با محتوای یکسان علیه تصمیم یک مقام عمومی برای افشا یا افشای جزئی اطلاعات ثبت شده است.

ب) درخواست تجدیدنظر توسط خواهان پس از انقضای مهلت مقرر در بند «۱» ماده (۱۸) قانون افشای اطلاعات.

ج) درخواست تجدیدنظر توسط شخص ثالث پس از انقضای مدت مقرر در بند «۲» ماده (۲۱) قانون افشای اطلاعات.

د) اگر بنا به درخواست شاکی تصمیم به افشاگری گرفته شود.

۳. موارد درخواست شده برای بررسی توسط رئیس اداره پردازش.

۴. موضوعات مرتبط با عملکرد سیستم افشای اطلاعات.

۵. موضوعاتی که به‌نظر رئیس شورا تصمیم‌گیری درباره آنها ضروری است.[4]

این کمیته به وزارت کشور در راستای اعمال صلاحیت‌ها و اختیاراتی که برمبنای قانون افشای اطلاعات برعهده دارد، کمک می‌رساند.

۳-۳. سازمان موقت وزارت کشور

وزارت کشور کره جنوبی علاوه‌بر سازمان‌های تابع و وابسته، یک سازمان موقت نیز دارد که با نام گروه یا تیم شناخته می‌شوند. گروه ارتقای یکپارچگی خدمات اداری،[5] امور دبیرخانه‌ای را برعهده دارد. همچنین وجهی نظارتی نیز دارد و مجری امور اداری نیز است [۵۳]. گروه ارتقای ایمنی و رفاه هوشمند جامعه[6] که برنامه‌ریزی ایمنی هوشمند و پیش‌بینی بحران‌های آینده را در دستور کار دارد [۵۴]. گروه حمایت از قربانیان ۱۰.۲۹[7] دیگر سازمان موقت وزارت کشور کره جنوبی است که پیگیری و رسیدگی به قربانیان حادثه جشن هالووین

---

۱. ماده (۱۶) بخشنامه وزارت کشور درباره افشای اطلاعات.

۲. ماده (۱۸) مقرر می‌کند: «هنگامی که متقاضی از تصمیم یک مؤسسه عمومی مبنی‌بر عدم افشای اطلاعات یا تصمیم هر مؤسسه عمومی مبنی‌بر افشای جزئی اطلاعات ناراضی است یا زمانی که تصمیمی برای افشای اطلاعات حتی پس از گذشت ۲۰ روز از زمان ارائه درخواست، اتخاذ نشده است، می‌تواند ظرف ۳۰ روز از تاریخ دریافت ابلاغ افشا یا عدم افشای اطلاعات یا ۲۰ روز پس از ارائه درخواست افشای اطلاعات به‌صورت کتبی به مؤسسه عمومی مربوطه اعتراض کند.

ادارات دولتی و غیره در صورت طرح هرگونه اعتراض به‌موجب بند «۱» جلسه شورا را تشکیل خواهند داد: مشروط بر اینکه این امر در مورد هیچ‌یک از موارد زیر صدق نکند و ادارات دولتی دلایل عدم تشکیل جلسه شورا را به‌صورت کتبی به متقاضی اطلاع دهند:

موضوعاتی که قبلاً در شورا بررسی شده‌اند؛

درخواست‌های ساده و تکراری؛

درخواست برای اطلاعات طبقه‌بندی شده به‌عنوان اطلاعات محرمانه براساس اساسنامه یا مقررات.

مؤسسات عمومی ذی‌ربط باید ظرف هفت روز از تاریخی که چنین اعتراضی مطرح شده است، در مورد اعتراض مطرح شده تصمیم‌گیری کنند و نتایج آن را بدون تأخیر کتبی به متقاضی مربوطه اطلاع دهند: مشروط بر اینکه مؤسسات عمومی نتوانند در مدت معین تصمیم بگیرند. این مدت زمانی که از روز بعد از تاریخ انقضای مدت معین محاسبه می‌شود تا هفت روز قابل تمدید است و دلایل تمدید به متقاضی اعلام می‌شود.

هنگامی که مؤسسات عمومی تصمیم به رد یا نپذیرفتن اعتراض می‌گیرند، باید متقاضیان را از این واقعیت آگاه کنند که متقاضیان می‌توانند برای تجدیدنظر یا دعوی اداری به‌همراه اطلاع‌رسانی در مورد نتایج مندرج در بند «۳» اقدام کنند.

۳. بند «۲» ماده (۲۱) می‌آورد: «علی‌رغم درخواست شخص ثالث مبنی‌بر عدم افشای اطلاعات...، اگر مؤسسه عمومی تصمیم به افشای چنین اطلاعاتی داشته باشد، آن مؤسسه عمومی باید تصمیم خود مبنی‌بر افشای اطلاعات را فوراً به‌صورت کتبی به شخص ثالث اطلاع دهد و به‌صراحت دلایل تصمیم به افشای اطلاعات و همچنین تاریخ افشای اطلاعات را ذکر کند. شخص ثالث می‌تواند اعتراض خود را به‌صورت کتبی به مؤسسه عمومی ذی‌ربط ارائه نماید یا درخواست تجدیدنظر یا طرح دعوی اداری کند. در چنین مواردی، شخص ثالث باید ظرف هفت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه چنین تصمیمی، اعتراض خود را مطرح کند».

۴. ماده (۱۸) بخشنامه وزارت کشور.

5. Administrative Service Integration Promotion Team

6. Smart Welfare Safety Community Promotion Team

۷. اشاره به حادثه‌ای دارد که در پی ازدحام جمعیت در جشن هالووین در تاریخ ۲۹ اکتبر ۲۰۲۲ و ساعت ۲۲:۲۰ در منطقه ایته‌وون سئول رخ داد و موجب کشته شدن ۱۵۹ نفر و زخمی شدن حداقل ۱۹۶ نفر شد.

ایته‌وون در سال ۲۰۲۲ را در دست دارد [۵۵]. گروه برنامه‌ریزی بهبود سیستم امور اداری و عمرانی[1] که بهبود سیستم‌های امور اداری و عمرانی و شکایت‌ها از این امور را پیگیری می‌کند [۵۶].

گروه پشتیبانی از امور مرتبط با تاریخ گذشته[2] که به قربانیان، آسیب‌دیدگان و خانواده‌های آنان در طی تاریخ کره جنوبی همچون زمان استعمار کره جنوبی، قیام ججو،[3] جنگ ۱۹۵۰ و جنبش دمکرات شدن کره جنوبی[4] می‌پردازد. این گروه، چنانچه در بخش معرفی آن آمده به‌منظور حرکت به‌سوی آینده از طریق آشتی با گذشته به ترویج افتخارات تاریخی و یادبود قربانیان می‌پردازد. به قربانیان کار اجباری تحت استعمار ژاپن و جنگ و خانواده‌های داغدیده آنها قبل و بعد از جنگ اقیانوس آرام، کمک‌های بشردوستانه می‌کند و به آموزش و ترویج واقعیات تاریخی درباره کار اجباری تحت حکومت استعماری ژاپن می‌پردازد. برگرداندن بقایای کره‌ای‌هایی که به زور توسط ژاپنی‌ها به میدان‌های نبرد طی جنگ جهانی دوم در ژاپن، ساخالین، تاراوا بسیج شده بودند نیز در دستور کار آن است. تلاش برای کشف حقیقت در مورد حادثه سوم آوریل در جزیره ججو و اعاده حیثیت قربانیان از دیگر محورهای کاری این گروه است [۵۷]. آنچه در این بخش قابل توجه است نگاه تاریخی ورای موضع‌گیری‌های سیاسی مرسوم است. اینکه حتی پس از گذشته سال‌ها قربانیان حوادث تاریخی مورد توجه دولت قرار دارند، نکته قابل توجهی است که بیانگر وجود پیوستگی تاریخ کشور در نزد زمامداران این کشور است. عذرخواهی دولت [۵۸]، وزارت دفاع و پلیس کره جنوبی و پیگیری تسلی و پرداخت غرامت بابت حوادث قیام ججو [۵۹] آن‌هم پس از گذشت چندین دهه مصداق دیگری از پیوستگی سنت دیوان‌سالاری و امر تاریخی در این کشور است. پذیرش مسئولیت بابت امری که در زمان گذشته واقع شده، نشان‌دهنده ماهیت تاریخی دولت و تحکیم هویت کره‌ای است، چنانچه با پذیرش این امر، دولت به‌معنای یک کلیت از گذشته تا امروز در اذهان عمومی جان می‌گیرد.

شکل ۱۵. سازمان موقت کره جنوبی

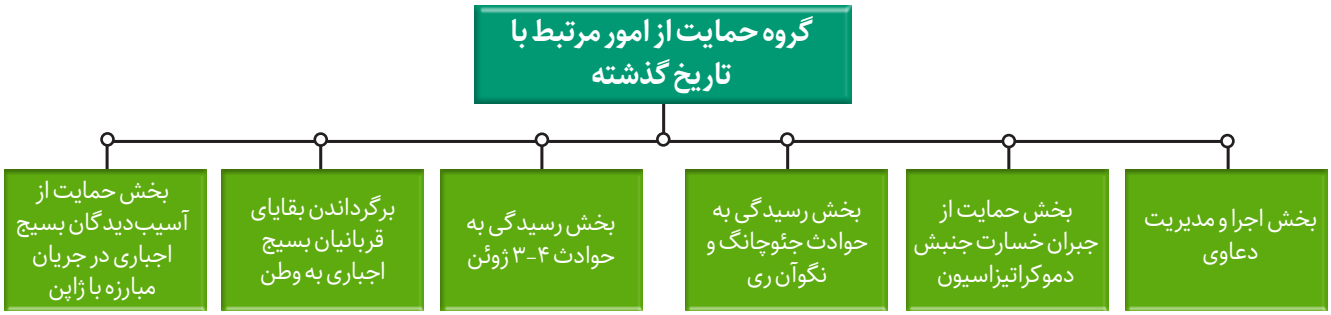

گروه پشتیبانی از امور مرتبط با تاریخ گذشته در راستای اهداف خود سازمان یافته است. بخش «حمایت از آسیب‌دیدگان کار اجباری در جریان مبارزه با ژاپن»[5] که حول حمایت و پرداخت غرامت به قربانیان، پشتیبانی و مدیریت بنیاد حمایت از قربانیان

1. Administrative and Civil Affairs System Improvement Planning Group
2. Past History-Related Affairs Support Group
۳. قیام ججو که در کره جنوبی به‌عنوان حادثه ۳ آوریل ججو شناخته می‌شود، از آوریل ۱۹۴۸ تا مه ۱۹۴۹در جزیره ججو رخ داد. ساکنان ججو که مخالف تقسیم کره بودند، در اعتراض به این رویداد از سال ۱۹۴۷ در اعتصاب سراسری علیه انتخاباتی که کمیسیون موقت سازمان ملل متحد در مورد کره برگزار کرد شرکت نکردند. درنهایت نیز شورشی به پا شد. دولت کره از اوت ۱۹۴۸ به سرکوب این شورش پرداخت. برخی از مورخان و پژوهشگران قیام ججو را آغاز واقعی جنگ کره می‌دانند. در سال ۲۰۰۶، تقریباً ۶۰ سال پس از قیام ججو، دولت کره جنوبی به‌دلیل این کشتار عذرخواهی کرد و وعده غرامت داد. در سال ۲۰۱۹ نیز پلیس و وزارت دفاع کره جنوبی برای اولین‌بار برای این کشتار عذرخواهی کردند.
4. June Democracy Movement:
جنبش دمکرات شدن ژوئن از آن به‌عنوان جنبش دمکراسی ژوئن و قیام ژوئن نیز یاد می‌شود، یک جنبش دمکراسی‌خواهانه سراسری در کره جنوبی بود که از ۱۰ تا ۲۹ ژوئن ۱۹۸۷ اعتراضات گسترده ای را ایجاد کرد. تظاهرات دولت حاکم را مجبور به برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری مستقیم و ایجاد اصلاحات دیگر کرد که منجر به تأسیس جمهوری ششم و دولت کنونی کره جنوبی شد.
5. Support Division for Forced Mobilization Damage during the Anti-Japanese Struggle

کار اجباری در ژاپن می‌پردازد. موزه تاریخ کار اجباری ژاپن و مجموعه اسناد مرتبط با کار اجباری در دوران استعمار ژاپن نیز از جمله فعالیت‌های این گروه است. غیر از این موارد، اموری مانند پرسنل، بودجه، هزینه‌ها و خدمات کل این گروه برعهده این بخش است [۶۰].

بخش «بازگرداندن بقایای اجساد قربانیان کار اجباری به کره»[1] بازگرداندن اجساد قربانیان کار اجباری از منطقه ساخالین، ژاپن و منطقه اقیانوس آرام را پیگیری می‌کند. راستی‌آزمایی وضعیت گورهای کره‌ای ساخالین و آزمایش ژنتیک و امور مرتبط با آن و رسیدگی به شکایات و مدیریت آمار مربوط به استرداد اجساد نیز از دیگر وظایف این بخش است [۶۱].

بخش «پیگیری حوادث ۴-۳ ژوئن»[2] (قیام ججو) پشتیبانی از عملیات جلسه کمیته حقیقت‌یاب و اعاده حیثیت قربانیان حادثه را برعهده دارد. مشورت با قربانیان و خانواده‌های داغدار، امور مربوط به مراسم یادبود و اقدامات برای اعاده حیثیت و افتخار قربانیان و پشتیبانی از پروژه ساخت‌وساز پارک صلح ۴-۳ ژوئن نیز در زمره وظایف این بخش است [۶۲].

بخش «پیگیری حوادث جئوچانگ و نگوآن‌ری»[3] مدیریت و اجرای قوانین مربوط به نگوآن‌ری، هدایت و نظارت بر کارهای مربوط به این حادثه و پروژه‌های یادبود مشترک را برعهده دارد. این بخش همچنین مسئول حمایت از انجمن خانواده‌های داغدار این حوادث است و جبران غرامت آنان را پیگیری می‌کند [۶۳].

«بخش جبران خسارت جنبش دمکرات شدن»[4] نیز همچون بخش‌های دیگر متولی قربانیان و خانواده‌های آنان طی حوادث تاریخی رخ داده در کره است. بخش مزبور، متولی مشورت و تصمیم‌گیری در مورد حائز شرایط بودن شخص مربوطه و اعضای خانواده بازماندگان جنبش است. تعیین سطح ناتوانی مصدوم مرتبط با این حادثه و تصمیم‌گیری در مورد پرداخت غرامت به شخص درگیر یا اعضای خانواده بازماندگان، اعاده حیثیت شخص درگیر و اعضای خانواده‌اش و طرح‌های یادبود مرتبط با این جنبش در زمره وظایف این بخش است [۶۴].

«بخش اجرا و مدیریت دعاوی»[5] که پیگیری دعاوی مطرح شده حول حوادث تاریخی مورد نظر را برعهده دارد. رسیدگی و مدیریت دعاوی در فعالیت‌ها و تصمیمات جانب‌دارانه و ضد ملی به سود کشور ژاپن و پیگیری دادرسی‌ها از جمله وظایف این بخش است که ماهیتی حقوقی دارد. بخش اجرا و مدیریت دعاوی، پیشنهادهای «کمیسیون حقیقت و آشتی»[6] را با وزارتخانه‌های ذی‌ربط مطرح می‌کند و مورد بحث قرار می‌دهد. همچنین وضعیت اجرای این توصیه‌ها را پیگیری و تدابیر لازم برای ارتقای این وضعیت را پیش‌بینی می‌کند [۶۵].

این گروه‌ها در حکم ریاست‌جمهوری درباره سازمان وزارت کشور قید شده‌اند، اما گروه‌های کنترل تخلفات یارانه محلی،[7] استراتژی ایمنی و بلایا[8] و پشتیبانی نوآوری «ساموئل گه‌اِم‌گو»[9] از دیگر گروه‌هایی هستند که ذیل ساختار موقت وزارت کشور کره جنوبی نه در متن حکم ریاست‌جمهوری، بلکه در وب‌سایت وزارت کشور ذکر شده‌اند.

1. Repatriation Remains of Victims of Forced Mobilization
2. Jeju 4 · 3 Incident Handling Department
3. Nogeun-ri Geochang Incident Handling Department
4. Democratization Movement Compensation Support Department
5. Implementation and Litigation Management Department
6. The Truth and Reconciliation Commission
7. Local Subsidy Irregularities Control Team
8. Disaster and Safety Strategy Support Team
9. Saemaul Geumgo (The Korean Federation of Community Credit (KFCC)):

یک بانک در محله اوریودانگ سئول که در توسعه محله خود نقش بسیار دارد و بیشتر از یک شعبه بانک معمولی در کره جنوبی اعتبار دارد؛ آن‌هم به‌دلیل دستاوردهایش در طول دهه‌های حیاتش است.

۴. جمع بندی و نتیجه گیری

ساختار وزارت کشور کره جنوبی منشأ قانونی دارد و همین موجب شده تا ساختار سازمانی آن و جایگاهش مشخص باشد. همچنین چیدمان اجزای ساختاری وزارت کشور متناسب با اختیارات و صلاحیت‌های این وزارتخانه صورت گرفته و به سه‌گانه تابع، وابسته و موقت تقسیم شده است. ساختار این وزارتخانه نمود عینی صلاحیت‌های وزارت کشور در تمرکززدایی و خودگردانی محلی، مدیریت امور دولتی و مدیریت ایمنی و بلایاست. ساختار وزارت کشور کره جنوبی، حول خودگردانی محلی شکل گرفته است، اما چارچوب رابطه ستاد مرکزی وزارت کشور با حکومت‌های محلی، سویه‌هایی از تمرکزگرایی را نمایان می‌سازد. ساختار عمودی و رابطه سلسله‌مراتبی بالا- پایین این وزارتخانه برایند فرهنگ دیوان‌سالاری کهن کره جنوبی و میراث تاریخی دوران تحت استعمار ژاپن و مذهب کنفوسیوسی است. هرچند کره جنوبی در سال‌های اخیر سعی کرده است تا تمرکززدایی را در قالب خودگردانی محلی پیاده سازد، اما به‌هرحال نظامی بسیط دارد و همین امر در کنار تجربه طولانی این کشور از اقتدارگرایی موجب می‌شود تا همچنان بتوان برخی وجوه رابطه آمرانه مرکزی- محلی را در ساختار این وزارتخانه دید. در این میان سنت جابه‌جایی نیروها بین سازمان‌های مرکزی و محلی رویه مفیدی در راستای در جریان قرار گرفتن نیروهای مرکزی از مشکلات و مسائل محلی و در طرف مقابل نیروهای محلی نیز با ساختار و کمی‌ها و کاستی‌ها مواجه شده و همین به واقع‌نگری بیشتر در دو طرف ماجرا کمک می‌کند و می‌تواند در نوع رابطه و رویکرد حل مسائل میسر باشد.

توزیع وظایف امنیتی و حتی سیاسی بین نهادهای دیگر، موجب شده تا ساختار آن با تصور غالب از ساختار وزارت کشورهای فرانسه و ترکیه (که در گزارش‌های قبلی مورد بررسی قرار گرفته بودند) همخوانی نداشته باشد. کره جنوبی امنیت را نه در ساختار امنیتی، بلکه در گره با آزادی اطلاعات، شفافیت و مشارکت شهروندان از سطوح محلی تا ملی تعریف کرده و بیشترین سهم را در تحقق ایده دمکراسی مشارکتی در کره جنوبی دارد. این وزارتخانه با رویکرد فنی و تخصصی به مباحث مدیریت دولتی، دولت باز، حکمرانی مطلوب و کارآمد و حکومت دیجیتال سازمان یافته است و ساختار و رویکرد این وزارتخانه نسبت به مفاهیمی مانند دمکراسی در مقایسه با فرانسه به‌عنوان یکی از مدعیان آن متفاوت است. وزارت کشور کره جنوبی با رویکرد فنی و تخصصی سازمان خود را بنا کرده و از فناوری برای ایجاد ساختاری باز و شفاف کمک گرفته است.

وزارت کشور کره جنوبی سازمان پلیس را تحت نظارت خود دارد که آن‌هم با تأسیس دفتر پلیس در سال ۲۰۲۲، با انتقادهایی مواجه شده است. برخی شواهد بیرونی نشان از نفوذ وزارت کشور در سازمان پلیس و اختیار کنترل آن را دارد، اما همچنان راه برای گریز وزارت کشور از پذیرفتن مسئولیت در این‌باره باز است که نشان از خلأ قانونی یا فقدان یک چارچوب نهادی روشن در تشریح و تصریح رابطه نهادی میان وزارت کشور و سازمان پلیس دارد. توزیع اختیارات در حوزه امنیت داخلی موجب شده تا تنها مدیریت ایمنی و بلایا به وزارت کشور واگذار شود. نقش هماهنگ‌کنندگی و نظارتی وزارت کشور در قالب ماهیت ستادی مدیریت ایمنی و بلایا خود را نشان می‌دهد. افزون بر این، کره جنوبی سعی کرده تا الگوی محلی‌گرایی را در مدیریت بلایا پیاده سازد و در این مسیر نیز موفق بوده، اما بااین‌حال، شواهدی دال بر تمرکزگرایی در مدیریت بلایای کره جنوبی وجود دارد. همچنین تعریف نقش‌ها به‌خوبی صورت نگرفته و مرز میان تکالیف نهادهای مؤثر در مدیریت بلایا چندان واضح نیست. هرچند در این‌باره پس از حادثه ایتهوون در سال ۲۰۲۲، اصلاحاتی صورت گرفته، ولی در عرصه عمل هنوز این اصلاحات، آزموده نشده است. علاوه‌بر این، بررسی‌ها حاکی از این است که مدیریت امور دولتی که در پیشینه وزارت کشور کره جنوبی یکی از صلاحیت‌های اصلی بوده همچنان سهم عمده‌ای از ساختار را به‌خود اختصاص داده است. در این میان امور نفوس و شهروندان که تنها به ثبت و شناسایی شهروندان محدود است ذیل سازمان تابع و وابسته سامان‌دهی شده است.

مسئله دیگر وجود سنت آرشیو و بایگانی در ساختار وزارت کشور کره و توجه به تجربیات تاریخی این کشور است. چنانچه این امر در سازمان وابسته وزارت کشور در قالب دو سازمان آرشیوهای ملی و آرشیوهای ریاست‌جمهوری و در سازمان موقت این وزارتخانه تحت عنوان گروه پشتیبانی از امور مرتبط با تاریخ گذشته نمود عینی یافته است. آرشیو کردن خود مقاومت در برابر فراموش کردن حوادث تاریخی و به‌نوعی حافظه عمومی دیوان‌سالاری است که به‌صورت مستمر می‌تواند به ایجاد سنت و رویه اداری بینجامد. آرشیو کردن در سازمان وزارت کشور به رویه نهادی بدل شده است

و نشان می‌دهد که چگونه دولت و حکومت خود را یک کل تاریخی تعریف می‌کند و در برابر وقایع و قربانیان وقایع تاریخی نیز خود را مسئول می‌داند. این به شکل‌گیری و تقویت هویت ملی کره‌ای کمک می‌کند و حس تعلق به دولت و کشور را در شهروندان غنا می‌بخشد.

آموزه‌هایی که از این مطالعه به‌دست می‌آید معنابخشی به ساختار سازمانی در راستای اهداف کلان ملی است. از این منظر کره جنوبی با انتخاب گزینه‌های متناسب و متجانس با یکدیگر همچون دمکراسی مشارکتی، دولت باز و حکومت الکترونیک چیدمان وزارت کشور را صورت داده و ساختار را بر بستر فرهنگی، اجتماعی و سیاسی خود و متناسب با آن بنا کرده است. ازسوی‌دیگر الگوی کره جنوبی نشان می‌دهد چگونه می‌توان ثبات و امنیت را با رویکردی متفاوت تحقق بخشید. تأمین امنیت ذهنی و اجتماعی از طریق تعمیق رابطه میان دولت با جامعه با شاخص‌های عملیاتی شده شفافیت، مشارکت و پاسخ‌گویی راه برگزیده کره جنوبی است که هرچند ایرادهایی هم به آن وارد شده، اما در کلیت مسیری آزموده شده است. نقش هماهنگ‌کنندگی و پیشرانی وزارت کشور در قالب ساختارها نیز نمایان است و در کلیت ساختار وزارت کشور متناسب با صلاحیت‌ها و اختیارات است و به تحقق وظایف آن کمک می‌کند. درنهایت وزارت کشور کره جنوبی را می‌توان نمونه مدیریت فنی و تخصصی شرق آسیا دانست که عمل‌گرایانه در پی ثبات و توسعه است.

منابع و مآخذ

[۱]. نژادخلیلی. مهدی. مقایسه وظایف و اختیارات وزارت کشور در جمهوری اسلامی ایران با سایر کشورها (آمریکا، انگلستان، فرانسه، آلمان، روسیه و ایتالیا)، مرکز پژوهش‌های مجلس، تهران، ۱۳۹۰.

[2]. K. Suhee, “Central control and local government performance in the context of fiscal crises : the South Korean experienc,” 2015. Available: B2n.ir/h85133.[دستیابی در ۱۵ آذر ۱۴۰۲].

[3]. C. Lee, “The impact of decentralization of public service organizations: A study of Korea Coast Guard’s “Rescue Hub Substation”,” 2021 .Available: B2n.ir/h82402. [دستیابی در ۲۵ دی ۱۴۰۲].

[4]. “Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations ”,Available: B2n.ir/k49820.[دستیابی در ۱۶ مهر ۱۴۰۲].

[5]. “Organizational Chart ”,Available: B2n.ir/d09816. [دستیابی در ۱۳ شهریور ۱۴۰۲].

[6]. “Article 7 (Director of Planning and Coordination),Presidential Decree No. 33688 ”,Available: B2n.ir/y86591. [دستیابی در ۲۵ دی ۱۴۰۲].

[7]. “Organization and Function ”,Available: B2n.ir/w83034. [دستیابی در ۱۶ مهر ۱۴۰۲].

[8]. “Organizational Chart ”,Available: B2n.ir/d09816. [دستیابی در ۱۶ مهر ۱۴۰۲].

[9]. “Article 10 (Personnel Planning Officer)Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۶ مهر ۱۴۰۲].

[10]. “Article 11 (Operation Support Department)Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۶ مهر ۱۴۰۲].

[11]. “Article 12 , Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۲۵ دی ۱۴۰۲].

[12]. “Article 13 (Innovation Organization Bureau) Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۸ مهر ۱۴۰۲].

[13]. C. Kyong-ae, “(2nd LD) Interior ministry to create new bureau to directly oversee police”, 21 June 2022 .Available: B2n.ir/g69161.

[14]. “Interior Ministry insists it is ‘not responsible’ for Itaewon tragedy ”,Available: B2n.ir/h56558. [دستیابی در ۲۳ آبان ۱۴۰۲].

[15]. “Article 14 (Local Administrative Bureau) Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۸ مهر ۱۴۰۲].

[16]. “Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizationsEnforcement September 4, 2023] [Presidential Decree No. 33688, August 30, 2023, partially revised ”,[Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۸ مهر ۱۴۰۲].

[17]. “Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations,Article 14-3 (Balanced Development Support Bureau)”, Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۲۰ مهر ۱۴۰۲].

[18]. E. C. Misook Cha, “Crisis of Local Extinction,” Korea Research Institute for Human Settlements, Sejong-si, 2022.

[19]. “Article 14-2 (Autonomous and Decentralized Bureau),Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations”, Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۸ مهر ۱۴۰۲].

[20]. “Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations[Article 16 (Disaster and Safety Management Headquarters),Enforcement September 4, 2023] [Presidential Decree No. 33688, August 30, 2023, partially revised] ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۹ مهر ۱۴۰۲].

[21]. “Article 19 (Safety Inspection Officer) ,Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations,[Enforcement September 4, 2023] [Presidential Decree No. 33688, August 30, 2023, partially revised] ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۹ مهر ۱۴۰۲].
[22]. “Article 22 (Safety Prevention Policy Office),Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations,[Enforcement September 4, 2023] [Presidential Decree No. 33688, August 30, 2023, partially revised] ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۹ مهر ۱۴۰۲].
[23]. “Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizationsArticle 23 (Natural Disaster Room) ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۰ مهر ۱۴۰۲].
[24]. “FRAMEWORK ACT ON THE MANAGEMENT OF DISASTERS AND SAFETY,Article 3 (Definitions) ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۰ مهر ۱۴۰۲].
[25]. “Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations.Article 23-2 (Social Disaster Room) ”,Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۲۴ دی ۱۴۰۲].
[26]. “Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations,Article 23-3Disaster Recovery Support Bureau”, Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۰ مهر ۱۴۰۲].
[27]. “Ministry of Public Administration and Security and its affiliated organizations,Article 24 (Emergency Preparedness Policy Bureau)”, Available: B2n.ir/k49820. [دستیابی در ۱۰ مهر ۱۴۰۲].
[28]. “Constitutional Court to decide if failed response to Itaewon disaster grounds for impeachment ”,Available: B2n.ir/u53128 [دستیابی در ۱۷ آبان ۱۴۰۲].
[29]. “Investigating Itaewon disaster: Despite warning signs, utterly deficient readiness, response”, 23 December 2022 .Available: B2n.ir/n73566. [دستیابی در ۱۷ آبان ۱۴۰۲].
[30]. “Emergency medical teams say communication breakdown in Itaewon led to wasted time ”,Available: B2n.ir/k61660. [دستیابی در ۱۷ آبان ۱۴۰۲].
[31]. “Policy introduction and implementation status ”, May 2023 .Available: B2n.ir/p57674.
[32]. ”Policy introduction and implementation status ”,Available: B2n.ir/p57674. [دستیابی در ۱۷ آبان ۱۴۰۲].
[33]. “Overview ”,Available: B2n.ir/f94534. [دستیابی در ۱۳ شهریور ۱۴۰۲].
[34]. “Global Leaders Program ”,Available: B2n.ir/j39842. [دستیابی در ۱۳ شهریور ۱۴۰۲].
[35]. “Overview ”,Available: B2n.ir/k12228. [دستیابی در ۱۳ شهریور ۱۴۰۲].
[36]. “Organization ”,Available: B2n.ir/a01435. [دستیابی در ۱۳ شهریور ۱۴۰۲].
[37]. “President’s message ”,Available: B2n.ir/y20339.
[38]. “Organizational chart ”,Available: B2n.ir/d09816. [دستیابی در ۱۳ شهریور ۱۴۰۲].
[39]. “Responsibilities ”,Available: B2n.ir/p26093. [دستیابی در ۱۳ شهریور ۱۴۰۲].
[40]. “Organizational Chart ”,Available: B2n.ir/j63060.
[41]. B2n.ir/f55507. [دستیابی در ۱۰ مهر ۱۴۰۲].
[42]. “Resident Registration Act ”,Available: B2n.ir/f15971. [دستیابی در ۱۲ شهریور ۱۴۰۲].
[43]. “Vision and Objectives ”,Available: B2n.ir/f48346. [دستیابی در ۱۸ شهریور ۱۴۰۲].
[44]. “Advance information announcement ”,Available: B2n.ir/a62110.[دستیابی در ۱۸ شهریور ۱۴۰۲].
[45]. “Mission & Vision ”,Available: B2n.ir/e33586. [دستیابی در ۱۸ شهریور ۱۴۰۲].
[46] “National Forensic Service (Headquarters) ”,Available: B2n.ir/k56905. [دستیابی در ۱۸ شهریور ۱۴۰۲].
[47]. “Main tasks of the Presidential Archives ”,Available: B2n.ir/g63970. [دستیابی در ۱ مهر ۱۴۰۲].
[48]. “organization chart ”,Available: B2n.ir/g63970. [دستیابی در ۱ مهر ۱۴۰۲].
[49]. “Organization and work ”,Available: B2n.ir/d91315. [دستیابی در ۱ مهر ۱۴۰۲].
[50]. “history ”,Available: B2n.ir/g20387. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[51]. “main function ”,Available: B2n.ir/x58607. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[52]. “Prevention-centric disaster and safety management systems of the Republic of Korea”, 19 May 2022 .Available: B2n.ir/d24208. [دستیابی در ۲۹ مهر ۱۴۰۲].
[53]. “Administrative Service Integration Promotion Team ”,Available: B2n.ir/x43361. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[54]. “Smart Welfare Safety Community Promotion Team ”,Available: B2n.ir/e16673. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[55]. 10.29 “Disaster Victim Support Group ”,Available: B2n.ir/y36136. [دستیابی در ۱۰ مهر ۱۴۰۲].
[56]. “Administrative and civil affairs system improvement planning group ”,Available: B2n.ir/w35587. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[57]. “Past History Related Affairs Support Group ”,Available: B2n.ir/s72047 /. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[58]. “President Roh Moo-hyun issues a state apology for the Jeju 4·3 Uprising and Massacre”, 1 8 2018 .Available: B2n.ir/x37665/. [دستیابی در ۲۵ دی ۱۴۰۲].

[59]. “Military and police offer first-ever apology to victims of Apr. 3 Jeju Massacre”, 4 4 2019 .Available: B2n.ir/z60548. [دستیابی در ۲۵ دی ۱۴۰۲].
[60]. “Support Division for Forced Mobilization Damage during the Anti-Japanese Struggle ”,Available: B2n.ir/z86356. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[61]. “Repatriation remains of victims of forced mobilization ”,Available: B2n.ir/k97424. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[62]. “Jeju 4 · 3 Incident Handling Department ”,Available: B2n.ir/k97424. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[63]. “Nogeun-ri Geochang Incident Handling Department ”,Available: B2n.ir/k97424. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[64]. “Democratization Movement Compensation Support Department ”,[Online]. Available: https://www.pasthistory.go.kr/cms/CmsPageLink.do?link=/support/info03.do. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].
[65]. “Implementation and Litigation Management Department ”, [Online]. Available: https://www.pasthistory.go.kr/cms/CmsPageLink.do?link=/support/info03.do. [دستیابی در ۳ مهر ۱۴۰۲].

گزیده سیاستی

ساختار وزارت کشور کره جنوبی براساس تفویض اختیار به واحدهای محلی و ایجاد خودگردانی با برقراری نظارت و کنترل دولت مرکزی است. در حوزه مدیریت بلایا نیز هرچند محلی‌گرایی به رسمیت شناخته شده، اما روش مدیریتی غالب بالا به پایین با محوریت وزارت کشور است.

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۵۸۵۵-۱۵۸۷۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وب‌سایت: rc.majles.ir